

ספר הזוהר

מהתנא האלוכי

רבי שמעון בר יוחאי זיע"א

ספר זוהר תורה

הוא לקוט גדול ונפלא מכל ספרי הזוהר,
כל המאמרים השייכים לכל פרשה ופרשה עם לשון הקודש,
בקה יוכל כל אחד ללמוד הפרשה ולהבין הפסוקים עם מדרשי הזוהר,
בפרט בשבת קודש שהוא זמן המיוחד ללמוד הזוהר הקדוש,
ובזמן קצר קשעה (השווה מאה מליון שנה) ילמד הפרשה עם מתיקות הזוהר,
ויקם בזה מצות ענג שבת אמתית.

"ספר הזוהר אפילו בקריאה לבד יש בו כוח לעשות נסים"

(הגהות הרמ"ז דף קעח:)

פרשת בראשית

יצא לאור ע"י מפעל הזוהר העולמי, עיה"ק בית שמש תובב"א

חודש ניסן שנת "ביאת משיח" - (771) תשע"א לפ"ק

בספר דא יפקון מן גלותא ברחמי

מופץ ללא מטרת רווח כולל - לקריוב הגאולה ברחמים

יצא לאור בפעם הראשונה ע"י הגה"ק

רבי יהודה יודל ראזנבערג זצ"ל

שנת תגא"ל מהר"ה (תרס"ו) לפ"ק - בווארשא יצ"ו

ועכשו יוצא לאור במהדורה חדשה ומפארת,

באותיות מאירות עינים, מפסק ומנקד, למען ירוץ הקורא בו.

ל' ניסן, לכבוד יומא דהילולא של רבנו הקדוש המאור הגדול רבי חיים וויטאל

זיע"א שנת "ועת צרה" היא ליעקב וממנה יגשע. בזכות לימוד הזוהר נגאל

ברחמים. תשע"א = "ועת צרה" = "ביאת משיח"

הוצאת:

שע"י "חברה מזכי הרבים העולמי" מפעל עולמי להצלת הדת

מיסודו של הגה"צ רבי שלום יהודה גראס
כ"ק מרן אדמו"ר מהאלמין שליט"א

MIFAL HAZOHAR HOILUMI
C/O CHEVREH MAZAKEI HARABIM HOILUMI
Under The Supervision Of Rabbi Sholom Yehuda Gros:
The Head Of The Rabbinical Court Of Holmin

מצוה גדולה לזכות את הרבים

ולפרסם ספרי הזוהר היומי

בבתי כנסיות, בבתי מדרשות, בשמחות, לכל החברים וידידים,
ולכל אחד ואחד מישראל, לקרב הגאולה שלימה בב"א
וכל המזכה את הרבים זוכה לבנים צדיקים
ולכל ההבטחות הרשב"י זיע"א

מקראי אור - עימוד ועיצוב
052-7615936

אזהר תורה

תוכן הענינים

- 5.....הקדמה לספר זוהר תורה בלשון הקודש
- 15.....מפתח ההסכמות
- 16.....לזכרון נצח
- 17.....הסכמות גאוני וצדיקי הדור הי"ו [זיע"א]
- 29.....הסכמת המחבר בלב נדכה ידבר
- 45.....תוכן הענינים לספר זוהר תורה בראשית
- 49.....ספר זוהר תורה בראשית

הודעה משמחת לכלל ישראל

בס"ד יצא לאור ס' האדרא השלם מחולק ללימוד חודשי (4 דק' ביום) וללימוד שנתי (18 שניות ביום), עם 6 ספרים חדשים.

נתרמה כמות מצומצמת [לע"נ קדושי איתמר] לחלוקה חנים

ללומדים בימי הפורים (יג, יד, טו), ובימי הפסח (יד, טו, טז),

וללומדים בשישי ושבת. ולביהמ"ד, ישיבה, ת"ת, שילמדו האדרא

"מפעל הזוהר העולמי" נחל לכיש 24/8 בית שמש, פקס: 02-9951300

מי לה' אלי!!!

ובני ישראל עשו כדבר משה - ולתת עליכם היום ברכה.

משה רבינו צועק ומכריז; עתה בארץ הגלות צריך רופא חכם, ומיהו הרופא החכם? "הרשב"י זי"ע", ומצוה אותנו הרע"א מהימנא ללמוד זוהר הקדוש דווקא, שתורת הרשב"י מאיר עד סוף הדורות, וצריך ללמוד ולא לתת מנוחה לקדוש ברוך הוא עד שיגאלנו (זוהר פנחס ר"ט).

אלו שלומדים זהר... ינצלו מהמבול וממלחמת גוג ומגוג כמו בבת נח (תיקו"ח ע"ב ע"ד, זהר נשא). נצולים מכל פגעים רעים. (תקי"ז, כגן הירק). זוכים להשפעת הקטרוגים, מבטלים את הקלפות ומביאים את המשיח (הגר"א-אבן שלמה, חסד לאברהם, דגמ"א שמיני) מטהר ומקדש הנפש. (פלא יועץ). מקרבים את הגאולה ועושים נחת רוח גדול ליוצרים (מק"מ לתיקו"ז). **בחול:** שעה אחת כמו שנה שלימה. **בשמחה:** אסף שנה, **בצער:** מאה אסף שנה. **בשבת:** מקבלים שכר על שעה אחת: אסף שנה תורה. **בשמחה:** מליון שנה. **בצער:** מאה מליון שנה תורה. (הרי"ח הטוב, אורח"צ, אבדר"נ). הם בלבד זוכים שתפלותיהם נשמעות ומתקבלות (ר"י אבוחצירא, "בגדי השרד"). רק הם נקראים עובדי ה' לשם שמים, שלא על מנת לקבל פרס. וזוכים לקבל פני שכינה, ומרואי פני המלך (ר"א אזולאי, פר"א). דע שמי שנשמתו טהורה וזכה, משתוקק ללמוד הקדוש הזה (רבי יהודה פתי"א). **מי יתן והיה שיתחילו ללמוד עם הצאן קדושים את הזהר הקדוש... ובדאי זוכים לגאולה בקרוב בלי חבלי משיח.** (סגלת ישראל מ' ז'). המשיח כשיבוא יאמר על כל הזוכים ללמוד זוהר הקדוש: **"בזכותך הגעתי, לך יש חלק בגאלת העם!"** ישלם ה' פעלך ותהי משכרתך שלמה מעם ה' אלקי ישראל אשר באת לחסות תחת כנפיו (רות ב' י"ב).

זוהר תורה

הַקְדָּמָה לְסֵפֶר זוֹהַר תּוֹרָה בְּלִשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ

דְּבַר הַמוֹצִיאִים לְאוֹר

לְמִי הַגְּאוּלָּה וְפַעֲמֵי הַמְּשִׁיחַ מַחֲכִים בְּפֶתַח וְכֻלְּנוּ מְצַפִּים לְהִבְטַחַת הַנְּבִיא (מִיכָה ד' ט"ו):
"כִּימִי צִאתְךָ מֵאַרְצְךָ מִצְרַיִם אֲרָאנוּ נִפְלְאוֹת", וְכָתַב עַל כֵּךְ הַשֵּׁל"ה הַקְּדוֹשׁ, זוֹה לִשׁוֹן
קְדָשׁוֹ: "הִנֵּה מִבְּאֵר מַכָּאן שְׁחִבּוֹר הַזֹּהַר הִיָּה עֵתִיד לְהִיּוֹת גְּנוּז וְכוּ' עַד שְׁיָבוֹא הַדּוֹר
הָאַחֲרוֹן בְּסוֹף הַיָּמִים, שְׂאֵז יִתְגַּלֶּה לְתַחְתּוֹנִים. וּבִזְכוּת הָעוֹסְקִים יָבוֹא מְשִׁיחַ, כִּי אֵז תִּמְלֹא
הָאָרֶץ דְּעָה בְּסִבְתּוֹ אֲשֶׁר זֶה תִּהְיֶה סִבָּה קְרוּבָה לְבִיאָתוֹ, וְזֶה שְׂאֵמֵר וּבְגִינָה "וְשָׁבַתְּם אִישׁ
אֶל אַחֲזָתוֹ" וְכוּ', כִּדִּי שְׁבִזְכוּת זֶה יִגְאָלוּ יִשְׂרָאֵל, כִּשְׁם שְׂלֹא נִגְאָלוּ יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם עַד
שֶׁהֲצַרְךָ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְקַדְּשֵׁם בְּדָם הַפֶּסַח וּבְדָם הַמִּילָה, כִּן הַגְּאֻלָּה הַעֲתִידָה לֹא יִהְיֶה
הַגְּאֻלָּה עַד שְׁיִזְכּוּ לְתוֹסֶפֶת הַקְּדָשָׁה הַזֶּה, וְהוּא רְצוֹן הָאֵל יִתְבַּרַךְ, וְאַשְׁרֵי הַזֹּכֵה בָּהּ" (עֲשֵׂרָה
מְאֻמְרוֹת מְאֻמֵּר רֵאשׁוֹן, שְׁנֵי לִוְחוֹת הַבְּרִית).

**א. בְּזְכוּת הַקְּרִיאָה וְהַלְמוּד בְּסֵפֶר הַזֹּהַר הַקְּדוֹשׁ מִבְּטַח לָנוּ שְׁנִזְכֶּה וְנִגְאָל בְּאַהֲבָה
וּבְרַחֲמִים לְלֹא צְרוּת וְיִסוּרִים**

מִרְגְּלִית יִקְרָה, אוֹצֵר קְדוֹשׁ וְנִעְלָה, הָעֲנִיק הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ בְּרַב חֶסֶדוֹ לְעַמּוֹ עִם סְגֻלָּה,
וְהוּא סֵפֶר הַזֹּהַר הַקְּדוֹשׁ, שְׁנִתְחַבֵּר בְּקִדְשָׁה עֲלִיוֹנָה עַל יְדֵי הַתְּנַא הָאֱלֹקִי רַבִּי
שְׁמַעוֹן בֶּר יוֹחָאִי זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ אֲמֵן. וּבְזְכוּת הַקְּרִיאָה וְהַלְמוּד בְּסֵפֶר הַזֹּהַר הַקְּדוֹשׁ
מִבְּטַח לָנוּ שְׁנִזְכֶּה וְנִגְאָל בְּרַחֲמִים לְלֹא צְרוּת וְיִסוּרִים רַחֲמָנָא לִיצְלוֹן. דְּבַר זֶה מִבְּאֵר בְּסֵפֶר
הַזֹּהַר הַקְּדוֹשׁ עֲצָמוֹ, מִפִּי קְדָשׁוֹ שֶׁל מֹשֶׁה רַבְּנוּ עֲלֵיו הַשְּׁלוֹם "הִרְעִיא מִהֵימְנָא", אֲשֶׁר הִיָּה
נִגְלָה לְרַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּר יוֹחָאִי וְחִבְרִיו בְּמַעֲמַד מְלֵא הוֹד, וּמְגִלָּה לָהֶם סֵתְרֵי תּוֹרָה מִיִּשְׁבִּיבָה
שֶׁל מַעְלָה.

**ב. כֵּךְ אוֹמֵר מֹשֶׁה רַבְּנוּ עֲלֵיו הַשְּׁלוֹם: בְּזְכוּת הַחִבּוֹר שְׁלָךְ, סֵפֶר הַזֹּהַר הַקְּדוֹשׁ,
יִצְאוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִן הַגְּלוּת בְּרַחֲמִים לְלֹא צְרוּת וְיִסוּרִים וְלֹלֵא צַעַר חֲבִלֵי מְשִׁיחַ!
וְכֵךְ אוֹמֵר מֹשֶׁה רַבְּנוּ עֲלֵיו הַשְּׁלוֹם לְרַשְׁבִּי זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ אֲמֵן, בְּזֹהַר הַקְּדוֹשׁ פְּרִשְׁת
נְשֵׂא, "בְּהֵאִי חִבּוּרָא דִּילָךְ דְּאִיְהוּ סֵפֶר הַזֹּהַר יִפְקוֹן בֵּיה מִן גְּלוּתָא בְּרַחֲמִי". וּבְאוֹר
הַדְּבָרִים: בְּזְכוּת הַחִבּוֹר שְׁלָךְ, סֵפֶר הַזֹּהַר הַקְּדוֹשׁ, יִצְאוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִן הַגְּלוּת בְּרַחֲמִים
לְלֹא צְרוּת וְיִסוּרִים וְלֹלֵא צַעַר חֲבִלֵי מְשִׁיחַ!**

ג. משמים הסכימו לכך:

ואף משמים הסכימו לכך! ובתקוני הזהר מבאר, שבשעה שאלהו הנביא זכור לטוב, נתגלה לרבי שמעון בר יוחאי ולחבריו קדישא שעמו, ולמד עמהם סתרי תורה בענין תקוני גשמות, יצאה בת קול משמים ואמרה להם: "כמה רב כחו וקדשתו של רבי שמעון בר יוחאי בעולם", ואחר כך הוסיפה ואמרה נבואה בזו הלשון: "וכמה בני נשא לתתא יתפרנסון מהאי חבורא דילך פד יתגלו לתתא בדרא בתראא בסוף יומיא, ובגינה, וקראתם דרור בארץ". ובאור הדברים: כמה בני אדם למטה יתפרנסון מזה החבור שלך כאשר יתגלה למטה בדור האחרון בסוף הימים, ובזכות החבור הזה יתקיים הפסוק "וקראתם דרור בארץ" - המרמז על הגאולה השלמה.

כמו כן, בנוסף למעלה הנפלאה של קרוב הגאולה ברחמים, מסגלים הלמוד והקריאה בספר הזהר הקדוש לבטל כל גזרות קשות ולהיות פחומה בצורה מפני כל צרה רחמנא ליצלן.

ד. אל ישליכו חכמי ישראל את הדבר הזה אחרי גוים

וכמו שרבינו הקדוש הרמח"ל, [רבנו משה חיים לווצאטו זכר צדיק וקדוש לברכה זכותו יגן עלינו אמן, בעל ה"מסלת ישרים" ועוד], תקן בשיבתו סדר למוד מיוחד של גירסא בספר הזהר הקדוש במשמרות ללא הפסק כלל מעת לעת, וקבע דבר זה בתקנה הראשונה בשיבתו, וכותב על מעלת הדבר באגרת לחכמי ישראל בזה הלשון: "זאת העצה היעוצה לכל קהלות קדש להנצל מרשת זו טמנו שונאיהם, ובודאי היה להם לפקח על זאת ולא יחדלו, כי רב הדבר ועצום מאד... ועתה אל ישליכו חכמי ישראל את הדבר הזה אחרי גוים, כי אני אלמלא נתישר חילי הייתי קובע דבר זה בכל מקום ומקום, אבל כבוד תורתכם יקח את העצה הזאת ויהיה לו לזכות, כי אין כמות לטובה לכל ישראל, וכל אחד במקומו יכול לעשותו כי לא דבר קשה הוא כלל". ומי לנו גדול כהרמח"ל זכותו יגן עלינו אמן אשר היה בקי עצום בכל מכמני התורה ולא מצא עצה לבטל גזרות מעם ישראל אלא את העצה הזו, למוד בספר הזהר ברצף ללא הפסק, שבכח הקדשה העליונה של ספר הזהר הקדוש לבטל כל גזרות ולקרוב הגאולה ברחמים.

ה. מעתה יוכלו להתאחד כל ציפיו"ראו ישראל וללמד בנקל את הזהר הקדוש ולהנות מזיו נעם הרשב"י וחבריו הקדושים

ישמחו השמים ותגל הארץ בהגלות נגלות הזהר הקדוש בלשון הקודש, וכל הרואים אומרים ברקאי, והלומדים מברכים ברכת הנהנין, וכל בר בי רב יוכל

אהר תורה

[א] ציבור ראשי תבות: צדיקים ישירים בינונים ורשעים.

[ב] השמים אלו התלמידי חכמים, והארץ, אלו שאר העם כמבאר בספרי הקדמונים (נעם אלימלך ועוד), כאשר כל העם באחדות ובאגודה אחת לעשות רצון אבינו שבשמים וללמוד תורת הרשב"י עליו השלום - הזהר הקדוש, שעל ידו נצא מהגלות ברחמים.

מעֵתָהּ לְלַמֵּד בְּנֵקֶל אֶת הַזֶּהֱרֵר הַקְּדוֹשׁ, וְלַהֲנוֹת מִזֵּיו נַעַם פְּרוּשֵׁי רֶשֶׁב"י וְחֻבְרֵי וְלַהֲתַחַמֵּם בְּשִׁלְהֵבֶת הַקְּדוּשָׁה הַגְּנוּזָה בַּחֲבוּרֵם הַקְּדוֹשׁ, שֶׁהִיָּה סְתוּם וְחֲתוּם בְּפָנֵי הַהֶמוֹן אֲשֶׁר לֹא כֹל מוֹחֵא יוֹכֵל לְהַשִּׁיגֵם.

וְהִנֵּה עֵתָהּ זְכִינוּ, בְּחֶסֶדִי ה' יִתְבָּרֵךְ וְיִתְעַלֶּה אֲשֶׁר הַגְּדִיל עֲלֵינוּ לְצִלּוֹל לְמִים אֲדִירִים, וְלִהְיֵי אֶת כָּל סֵפֶר הַזֶּהֱרֵר הַקְּדוֹשׁ, אֲשֶׁר כָּלוּ פְּנִינִים יְקָרוֹת וְיָם גְּדוֹל וְרַחֵב יָדַיִם, שֵׁם רַמ"ז אֵינוּ מִסְפָּר, חֵיוֹת הַקְּדוּשׁ שְׂרָפִים וְאֹפָנִים, וְכֹל יִשְׂרָאֵל אַחִים חֻבְרִים יִכְנָסוּ לְחֲבוּר הַקְּדוֹשׁ הַזֶּה "וְרִשּׁוֹת נִתְּנָה לְאֵלוֹ הַנְּשָׁמוֹת שְׁגוּרֵשׁוּ מִמְּקוֹמָם לִידְבֵּק בְּזֶה הַחֲבוּר" (תַּקּוּנֵי זוֹהַר דף א' עמוד ב') לְשֵׁאֵב מִמְּעֵינֹת הַמוֹסֵר וְהַחֲזִיק שֶׁבַּזֶּהֱרֵר הַקְּדוֹשׁ וְלַחֲסוֹת בְּצִלּוֹתָּ כַּנְּפֵי הַשְּׂכִינָה הַקְּדוּשָׁה. וְתַפִּילֵת דָּוִד הַמֶּלֶךְ עָלָיו הַשְּׁלוֹם (תַּהֲלִים פָּרָק ל"ו פָּרָק ח"ו-ר"א) "מֵה יִקָּר חֶסֶדְךָ אֱלֹהִים וּבְנֵי אָדָם בְּצֵל כְּנַפְיֶךָ יַחֲסִיּוּ: יְרוּזוּן מִדְּשֵׁן בֵּיתְךָ וְנַחֵל עֲדִנְיֶךָ תִּשְׁקָם: כִּי עֲמַךְ מְקוֹר חַיִּים בְּאוֹרְךָ נִרְאָה אֹר: מִשַׁךְ חֶסֶדְךָ לִידְעֶיךָ וְצִדְקַתְךָ לִישְׂרֵי לֵב". תַּעֲמַד לְכָל הַהוֹגִים בְּסֵפֶר הַקְּדוֹשׁ הַזֶּה לְעוֹלָמִים, אֲמֵן כֵּן יִהִי רָצוֹן.

ו. הַזֶּהֱרֵר הַקְּדוֹשׁ הוּא אֹר הַגְּאוּלָּה הַאֲחֵרוֹנָה

מִן הַמְּעֵין הַזֶּה יִשְׁקוּ כָּל הַעֲדָרִים בְּסֵפֶר הַזֶּהֱרֵר הַקְּדוֹשׁ אֲשֶׁר הוּא "אֹר הַגְּאוּלָּה הַאֲחֵרוֹנָה" (תַּקּוּנֵי זוֹהַר דף א' עמוד ב') וְאֲשֶׁר הָאִיר פְּנֵי תֵבֵל "בְּסוֹף הַיָּמִים, בְּדוֹר הַאֲחֵרוֹן" (תַּקּוּנֵי זוֹהַר דף ק"א עמוד ב'), כְּדִי לְהַטְעִים אֶת יִשְׂרָאֵל "מֵאֵילָן הַחַיִּים" וְאֲשֶׁר "עַל יְדוֹ יֵצְאוּ מִן הַגְּלוּת" (זוֹהַר חֻלְקָה ג', דף קכ"ד עמוד ב'). וְכִבְרָ אָמְרוּ גְּדוּלֵי הַקְּדֻמוֹנִים שֶׁלְמוּד הַזֶּהֱרֵר הַקְּדוֹשׁ בְּלִשׁוֹנוֹ בְּלִבָּד, אֵף עַל פִּי שְׂאִינוּ יוֹדַע מֵה הוּא אוֹמֵר, מִסְגֵּלֶת לְזוֹכוֹף הַנְּשָׁמָה, (אוֹר צִדִּיקִים לר"מ פֶּאֶרְפוּשׁ א', עמוד הַתְּפִלָּה ט"ז, הַחִידָא, פֶּלֶא יוֹעֵץ, רַבֵּי חַיִּים פֶּלֶאגִי, זי"ע, ועוד) כְּמִשְׁלַל הַנְּכַסֵּס לְחַנוּת שֶׁל בִּשְׁם, אֵף עַל פִּי שֶׁלֹּא לְקַח כְּלוּם, מִכָּל מְקוֹם רֵיחַ טוֹב קֹלֵט עֲמוּ" (דַּגְלַל מַחֲנֵה אֲפָרִים, לְקוּטִים ד"ה יִשְׁקִי). "וְכֹל שֶׁכֵּן אִם יִזְכֶּה לְלַמֵּד וְלִהְבִּין פְּרוּשׁ מֵאֲמֵר אֶחָד, שֶׁיַּעֲשֶׂה תַקּוּן גְּדוֹל לְמַעֲלָה

[ג] יִשְׂרָאֵל מֵתֹאחֲדִים בְּזוֹהַר הַקְּדוֹשׁ בְּגִימְטְרִיא (1679) כְּמִנְיָן "בְּסִכּוֹת תִּשְׁבוּ שְׁבַעַת יָמִים" [בְּאוֹר: "וְעַנְן ה' עָלֵיהֶם יוֹמָם", שֶׁהַשְּׂכִינָה הַקְּדוּשָׁה חוֹפֶפֶת עַל יִשְׂרָאֵל, וְזוֹכִים לְ"סִכּוֹתָהּ לְרֹאשֵׁי בְּיּוֹם נְשֶׁק", [עֵין יְרוּשְׁלַמִּי יְבָמוֹת ע"ח, וְכִמוֹ שֶׁתִּמִּיד הִיָּה דוֹרֵשׁ בְּפִתִּיחָה לְיִרְחֵי כְּלָה מְרוֹן בְּעַל "אֲבֵי עֲזָרִי" אֶת הַפְּסוּק הַזֶּה, עַל סִכְנַת הָאֵטוּם], וּבִזְכוּת הַתֹּאחֲדוֹת עִם יִשְׂרָאֵל בְּלְמוּד הַזֶּהֱרֵר הַקְּדוֹשׁ, נִבְצַל מִמְּלַחְמַת גּוֹג וּמְגוּג, וְעוֹד, כְּמוֹ שֶׁהַתּוֹרָה צִוְּתָה עָלֵינוּ בְּסִכְתַּת תִּשְׁבוּ שְׁבַעַת יָמִים, כִּדְ חִיבִים לְלַמֵּד אֶת הַזֶּהֱרֵר הַקְּדוֹשׁ כָּל הַשְּׁבֻעָה בְּלֵי הַפְּסָק]. לְמוּד הַזֶּהֱרֵר הַקְּדוֹשׁ צִילָא דְמַהִימְנוּתָא כְּסִכָּה: כְּתוּב בְּתַהֲלִים (פָּרָק ק"מ ח') "ה" אֲד-נִי עֹז יִשׁוּעָתִי סִכְתָּה לְרֹאשֵׁי בְּיּוֹם נְשֶׁק". וּבִירוּשְׁלַמִּי (יְבָמוֹת דף ע"ח) אָמְרוּ: דְּבַר אַחַר "בְּיּוֹם נְשֶׁק" זֶה נְשֶׁקוֹ שֶׁל גּוֹג. וְכִתְבוּ הַמְּקַבְּלִים דְּהַסְכַּךְ שֶׁל הַסִּכָּה בְּבַחֲיִנַת בִּינָה, הַנְּקָרָאֵת אִם הַחוֹפֶפֶת עַל הַבְּנִיִם בְּצִילָא דְמַהִימְנוּתָא, וְכִמוֹ כֵּן הַזֶּהֱרֵר הַקְּדוֹשׁ שֶׁלְמוּדוֹ בְּבַחֲיִנַת בִּינָה, נִחְשָׁב לְסִכָּךְ וְצִילָא דְמַהִימְנוּתָא, וּמִסְכָּךְ וּמִגֵּן בְּיּוֹם נְשֶׁק שֶׁמְצִיל מִמְּלַחְמַת גּוֹג וּמְגוּג. (בְּדֵי עֲרַבּוֹת).

אשר אי אפשר לשערו" (כסא מלך ח"ג ט'), ועוד כתב שם דלמוד שעה אחת בזוהר הקדוש עולה לערך למוד שנה בשאר חלקי התורה הקדושהויה.

ז. למוד זוהר הקדוש מכניס חשק גדול ללמוד התורה, ולתפלה בכונה

פי הלמוד הקדוש הזה בספר הזהר הקדוש - מכניס חשק גדול ללמוד התורה והתפלה בכונה¹⁰, שמחה בעשיית המצוות, ובעקר - אמונה נפלאה בהשם יתברך ובתורתו

[ד] דע כי הזהר הקדוש בו נכנסים לפני המלך ה' יתברך, ואין דרך בעולם לראות פני המלך יתברך אלא על ידי למוד זה, כיצד? הזהר הקדוש מורה על מציאות בוראנו יתברך ושהכל תלוי בו, ותכלית השערים והמפתחות שבו נכנסים לשם יתברך הוא למוד הזהר הקדוש, ובלמוד זה ישפיע לכל הספירות הקדושות, מטובו של ה' יתברך מלמעלה למטה. וכתב הקדוש רבי אברהם אזולאי ז"ע בפרושו על פירוש אבות (פרק א משנה ג) וזה לשונו: ויהי מורא שמים עליכם, אפשר לומר כי יש הפרש רב בין מעשה בעלי החכמה והסוד לעמי הארץ, כי החכם בטוב כונתו כאשר כון בתפלתו ותעלה נשמתו בהתעוררותו ממדרגה למדרגה, ומסבה לסבה, עד שתגיע ותרצה ותראה לפני קונה ותדבק במקורה במקור החיים, ואז ישפיע משם שפע רב, ויהי הוא כלי ומקום ומוכן להשפעה, וממנו יתחלק לכל העולם, כנזכר בזוהר פרשת תרומה, עד שתדבק בו השכינה, וזהו שאמר "ויהי מורא שמים עליכם" כלומר, שאור השכינה עצמה היא נקראת "מורא שמים" תהיה שורה עליכם, ואתם תהיו כסא לה, ועליה יורק השפע הנזכר, כי אתה הוא במקום הצנור הגדול, במקום צדיק סוד עולם, ואינו כן המכון בפשט הדברים ואינו מכון על דרך הסוד כנזכר בזוהר פרשת חקת, שלא יכנס לראות פני שכינה ואם יענו אותו, הוא על יד שליח מבחוץ, כי הוא בהסתתר פנים עד כאן לשונו הקדוש.

[ה] איך בזמן מעט ובמעט מאמץ נזכה להגאל במהרה?: רבי חיים ויטאל והפסא מלך כותבים: שלמוד הקבלה בשעה אחת יעשה תיקון מה שלא יעשה בלמוד הפשט שנה תמימה, ופסק בכף החיים (בסימן קנ"ה), דגם הלומד זוהר הקדוש בגירסא כלמוד הקבלה יחשב לו, ומרן הבן איש חי זצ"ל אומר: כתבו המקבלים ז"ל, דגדול פעל הנעשה מעסק התורה ביום שבת, אלה פעמים יותר מן הנעשה מעסק התורה של ימי החול. עד כאן לשון קדשו. והאורחות צדיקים אומר שכל מצוה ולמוד תורה שבשמחה ערכו כפול אלה. נמצא ששעה אחד בשבת קודש שווה למוד אלה פעמים שנה תורת הנגלה - ובשמחה שוה מליון שעות תורה.

העולה מדברי רבותינו ז"ע: כאשר יהודי לומד בשבת קודש ובשמחה "הזהר הקדוש" עולה בשעה אחת לערך של מליון שנה, (למוד פשט בימי החול). החלש יאמר גבור אני :

הגע בעצמה: 10,000 אברכים שלומדים 10 שעות ביום, יש לנו מליון שנה תורה, וכאשר יהודי פשוט או אפילו ילד קטן לומד רק שעה אחת בשבת זוהר הקדוש, גם כן שוה מליון שנה תורה. וכך יקום בנו דברי הנביא יואל (ד' י') "החלש יאמר גבור אני" וכל יהודי יכול לזכות לזה ולהביא את המש"ח ברחמים.

[ו] כתב בספר לקוטי הלכות למורינו הרב רבי נתן מברסלב זכר צדיק לברכה - (הלכות

הקדושה כן העידו גדולי הדורות, ואשר יטעם ויחוש החי אי אפשר להכחישו. "והוא מקור לכל ספרי יראים, וממנו נובעים כל המוסרים ואהבת ה' התמימה" (מכתב בעל ה"עשרת צב"י להרה"ק מאפסטא זצוק"ל). "ומי שיודע ספר, ומבין דברי הזהר הקדוש הפשוטים, ימצא בו טוב טעם ודברים מתוקים מדבש, מוסרי השכל שמושכים לב האדם לאביו שבשמים" (פלא יועץ ערך זהר) "הנה כי כן, ראוי לכל אדם ליקח לו ספר הזהר הקדוש, ולא יעבור מלקרא הפרשה מדי שבוע בשבוע, וזה גדר גדול לאדם, כדי שלא ישיאנו יצרו לפנות עצמו לבטלה, שהוא רעה גדולה, פידוע (שם), ועוד אשר למוד הזהר הקדוש גם בפשוטו יחשב לו כמחדש חדושים נפלאים בתורה (פלא יועץ ערך חדושים) ו, ובונה בשמים עליותיו פידוע לידועי ח"ן.

וכבר הורו צדיקים וגדולים, ומהם: הגה"ק רבי יעקב מליסא זצוק"ל וזה לשון קדשו:
"בכל שבת תקבעו ללמד שעור הזהר הקדוש" (הנהגות ג) וכן העיד הגה"צ רבי יוסף

ראש השנה הלכה ו), וזה לשונו: הצדיקים הגדולים האמתיים בחינת משיח, שמכניסין דרך התשובה, הם יודעים הסוד של בראשית מאמר סתום שרבי שמעון בר יוחאי גלה עליו ע' פנים שנוהגין לעסק בהם באלו הימים באלול ועשרת ימי תשובה שהוא ספר התקונים הקדוש. להכניס דרך של תשובה, אין יודע כי אם הצדיקים הגדולים האמתיים, כי כל צדיק אמתי הוא בחינת משיח, הוא יודע הסוד של בראשית מאמר סתום שרבי שמעון בר יוחאי גלה עליו שבועים אנפין שנוהגין לעסק בהם באלו הימים באלול ועשרת ימי תשובה שהוא ספר התקונים הקדוש, כי כל דרך התשובה באלו הימים הוא על ידי בחינת בראשית מאמר סתום.

[ז] בזהר הקדוש כתוב שכל אחד חייב לחדש חדושים בשבת קודש, והקדוש ברוך הוא שואל לנשמה מה חדשה ואם לא חדש נמצאת בבושה גדולה, ועתה על ידי למוד הזהר הקדוש בשבת מלבד שעולה לערך אלף שנה, ובשמחה למליון שנה, ובספרים כפול מאה (גם צער כבישת היצר נחשב ליסורים), זאת אומרת שעה אחת בשבת קודש שוה מאה מליון שנה תורה. עוד יחשב לו כמו שחדש חדושים בתורה, ובכך ימצא תקון ונחת לנשמתו. "על כן יאמרו המשלים באו חשבון תבנה ותכונן עיר סיחון: כי אש יצאה מחשבון להבה מקרית סיחון אכלה ער מואב בעלי במות ארנן: (במדבר כ"א - כ"ז-כ"ח), ובגמרא בבא בתרא (דף ע"ח עמוד ב'): אמר רבי שמואל בר נחמן אמר רבי יוחנן מאי דכתיב על כן יאמרו המושלים וגו' המושלים אלו המושלים ביצרים בואו חשבון בואו ונחשב חשבוננו של עולם הפסד מצוה כנגד שכרה ושכר עברה כנגד הפסדה תבנה ותכונן אם אתה עושה כן תבנה בעולם הזה ותכונן לעולם הבא, עד כאן לשונו. וכל מי שעניניו בראשו ועדין בר דעה, ירוץ ויחטף ויאחז באילן החיים האמתיים.

ספור מסוחר יהודי מוכר בירושלים עיר הקדש: כשנודע לו דברי הבן איש חי והכפסא מלך, נצל את זמנו ולמד שש שעות בשבת אחת. - וספר לי על כך. אמרתי לו שכלומדים בשמחה, זה שוה מליון שנה, ענה לי, לו ידעתי הייתי לומד 13 שעות וזהר בשבת. - בואו וראו מחו של סוחר שעושה חשבונות על כסף וזהב, כששומע חשבונות כאלו שיכול להגיע לעשרות גדולה כזה, מקים בעצמו את הפסוק "טוב לי תורת פיך מאלפי זהב וכסף".

בלוֹךְ זצ"ל, כִּי הִ"חֲפָץ חַיִּים הָיָה מְעוּדָד וּמְזוּרָז, גַּם לְבַחֲוֵרִים, וְלִכְל הַיְהוּדִים בְּשׁוּה, לְלַמֵּד
בְּכָל שַׁבָּת אֶת הַזֵּהָר שֶׁל אוֹתָהּ פְּרָשָׁה וְאָמַר עַל לְמוּד הַזֵּהָר הַקְּדוֹשׁ שְׁאִין הַגְּבֻלָּה לְלוֹמְדוֹ
כִּי רַבּוֹ מְדַרְשׁ (הוֹסְפוֹת "בְּנֵי יוֹסֵף" ל"יִסוּד יוֹסֵף").

וְרַבְּנּוּ מְרוֹן הַחֲזוֹן אִישׁ זָכַר צִדִּיק לְבִרְכָּה הוֹרָה לְשׁוֹאֲלָיו לְלַמֵּד זֶהָר פְּסָפֵר מוֹסֵר, וְאֵף לְמַד
בְּעֲצָמוֹ עִם בֶּן אַחֲוָתוֹ, הַגָּאוֹן רַבִּי שְׁמַרְיָהוּ גְרִינְמָן זָכַר צִדִּיק לְבִרְכָּה. וּבִסְפָר מַעֲשֵׂה
אִישׁ מוֹבָא, (עֲבֻדוֹת עַל סֵרוֹ הַגָּאוֹן הַקְּדוֹשׁ הַחֲזוֹן אִישׁ זצ"ל): שְׁאָמַר: לְשׁוֹן הַזֵּהָר הַקְּדוֹשׁ מְעוֹרֵר יוֹתֵר
מִכָּל מְאֲמָרֵי חו"ל.

וַיֵּשׁ עוֹד אֲתָנּוּ מְדַבְּרֵי גְדוּלֵי הַדּוֹרוֹת, וְאִין כָּאֵן הַמָּקוֹם לְהֶאָרִיד.

וְאֵם עַד כַּה לֹא הָיָה כָּל אֶחָד מְסַגֵּל לְכֹךְ, הָרִי עֵתָה, עַל יְדֵי הוֹצָאָה זוֹ שֶׁל דְּבָרֵי הַזֵּהָר
הַקְּדוֹשׁ הַמְּלוֹקֵטִים וְהַעֲרוּכִים עַל הַפְּרָשָׁה בְּלִשׁוֹן הַקְּדוֹשׁ, מְלָה בְּמִילָה - הָרִי שֶׁלְחַן
עָרוֹף וְעָלָיו סְעוּדָה הַשְּׁוֶה לְכָל אִישׁ וְאִישׁ, כְּקֶטֶן וּכְגֹדוֹל, לְלַמֵּד אֶת פְּרִשְׁת הַשְּׁבוּעַ יַחַד
עִם הַזֵּהָר הַקְּדוֹשׁ, כְּרַצוֹן גְּדוּלֵי יִשְׂרָאֵל, וְלִהְיֵשׁ הַגָּאוֹלָה בְּרַחֲמִים.

אוֹדָה ה' בְּקֶהֱל רַב וּבַתּוֹךְ רַבִּים אֶהֱלֵלְנּוּ שְׁזָכִינוּ לְמַהֲדוֹרֵת פָּאָר זוֹ שֶׁל לְקוּטֵי הַזֵּהָר עַל
הַפְּרָשָׁה עָרוֹף בְּלִשׁוֹן הַקְּדוֹשׁ, בְּאוֹתִיּוֹת מְאִירוֹת עֵינַיִם, בְּפִסּוּק וּבְנִיקוּד מְלֵא,
לְמַעַן יְרוּץ הַקּוֹרָא בָּהֶם, וּכְדַבְּרֵי הַזֵּהָר הַקְּדוֹשׁ שֶׁהַאוֹתִיּוֹת הֵן הַגּוֹף וְהַנְּקֻדוֹת הֵם הַרוּחַ
- שְׁמַתְנַעֲנְעוֹת אַחֲרֵיהֶן כַּחֲלִים אַחַר מְלַכְיָהֶם (זֶהָר חֶלֶק א' דף ט"ו עמוד ב'), וְכַמְבָּאָר בְּכַתְבֵי
הָאֲרִיז"ל דְּהַטְעָמִים - נְשָׁמָה, נְקוּדוֹת - רוּחַ, וְהַאוֹתִיּוֹת - גּוֹף.

וְהַמְּכַתֵּב מְכַתֵּב אֱלֻקִּים הוּא חֲרוּת עַל הַלוּחוֹת אֶל תְּקֵרֵי חֲרוּת אֱלֹא חֲרוּת, שְׁכַל הַעוֹסֵק
בַּתּוֹרָה נַעֲשֶׂה בֶּן חוֹרִין וְחַי, הֵן אֲמַת כִּי בַתְּחִלָּה יִרְאֵנוּ לְגִשְׁת אֶל הַקְּדוֹשׁ וּלְתַרְגֵּם
אֶת הַזֵּהָר לְלִשׁוֹן הַקְּדוֹשׁ, אֵף כְּבָר קִידְמָנוּ גְּדוּלִים שֶׁתַּרְגְּמוּ הַרְבֵּה מִן הַזֵּהָר הַקְּדוֹשׁ,
מְאֲרָמִית לְלִשׁוֹן הַקְּדוֹשׁ, וְלֹא מְחוּ בִידֵם כָּל עֵקֶר.

[ח] וּבִפְרָט לְמוּד הַזֵּהָר הַקְּדוֹשׁ שְׁמִצִּיל מֵיֵצֵר הָרַע, כְּמוֹ שֶׁכָּתַב הַגֵּר"א זְכוֹרֵנוּ לְבִרְכָּה:
הַעוֹסְקִים בְּרָמְזוֹ וְסוּד אִין יֵצֵר הָרַע יְכוּל לְהַתְּגַבֵּר בָּהֶם. (פְּרוּשׁ הַגֵּר"א עַל מְשָׁלֵי ה' י"ח). וְכַתֵּב
בְּאוֹר הַחַיִּים הַקְּדוֹשׁ דְּרַק לְמוּד תּוֹרָה לְשָׁמָה הוּא מִצִּיל מֵיֵצֵר הָרַע, וְכַתוּב בְּסִפְרֵים הַקְּדוֹשִׁים
וּבְרֵאשִׁשׁ הַמְּאוּר הַגְּדוֹל רַבְּנּוּ הָרַב ר' חַיִּים וַיִּטָּאֵל זי"ע דְּרַק הַלּוּמֵד פְּנִימִיּוֹת הַתּוֹרָה נִקְרָא
תּוֹרָה לְשָׁמָה, (וְעַן אוֹר הַזֵּהָר הַשְּׁלֵם בְּאַרְיִכוֹת מְעוּד גְּדוּלֵי הַדּוֹרוֹת שְׂצוּ עַל כָּף), וּמִמִּילָא דְאִין עֲצָה
לְהַנְּצִיל מֵיֵצֵר הָרַע אֱלֹא עַל יְדֵי לְמוּד הַזֵּהָר הַקְּדוֹשׁ וּבִפְרָט בְּדוֹרוֹת נְמוּכִים אֵלוֹ, כְּמוֹ שֶׁכָּתַב
הַמְּקַבֵּל רַבִּי יַעֲקֹב צָמַח זי"ע (מַגְנֵי הָאֲרִיז"ל), דְּדוֹקָא לְדוֹר הָאַחֲרוֹן נִצְרָךְ בְּיוֹתֵר אֶת לְמוּד
הַזֵּהָר וּפְנִימִיּוֹת הַתּוֹרָה בְּגִלֵּל הַתְּגַבְּרוֹת הַקְּלָפוֹת רח"ל, וְאִין מֵה שֶׁיִּצְעִילְנּוּ אֱלֹא לְמוּד זֶהָ.
פְּנִימִיּוֹת הַתּוֹרָה הֵם חַיִּים לְנַפְשׁ: פְּנִימִיּוֹת הַתּוֹרָה הֵם חַיִּים לְפְנִימִיּוֹת הַגּוֹף שֶׁהוּא הַנְּפֶשׁ
וְהַחִיצוֹנִיּוֹת לְחִיצוֹנִיּוֹת הַגּוֹף, וְהַעוֹסְקִים בְּרָמְזוֹ וְסוּד אִין יֵצֵר הָרַע יְכוּל לְהַתְּגַבְּרוֹת בָּהֶם. (אָבּוֹ
שְׁלֵמָה פֶּרֶק ח' אוֹת כ"ו).

עֵקֶר הַגָּאֵלָה בְּלְמוּד הַקְּבֻלָּה: הַגָּאֵלָה לֹא תִהְיֶה, רַק עַל יְדֵי לְמוּד הַתּוֹרָה, וְעֵקֶר הַגָּאֵלָה
בְּלְמוּד הַקְּבֻלָּה. (אָבּוֹ שְׁלֵמָה פֶּרֶק י"א אוֹת ג').

ומי לנו גדול מהגאון הקדוש רבי חיים חזקיהו מדיני זי"ע, בעל ה"שדי חמד" (בהסכמתו
ספר "זהר תורה") שסלק כל צד חשש מלתרגם את הזהר ללשון הקודש, כדלהלן:

בעל ה"שדי חמד" מביא כי יש דעה ש"ספר הבהיר" הינו תרגום של הזהר הקדוש,
מארמית ללשון הקודש. אם כי יש גם דעה הפוכה שהזהר הקדוש הוא תרגום
של ספר הבהיר שהינו חבור קדום מאד, אך ה"שדי חמד" נוקט ללשון ראשון עקר, וראיתו
היא מכך שספר הבהיר אשר לשונו דחוקה, וזאת משום שלא רצה המצית לשנות
מדברי הזהר בלשון הארמי, ומוסיף וכותב שמפל מקום אינו ספק כי היה קיים בזמן הרב
הקדוש ר' חיים ויטאל ספר זהר בלשון הקודש, שכן בפרושו על זהר בראשית (ד' 97 ל"ה
עמוד ב') הזכיר רבי חיים דברים מן הזהר תוך ציון מקדם: "זהר לשון הקדש".

כמו כן כמה גדולים¹ תרגמו חלקים נפרים מן הזהר הקדוש ללשון הקודש והידוע
והמיחד הוא הגאון המקבל רבי ישכר בער בן רבי פתחיה מקהלה קדושה פראג
- בעל הפרוש "אמרי בינה" על הזהר הקדוש, שחי בזמנו של ר' חיים ויטאל - אשר
חבר ספר מפלא, "מקור חכמה" בו תרגם מארמית ללשון הקודש כל אשר מצאה ידו
בזהר הקדוש באורים על התורה בדרך הפשט, תוך שהוא מצמיד לכל פסוק ופסוק מן
התורה, מקום מוצא דברי באור הכתוב ההוא בזהר - כלשונו כהקדמתו.

רבי ישכר בער בהקדמתו מגלה את הסבה שהניע אותו לשנות מהלשון המקורית של
הזהר הקדוש ללשון הקודש, וזה לשון קדשו: "מאחר שאין תועלת בהבאת דבריו

[ט] מדברי הגאון הצדיק רבי יעקב מאיר שכתר שליט"א, ר"מ בישיבת "שער השמים"
ללמוד תורת הנגלה והנסתר, פיעה"ק ירושלים תובב"א.

וזה לשונו: ... ובכבוד שהשכילו להוסיף עליהם את כל נגלות הזהר הקדוש מתרגמים
ללשון הקודש שבזה יזכו להחזיר רוח טהרה ורוח הקדושה של הזהר הקדוש, שהוא
חשוב מאד ודבר בעתו מה טוב הנצרך מאד, בפרט בדורנו דור עקבתא דמשיחא כאשר
החשך יכסה ארץ, והזהמא אכלה כל חלקה טובה, שתפקידנו בזמנים אלו להרחיב גבולות
הקדושה ולהרבות אור שידחה את החשך והעלטה השוררים בארץ.

ולעצם הענין של לקוטי נגלות הזהר הקדוש ותרגומו ללשון הקודש, להדפיסם ולהפיצם
בעולם אין צריך להסכמת ידידי ודכוותי, אחרי שכבר הסכים לכה הגאון הק' שר התורה
וכו' וכו' רבי חזקיהו מדיני בעל מחבר הספרים הנפלאים "שדי חמד", שכתב על זה
תשובה מבררת, להגאון המפרסם רבי יהודה ראזנבערג זצ"ל, ... ואין זה בגדר המתיר
בלבד, אלא בגדר של מצוה רבתא, ובמיחד בדור הזה, כאמור.

ואברכם שיצליח ה' דרכם להדיר ולפאר הדר זיוה של התורה הק' והזהר הק' שעל ידו
יפקונו ביה מן גלותא ברחמי, ויזכו לשפע טובה וברכה, לרב נחת וקדושה בכריאות גופא
ונהרא מעליא ואף טוב וחסד ירפום כל הימים.

ככו"ח לכבוד מפיצי תורת הנגלה והנסתר

יעקב מאיר שכתר

(מתוך הסכמה על זהר לשון הקודש על החמש - מקראות גדולות הבהיר)

[של הזהר] בלשונו כהויתו וצורתו... באשר שכל דברי לשון הזהר הם סתומים וחתומים לרב המון בני העולם... בכן אמרתי להעמיד חבורי זה בלשון קצר וצח, להיות לעזר ולהועיל לכל יוצא צבא בצבא העבודה, דת תורתנו הקדושה... באשר כל דברי הזהר יהיו בעזר ה' יתברך פתוחים ומבארים לעין כל הרואים וקוראים בו

הרי שלא מצא הגאון הנזכר לעיל שום פסול בתרגום הזהר הקדוש מארמית, אלא אדרבא, תועלת גדולה ראה בכך לרב המון העם. גם מצא לנכון לקצר בסגנון הזהר הקדוש - למען יקל יותר להבין את תכן דברי הזהר הקדוש.

יש לציין כי חבורו החשוב "מקור חכמה" שהופיע לראשונה בשנת ה' אלפים שס"ט - זכה להסכמות נלהבות ממצוקי ארץ, ביניהם בעל השל"ה הקדוש ובעל הלב"ש, זכותם תגן עלינו, אף מחבר הספר "שבחי האר"י", רבי שלמה שלומל, כותב באגרת למחבר: "באתי להודיעו כי אותיותיו, אותיות קדושות פורחות, הגיעוני, וחבלים פרחו בנעימים בשמעי את שמע חכמתך, מוצא מחקר תעלומות חכמה הסתומים והחתומים בספר הזהר: מי ידמה לך אביר בכל המון ישראל" כשהוא מרעיף עוד שבחים על המחבר, "רבי ישכר בער".

בין גדולי ישראל האחרונים שהעתיקו בספריהם קטעים מן הזהר הקדוש, תוך תרגומם ללשון הקדש, אנו מוצאים את ה"חפץ חיים" זיע"א ובפרט בספרו נדחי ישראל.

ועתה זכינו להוציא לאור את לקוטי הזהר אשר ערך הגאון הצדיק המקובל "רבי יהודה רוזנברג" זצ"ל מורשה, שהיה מגדולי מתרגמי הזהר הקדוש, וחיבר את ספר "זהר התורה" על כל חמשה חומשי תורה, ועוד על חלקי הנ"ד, בו העתיק הרבה מנגלות הזהר הקדוש על סדרי הפרשיות והעמיד זה בצד זה את לשון הזהר ואת תרגומו.

בשנת תרנ"ב כשעמד הגר"י רוזנברג להדפיס את ספרו "זהר התורה", התלבט רבות אם מותר לתרגם את לשון הזהר ללשון הקודש וכתב לגאון ישראל והדרו, רבי חיים חזקיהו מדיני, בעל ה"שדי חמד" צוק"ל, ושטח לפניו את ספקותיו ושאל:

א. אולי נכתב הזהר הקדוש בכונה תחלה בלשון הארמית, כדי להסתירו מהמוני העם, שלא יבינו את הנכתב, כדברי חז"ל (תגינה, דף י"ג עמוד א'): "כבשים ללבושך (משלי כ"ז) - דברים שהם כבשונו של עולם [סתרו של עולם - רש"י] יחיו תחת לבושך".

ב. שמא יש טעם כמוס בכך שהזהר הקדוש נכתב בלשון ארמית כמו למשל, נסח הקדיש.

ה"שדי חמד" שלל מכל וכל את חששותיו של הגר"י רוזנברג, ובתשובה מנומקת היטב השיב לו כדברים האלה:

א. החשש שמא נכתב הזהר בלשון הקדש כדי להסתירו אינו נראה כלל, להפך, הזהר הקדוש הוא מקור יסודות האמונה שלנו, ואיזה פונה תוכל להיות בזה להסתיר

יסודות האמונה מן העולם?! ואדרבא - הלא אין דבר שיצרך להשריש אותו בלב, בכל מיני התחזקות, כמו האמונה!

ב. הלא כבר היה מעולם זה מתרגם ללשון הקודש.

ג. הלא גדולי ישראל חברו פרושים על הזוהר הקדוש, "על פי קבלה עמוקה", וזאת דוקא כדי לגלות את הזוהר לעולם.

ד. אם מתרגמים רק את נגלות הזוהר, כדי לבאר בהם את המקראות על דרך הפשט, שוב אין החשש של "כבשים ללבושך", שהרי דרש זה נאמר רק על מעשה מרכבה.

ה. לא היה שום טעם כמובן בכתיבת הזוהר הקדוש מארמית דוקא, דלשון הארמית אינה קדושה יותר מלשון הקודש.

ארמית שמשה דוקא כשפת חלין בימי חז"ל, וכמה דברים שבקדשה התקנו בשפה זו, רק בשביל שיוכנו לכל. כגון "כל חמירא" - שכל איש ואישה יבינו לבטל בלב את החמץ, ואמירת קדיש - בשביל שכל יתום יבין את פרוש המלים ויכונן בהם, שיועיל לטובת נשמת המת. וכל זה לדידהו, אבל לדידן בודאי מוטב היה שספר הזוהר יחבר בלשון הקודש המוכן לנו יותר...

ובפרשת תרומה מביא [הזוהר] ש"לשון הקודש - השכינה מתחברת בה", ואלו לשון ארמית היא לשון הסטרא אחרא, ולכך תקנו לומר קדיש כלשון הסטרא אחרא, כדי שבכך ישבר כח הסטרא אחרא שמוכן להם.

ואמנם בספר "מדות דרשב" (סוף חלק א') הביא מספר אור החמה (על הזוהר חלק א' דף ט: ט) משם הרמ"ק, וזה לשונו: והרשב"י עליו השלום היתה פונתו לטובה, דהינו להכניע הקלפות בלשונם, כי טעם הקדיש בתרגום, עד כאן לשונו (ועינו שער הפונות דף ט"ו א'). אך הוא רק לנתינת טעם לשבח מענין האמירה בלשון תרגום, אך בודאי מעלה גדולה לתרגם הזוהר בלשון הקודש שמבינים כל העם, כי בכך יוכלו להבין בנקל, ומעלת הלימוד בהבנה אין צורך לו, ובפרט חלק הנגלה והמוסר של הזוהר, שבזה יתעורר ויתלהב לבו לעבודת השם יתברך, ויתמלא חשק ללמוד כל חלקי הפרד"ס בסייעתא דשמיא.

הרי שלא רק שמתר לתרגם את הזוהר ללשון הקדוש, אלא דוקא מעליותא היא לתרגם את הזוהר הקדוש ללשון הקודש, כי בימינו המון העם אינו מבין ארמית, ואדרבא, קדשה יתרה בלשון הקודש. שמחוברת היא אל השכינה הקדושה.

ועל ידי שכל העם יתאחדו בלימוד הזוהר הקדוש (ותנעל דלת התרוצים בפני היצר הרע), בכך כלנו כאחד נזכה שיקים בנו נבואת הרשב"י "זכאה דרא דהאי אתגליא ביה", וכדברי הרעיא מהימנא בזוהר פרשת פנחס (רי"ט עמוד א') "כל שכן בוצינא קדישא דנהיר חקמתיה בכל דרין דהו אבתרה, אל תתנו דמי לקודשא בריך הוא באורייתא עד יערה עלינו רוח קודשא", הרי לנו שמצוה אותנו הרעיא מהימנא ללמוד בזוהר הקדוש דוקא

שְׁתוּרְתוֹ שֶׁל הַרְשָׁב"י מְאִיר עַד סוֹף הַדּוֹרוֹת, וְצָרִיךְ לְלַמֵּד לְלֹא הַפְסֵק וְלֹא לְתֵת מְנוּחָה לְקַדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עַד שֶׁיִּגְאָלְנוּ! וְיִקְוִים בְּנוֹ נְבוֹאָת הַנְּבִיא מְלֹאכִי: "הֲנִי שֶׁלַח מְלֹאכִי וּפְנֵה דָרֶךְ לְפָנָי וּפְתָאֵם יָבוֹא אֶל הַיְכָלוֹ הָאֵדוֹן אֲשֶׁר אַתֶּם מְבַקְשִׁים וּמְלֹאךְ הַבְּרִית אֲשֶׁר אַתֶּם חֹפְצִים הִנֵּה בָּא אִמֵּר ה' צְבָקוֹת" (מְלֹאכִי פָּרַק ג' א'), יִרְאוּ עֵינֵינוּ וְיִשְׂמַח לְבַנּוֹ, עַל גְּאוּלְתֵּינוּ וְעַל פְּדוּת נַפְשֵׁנוּ בְּגֹאֲלֵת עוֹלָמִים בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ אָמֵן.

[י] "זוהר תורה" בגימטריה = 928 = גלות השכינה = העתיד שלי = "דוד מלך ישראל חי וקיים" לרמז שבלימוד ספר קדוש זה נפדה את השכינה הקדושה מהגלות, ונזכה לעתיד לבוא בביאת המשיח בקרוב ותחייתה עינינו לראות את "דוד מלך ישראל חי וקיים" כמו שכתוב (ירמיהו פרק ל', ט-י) ועבדו את יהוה אלהיהם ואת דוד מלכם אשר אקים להם. ואתה אל תירא עבדי יעקב נאם יהוה ואל תחת ישראל כי הנני מושיעך מרחוק ואת זרעך מארץ שבבים ושב יעקב ושקט ושאנן ואין מחריד:

ואם נכתוב זהר בלי ו' יהיה הגימטריה של זהר תורה = 328 אור התורה = "כי תצא למלחמה על אויבך" = מה יהיה עם המצב הכלכלי שלנו? שבלימוד הזוהר הקדוש יזכו לאור התורה ובו ננצח את האויב הפנימי והחיצוני, ונזכה לשפע פרנסה כמו שכתב מרן הבן איש חי בפרשת אחרי מות (חלק דרושים) ד"ה והיתה זאת לכם לחקת עולם... וידוע כי התורה מרבה שפע המזון בעולם ויסתלק הדוחק לכה מפונת בשם לחם... על כן זאת סימן להרחת הפרנסה שאוצר הבית מלא ואינו ריקן, עין שם.

קול הרשב"י
שיעור בזוהר היומי
0722-990055

ניתן לשמוע שיעורים של הזוהר הקדוש
בלשון הקודש בלשון קלה ונעימה.

ב-20 דקות
בלבד ביום-

ניתן לסיים כל ספר הזוהר
בתוך 3 שנים!.

השיעורים נמסרים על ידי
הגה"צ רבי אריה ברדה שליט"א

בשיתוף עם "מפעל הזוהר העולמי"
מיסודו של כ"ק
מרן אדמו"ר מהאלמין שליט"א.

ניתן גם להשיג דיסקים לשמיעה
טלפון: 0544577956 / 0548-436784

מפתח ההסכמות

- הסכמות - תשובת הרב הגאון הגדול שר התורה אביר הרועים המפורסם בכל קצוי ארץ וכו' מרן חיים חזקיהו מדיני המכונה חח"ם זצלה"ה בעל מחבר ס' "שדי חמד" אשר כתב אלי אודות ספרי זה.
- הסכמת הרב הצדיק המפורסם בכל קצוי ארץ קדוש עליון נזר ישראל כקש"ת מרן אריה ליב אלטר זצוקלה"ה האדמור מגור, [זיע"א].
- הסכמת הרב הצדיק הקדוש חסידיא ופרישא רועה ישראל כקש"ת מוה"ר אברהם איגר שליט"א מלובלין, [זיע"א].
- הסכמת הרב הצדיק הקדוש הגאון הגדול מופת הדור תפארת ישראל כקש"ת מוה"ר מאיר יחיאל שליט"א ראב"ד באסטראווצי, [זיע"א].
- הסכמת הרב הצדיק הקדוש הגאון הגדול רבי יצחק ברי"א ז"ל הכהן פייגענבוים, [זיע"א].
- הסכמת הרב הצדיק הקדוש הגאון הגדול רבי משה נחום ירושלימסקי האבדק"ק קיעלץ והגליל מח"ס מנחת משה, ברכת משה, באר משה, לשד השמן, [זיע"א].
- הסכמת הרב הצדיק הקדוש הגאון הגדול רבי שלום מרדכי הכהן אבד"ק ברעזען בעהמח"ס משפט שלום על החו"מ ודעת תורה וגלוי דעת על היו"ד והגהות על האו"ח ושור"ת מהרש"ם, [זיע"א].
- הסכמת הרב הצדיק הקדוש הגאון הגדול רבי משה טווערסקא - ראחמיסטריוקא, [זיע"א].
- הסכמת הרב הצדיק הקדוש הגאון הגדול רבי זאב בהרב אדמו"ר המפרסם ר' יוחנן זצוקלה"ה החונה בק"ק ראחמיסטריבקא, [זיע"א].
- ואלה דברי הני תרי צנתרי דדהבא המאורות הגדולים הצדיקים הקדושים מגזע תרשישים ואראלים בני הרב הצדיק הקדוש בוצינא דנהורא וכו' מק"ק באהוש זצוקלה"ה, הלא המה הרב הצדיק הקדוש וכו' כ"ק אדמור הר"ר ישראל פרידמאן שליט"א החונה בק"ק באהוש, [זיע"א].
- והרב הצדיק הקדוש וכו' כ"ק אדמו"ר הר"ר משה ליב פרידמאן שליט"א החונה בק"ק פאשקאן, [זיע"א].
- הסכמת הרב הצדיק הקדוש הגאון הגדול רבי חיים ברלין יעליסאוועטגראד, [זיע"א].
- הסכמת הרב הצדיק הקדוש הגאון הגדול רבי אלי' חיים מייזל האבד"ק לאדז והגליל, [זיע"א].
- הסכמת הרב הצדיק הקדוש גאון עולם אביר הרועים נזר ישראל ותפארתו וכו' ה"ה כ"ק אדמו"ר הר"ר שלום דוב שניאורסאן שליט"א מלובאוויטש. [הרש"ב זיע"א]
- הסכמת הרב הצדיק הקדוש הגאון הגדול רבי ישראל בערגער האבד"ק בוקארעסט והגליל בעהמח"ס רצון ישראל, ילקוט ישראל ולשון ישראל, [זיע"א].
- הסכמת הרב הצדיק הקדוש הגאון הגדול רבי אורי שרגא פייבל טויבש האבד"ק יאסי והמדינה, בעהמח"ס שו"ת אורי וישעי קמא ותנינא, משנה כסף על הרמב"ם ז"ל, אמרי שפר עה"ת, ישועות ישראל על הגדה ש"פ והגהות הש"ס והאלפסי ז"ל, [זיע"א].
- הסכמת הרב הצדיק הקדוש הגאון הגדול רבי א.א. הרכבי, [זיע"א].
- הסכמת הרב הצדיק הקדוש הגאון הגדול רבי יעקב מזאה, [זיע"א].

לזכרון נצה

תהלת ה' ידבר פי על רב טוב אשר גמל עמנו להוציא מחשבתי אל הפועל. כי ימים ושנים טפחתי ורביתי את הרעיון הקדוש בלבי שאזכה להוציא לאור מחדש את הספר הזהר הקדוש בהעתקת עברית פרי יצירתו של זקני הרב הגאון עטרת תפארת ישראל כקש"ת מוהר"ר יהודה יודל ראזענבערג זצ"ל, אשר זכרו הקדוש חי לא רק בלבי בלבד, אלא גם בלב כל אחד ואחד, אשר הכיר אותו וידע את תורתו וחכמתו.

ברגשי כבוד הנני מקדיש את הדפסת הספר הזהר הקדוש בהעתקת עברית מחדש למען הזכרת נשמת אבותי היקרים.

את נשמת אדוני אבי מורי החסיד המפורסם לשם ולתהלה כש"ת מוה"ר שלמה זאב יוסף גלאסס ז"ל, למען ימלא את חובתי חוב בן לאב אשר זכרונו הקדוש יקר בלבי, ולמען לזכות בו את הרבים.

ולמען הזכרת נשמת אמי מורתי האשה היקרה אשת חיל מרת העסיל ז"ל, בת הרב הגאון המחבר הזהר הקדוש בהעתקת עברית מוהר"ר יהודה יודל זצ"ל, שהיתה ידועה לתהלה ולתפארת בצדקתה, ושאיפת חייה היתה לגדלנו על ברכי התורה.

ואבקש מאת השי"ת הזוכר חסדי אבות שזכות זקני הרב הגאון המחבר זצ"ל, וזכות אבותי הקדושים יעמוד לי שאזכה להוציא לאור גם שאר החבורים מן זקני הנ"ל, ולזכות לראות בנים ובני בנים עוסקים בתורה ובמצות, בנחמת ציון וירושלים במהרה בימינו, אמן.

מאתי צבי יצחק גלאסס, ברוקלין, נ.י.

אהרן תורה

הסכמות גאוני וצדיקי הדור הי"ו [זיע"א]

תשובת הרב הגאון הגדול שר התורה אביר הרועים המפורסם בכל קצוי ארץ וכו' מרן חיים חזקיהו מדיני המכונה חח"ם זצללה"ה בעל המחבר ספר "שדי חמד" אשר כתב אלי אודות ספרי זה:

בה"י יום ה' לסדר למען ייטב לך והארכת ימים לפ"ק.

ייטיב ה' כתיבה וחתומה בספרן של צדיקים לאלתר לכבוד הרה"ג המפורסם סיני ועוקר הרים, המאיר לארץ ולעליה דרים, בחיבוריו היקרים, אמרותיו טהורים, מימיו מים אדירים, לחמו לחם אבירים, כש"ת מוה"ר יהודה ראזענבערג, יפוצו מעינותיו מעיני החכמה בעיר ווארשא המעטירה, נרו יאיר באורה, זו תורה, כאור החמה ברה:

אחרי דרישת שלום כבוד תורתכם הרמה כמשפט אודיעהו מקבלתי די שדר לן מר מכתב לחזקיאוי בצירוף ספרו "ידות נדרים" ובצירוף הקונטרסים של העתקת הזהר הקדוש ללשון המדרש אשר ברצון כבוד תורתו להוציא לאור פירוש הזהר הקדוש על התורה מלוקט ומסודר על כל פסוק ופסוק כמו שעשה בעל ילקוט השמעוני מן המדרשים, ויקרא שמו "זהר תורה" וכבוד תורתו דרש ידרש ממני הסכמתי, ואם כי קשה עלי לעת זקנתי לבוא בשער עם קסת הסופר, וגם כי בעיקר הדבר לא אבין למה כבוד תורתו ידרוש הסכמות על ספר כזה, כי האם דברי התנאים צריכים להסכמה דידן, אבל יען כי כבוד תורתו הפציר בי מאד לאמר שתלוי בזה הרמת קרן כנסת ישראל באמונתנו הקדושה, נאזרתי בשארית כחי להשיב לכבוד תורתו על כל פנים על ספקותיו ראשון ראשון:

על דבר אשר יחשוש כבוד תורתו בהעתקת הזהר ללשון הקדש מן הדרש של כבשים ללבושך וכו', אין אני רואה בזה שום חשש, ראשית הלא אין כבוד תורתו ראשון בזה, כי הלא זה ספר הבהיר הגדול יש דעות שהוא העתקת הזהר לעברית, ועל כן לקחו ממנו המאמרים החסרים באיזה מקומות בהזהר להשלים החסרון בסוף כל חלק וחלק, והוא ספר קדמון מאד ולא נודע מי עשה העתקה זו, אשר בשביל זה יש אומרים שהזהר נתחבר מתחלה בלשון הבהיר ונעתק מן הבהיר להזהר כדי שיהיה מובן היטב למדברים ארמית, אבל על דעתי כי נהפוך הוא, כי כל מבין יראה שיש כמה מקומות בספר הבהיר שלשונו דחוק, והדחק בולט שהוא משום שלא רצה המעתיק לשנות מדברי הזהר בלשון הארמי, וגם שם "הזהר" יזכיר שמתחיל בפסוק והמשכילים יזהירו כזהר הרקיע, כי כך היה דרך המחברים הקדמונים לקרוא הספר על שם התחלתו, ולבעבור זה קראו למדרש המיוחס להתנא ר' נחוניא בן הקנה בשם ספר הבהיר יען כי נסתפקו אם באמת הוא מחובר, לזאת התחילו לקרות הספר על שם התחלתו בפסוק בהיר הוא בשחקים, כמובא בראב"ה פ"ט, ומזה רבים טועים שמערבים דברים מן ספר הבהיר הזה לזה ואין יודעים כי שנים הם גם מובא בהגהות "דרך אמת" שעל הזהר מר"ח ויטאל זצ"ל וכן (בבראשית דף ל"ה ע"ב אות א') שמביא שם לשון הנמצא בזהר לשון הקדש, הרי שהיה לפניו ספר הזהר בלשון הקדש, ויכול להיות שהוא ספר הבהיר הגדול, וגם פוק חזי כמה גאוני שעשו פירושים על הזהר על פי קבלה העמוקה וגם שאר

זהר תורה

ספרי קבלה מאדירי התורה הכל בלשון הקדש ולא חששו משום כבשים ללבושך, וכמבואר בפסק הגאון ר' יצחק דלטאש זצ"ל, ומלבד כל זה הלא אני רואה שכבוד תורתו משמיע עינינו העמוקים ביותר כמו האדרות וספרא דצניעותא, ומגמת כבוד תורתו היא רק להעתיק ביאורי הזוהר הקדוש השייכים לפסוקי התורה, והלא ספר כעין זה כבר נתחבר בזמן בעל השל"ה ובעל הלבוש שנעתקו מאמרים קצרים מן הזוהר ללשון הקדש על ידי אחד קדוש ר' ישכר בער זצ"ל בעל הפירוש "אמרי בינה" שעל הזוהר ונקרא בשם "מקור חכמה". והגאונים הקדושים הנזכרים לעיל נתנו הסכמתם עליו בלי שום חשש, ומה שכבוד תורתו מוסיף מעלות יתירות להביא לשון הזוהר כמו שהוא ולהעמיד בצדו העתקה עברית, זאת באמת תאיר עיני הקורא להבין לשון הזוהר ותלמדהו לכנוס דרך שערי "זוהר תורה" גם בחדרים הפנימיים של הזוהר, ואם כן אזדא לה לגמרי החששא של כבשים ללבושך מספר הזה, כי הדרש של כבשים ללבושך מובא בגמרא רק על מעשה המרכבה בלבד.

ועל כן אשר יחשוש כבוד תורתו אולי ילמדו בספרו העתקת לשון הקדש ולא לשון הזוהר, וכתב כבוד תורתו שאפשר שיש טעם כמוס שנתחבר הזוהר בלשון ארמית דווקא כמו הקדוש, וגם הביא כבוד תורתו דברי האזולאי, הנה על דעתי שמה שנתחבר הזוהר בארמית אין זה משום שרצו שיהיו הדברים סתומים להיות סתרי תורה, שהרי הזוהר הוא מקור יסודות האמונה שלנו, ואיזה כונה תוכל להיות בזה להסתיר יסודות האמונה מן העולם, ואדרבא הלא אין דבר שיוצרך להשריש אותו בלב בכל מיני התחזקות כמו האמונה, וגם אין לומר שיש קדושה יותר בארמית מבלשון הקודש, דאדרבה בכמה מקומות בש"ס משבח בקדושת לשון הקודש ומשפיל לשון הארמי עוד יותר משאר לשונות, כהא דאיתא בסוטה ובבבא קמא תניא אמר רבי בארץ ישראל לשון סורסי למה, או לשון הקדש או לשון יונית, ואמר ר' יוסי בבבל לשון ארמי למה, או לשון הקדש או לשון פרסי, ומובא בתוספות שם דברי הרבינו תם דלשון סורסי היינו גם כן לשון ארמי, הרי שהלשון חול שלהם היה ארמית, וכן דעת הרבה גאונים שכל מה שרצו שיהיה מובן לכל תקנו לומר בלשון ארמית כמו כל חמירא, וכן הקדוש בשביל קדיש יתום כדי שיוכל כל יתום לומר בנקל קדיש תכף באופן שיבין מה שאומר לטובת נשמת המת, וכן התלמוד נתחבר בארמית כדי שלא יהיה מקום לטעות בפירושו, כי הלשון קודש אינו עשיר בשמות ופעלים ויש הרבה שמות ופעלים שסובלים כמה משמעות ונקל לטעות, כהא דמגילה דאמר ר' יהושע בן לוי חייב אדם לקרות המגלה בלילה ולשנותה ביום וכו' סבור מינה למקרייא בלילה ולמיתני מתניתין זידה ביממא, וכהא דפסחים דדרש רב מתנה אין לשיין אלא במים שלנו למחר אייתי כולי עלמא חצבייהו וכו', ועוד כהנה רבות, ואם בדבר קטן של היות דאביי ורבא כך, בדבר הגדול של מעשה מרכבה שהטעות בו הוא קלקול גדול מאד, וכהא ד"ל רע"ק כשאתם מגיעים אצל אבני שיש טהור הזהרו מלומר מים מים משום שנאמר דובר שקרים לא יכון לנגד עיני, לא כל שכן שהיו מוכרחים לדרוש ולכתוב בארמית דווקא, וכל זה לזידהו אבל לזידהו בודאי מוטב היה שספר הזוהר יחובר בלשון הקודש המובן לנו יותר:

והן לא נעלמו מעיני גם דברי הזוהר הקדוש בענין לשון הארמי, דבפרשת לך מביא בסתרי תורה על הא דאיתא שאין מלאכי השרת נזקקין בלשון תרגום, דרצה לומר שמבינים בלשון תרגום אלא שלשון זה נמאס אצלם מכל שאר לשון, ורק אצלם נמאס אבל האמת שאינו לשון נמאס אלא שכך צריך להיות כדי שלא יהיה למלאכים קנאה על ישראל באיזה ענינים, ובפרשת תרומה מביא דבלשון הקדש שכינתא מתחברא בהדיה ולשון התרגום הוא לישנא דסטרא אחרא ולכך תקנו הקדוש בלישנא דסטרא אחרא בגין דיתבר חילא דסטרא אחרא, והנה לפי זה יש לומר סברא רחוקה דאפשר גם בלמוד הזוהר שייכים ב' ענינים האלו שלא יתקנאו בנו המלאכים ובגין דיתבר חילא דסטרא אחרא, אבל מי זה לידנו יתקע שלמוד הזוהר ואמירת הקדוש זה כזה, ותדע שהרי

זוהר תורה

לא חששו על זה מעתיקים הראשונים הנזכרים לעיל, ובפרט שהשכל והסברא מחייב כן שעל זה שישראל לומדים סודות התורה בודאי אין קנאה למלאכים, וחילא דסטרא אחרא ודאי דמתבר על ידי כל מיני תלמוד תורה ופלפול התורה שבעל פה ונס אמירת תהלים מזמר עריצים ומכרית כל החוחים והקוצים הסובבים את השושנה העליונה, אף שכל אלו בלשון הקודש נאמרים:

ומה שהביא כבוד תורתו דברי האזולאי לסמוך עליו שלמוד הזהר מסוגל לתקון הנשמה אף אם אינו מבין מה שלומד וכתב כבוד תורתו שאפשר שלשון הארמי גורם התקון, ואתפלא על זה כי אין שום סברא לומר שדווקא לשון ארמית מסוגל לזה, וכונת האזולאי מבואר מלשונו שהלומד בזה ומגיע לסודות העמוקים שאינם מובנים לכל לא יפסיק למודו, כי אף אם אינו מבין הסודות כראוי יש בלמודם תקון לנשמה, אבל לא שלשון הארמי דווקא גורם התקון, וגם איך סלקא דעתך לסמוך על זה שאין אנו מחויבים להשתדל בכל האפשרות ללמוד בהבנה כל מה שאפשר לנו להבין, האם נעלם מכבוד תורתו דברי הזהר הקדוש פרשת קדושים מענין למוד בלי הכנה שכתב, מי שרוצה ללמוד תורה ואינו מוצא מי שילמדנו והוא באהבתו לתורה מגמגם בה מגמגומא דלא ידע, כל מלה ומלה עולה והקדוש ברוך הוא שמח בה היא מלה ומקבל לה ונוטע לה סביב נחל העליון ונעשו מאלו הדבורים אילנות גדולים ונקראים ערבי נחל, הרי שהזהר הקדוש לא הזכיר בזה כלל לשון הארמי דווקא, וגם מובן שדברים האלו נאמרים רק על מי שאין לו שום תקנה ללמוד בהבנה, כאמור שאינו מוצא מי שילמדנו ואף על פי כן לא נעשה מלמוד כזה למעלה רק ערבי נחל בלבד שהוא הגרוע מן הד' מינים שאין להם לא טעם ולא ריח כידוע ואמת הדבר שגם זאת דבר טוב, אבל הלא נשמע מכאן שטוב יותר ויותר ללמוד בהבנה ומחויב האדם להשתדל בזה לחזור אחר רב להבינו, ואז יהיה נעשה מלמודו לא ערבי נחל אלא מור ואהלות, כמו שכתוב כאהלים נטע ה' כארזים עלי מים, ולדעתי לא נשתנה בענין זה למוד הזהר מן למוד הש"ס, ומצינו במס' ע"ז י"ט דאמר רבא לעולם ליגרס איניש אף על גב דלא ידע מאי קאמר, ומובן הדבר שכמו בלמוד הש"ס ודאי דמוטב ללמוד בהבנה כן גם בלמוד הזהר ואין לחלק ביניהם, וכן בענין הדילוג אין לחלק ביניהם, ועל זה איתא במדרש רבה במדבר ר' ישכר אומר ודגלו עלי אהבה, אפילו אדם יושב ועוסק בתורה ומדלג מהלכה להלכה ומפסוק לפסוק, אמר הקדוש ברוך הוא חביב הוא עלי ודילוגו עלי אהבה, כיון שאינו מדלג מחמת שאומר שמועה זו אינה נאה רק מחמת קשה ההבנה:

ועל דבר שאלת כבוד תורתו אם יעמיד גם שמות התנאים בספרו או לא, הנה לדידי נראה בודאי דמוטב להזכיר שמותם, ומה שכבוד תורתו רוצה לסמוך על פירוש רש"י ז"ל שעל התורה שרוב דבריו לקוחים ממדרשים ולא הביא שם אומרו רק לפעמים מעט מזער, הנה על זה אעיר לכבוד תורתו שכיון שרש"י ז"ל אינו מביא הלשון כמו שהוא אלא בקיצור על כן לא זכר שם אומרו, וכן בודאי על זה סמך בעל "מקור חכמה" שלא הביא שמות התנאים יען כי קיצר המאמרים בלשון אחר, אבל יען כי מטרת כבוד תורתו שהעולם יתלמדו מספרו להבין לשון הזהר ולכך הוכרח כבוד תורתו להעמיד המאמרים בלשונם, לפי זה מוטל על כבוד תורתו להעמיד גם כן שמות התנאים, והאומר דבר בשם אומרו מביא גאולה לעולם, ועל ידי הזכרת השם מתעורר כח נשמה זו בגן עדן להיות שפתותיו דובבות בקבר ועל ידי זה מתחדש בדבריהם כח חדש בשעת הלמוד להיותם דברים היוצאים מן הלב נכנסים אל הלב, כי גדולים צדיקים במיתתם יותר מבחייהם:

והנני מוכרח להפסיק ולגמור מכתבי כי זה יום החמישי שאני כותבו מעט מעט בכל יום כי אפס כחי וגם שאני טרוד מאד בסדור הכתבים של שאר חלקי ספרי "שדי חמד". ועל כן קשה עלי מאד להשיב לכבוד תורתו על שאר השאלות שאינן כל כך עיקריות, וגם בזה יצאתי מגדרי רק למען החזק ידי כבוד תורתו שנטל עלי לזכות את הרבים בדבר גדול מאד, ואולי יעזור אבינו שבשמים

זהר תורה

שעל ידי ספרו יתלהבו לבבות ישראל לעבודת הבורא יתברך שמו ותוארנה עיניהם באור האמונה המושפלת מאד בדור האחרון הזה הנקרא דור יתום, והגני בתודתי על ספרו "ידות נדרים" אשר כבדני בו, ואבקש מכבוד תורתו כאשר יעזור לו השם יתברך להוציא לאור ספרו "זהר תורה" ימחול נא לשלח גם אלי ספר אחד ואשלח תכף מחירו אם ירצה השם כאשר ישית עלי, וכעת יקבל נא כבוד תורתו ברכתי שיעזור לו השם יתברך להוציא מחשבתו הטהורה מכח לפועל בהרחבה גדולה וחפץ ה' בידו יצליח וירים קרן כבוד תורתו הרמה מעלה מעלה ויהי כזית הודו כנפשו הטהורה מכח לפועל בהרחבה גדולה וכנפש ידיו הצעיר

חיים חזקיאו מדיני המכונה חח"ם
רב ומו"ץ בעיר הקדש חברון יעבב"א

הסכמת הרב הצדיק המפורסם בכל קצוי ארץ קדוש עליון נזר ישראל כקש"ת מרן אריה ליב אלטר זצוקל"ה האדמו"ר מגור

בהיותי אצל כ"ק אדמו"ר זצוקל"ה בעיר גור הראיתי לו איזה בויגען קארעקטען מספרי "זהר תורה" חלק בראשית ובקשתי מכבוד קדושתו הסכמה, ואחר שעיינ בו באיזה מקומות אמר לי בזה הלשון:

הן כל אנשי שלומנו יודעים היטב שאין דרכי ליתן הסכמות על ספרים חדשים, אמנם ספר כזה אין צריך להסכמה, כי האם דברי התנאים צריכים להסכמתנו ובודאי ראוי ונכון שילמד כל איש על כל פנים דברי המוסר וביאורי המקראות של הזוהר הקדוש מה שאפשר להבין, וכיון שהסכימו על ספר הזה גדולי הדור בודאי יבינו מעצמם כל נדיבי לב לתמך בידיכם, והשם יתברך יצליח את דרככם: עד כאן דברי פה קדוש זי"ע ועכ"ל:

הסכמת הרב הצדיק הקדוש חסידא ופרישא רועה ישראל כקש"ת מוה"ר אברהם איגר שליט"א מלובלין

בעזה"ש.

הן בא לפני ידידי הרב הגאון החסיד המפורסם יר"א מוה"ר יודל נ"י שהי' רב בעיר טראלא וכעת בווארשא והראה לי ספרו "זהר תורה" ולאשר אני מכירו מנעוריו עיינתי בספרו וראיתי כי טוב להפיץ ספר הזה בתוך ישראל שילמדו בו להבין היטב דברי אש דת של הזוהר הקדוש, ובוודאי ימצאו תועלת טוב בספר הזה כמו שהסכימו גדולי הדור לכן קבלתי מן המחבר ספר אחד ושלמתי לו מחירו, וכן ראוי ונכון שכל איש יתמך בידי המחבר הזה למען יוכל להוציא לאור גם יתר החלקים:

דברי הכותב לכבוד התורה ולומדיה ביום טו"ב לחודש שבט דשנת תרס"ו לפ"ק פה לובלין
אברהם בהרה"ק מוהרי"ל איגר זצוקל"ה

הסכמת הרב הצדיק הקדוש הגאון הגדול מופת הדור תפארת ישראל כבוד קדושת מוה"ר מאיר יחיאל שליט"א ראב"ד באסטראווצי

ב"ה

הן ראיתי הספר "זהר תורה" חלק בראשית שהוציא לאור הרה"ג חו"ב צמ"ס יר"א וכו' מוה"ר יודל נ"י היושב על מדין בווארשא בעהמ"ס "ידות נדרים" והנה הוא טרח ויגע לצלול במים אדירים של הזוהר הקדוש והעלה פנינים לקבץ יחד כל הפירושים והענינים השייכים למקראות תורה הקדושה וסדרם בסדר טוב וגם הדפיס בצד לשון הזהר העתקה בלשון קודש למען תהי מזה תולעת לאנשים שלא הורגלו בלשון תרגום של הזוהר הקדוש, וגם עשה פירוש בשם "זיו הזהר" לבאר מעט מקומות קשי הבנה, ובודאי שעל ידי כל זה יהיה נקל להבין דברי הזוהר הקדוש המלהיבים לב כל איש לעבודת השם יתברך ויראתו וכאשר ראיתי שכבר יש על ספר זה הסכמות מגדולי זמננו לכן גם אנכי מבקש מאחינו בני ישראל שיקנו ספר זה בכסף מלא ויביאו את הברכה אל תוך ביתם כי ראוי להיות מן המסייעים לדבר מצוה לתמוך ידי הרב המחבר שיוכל לגמור ספרו בשלימות.

יום ד' תצוה י' ימים לחודש אדר תרס"ז פה אסטראווצא
הק' מאיר יחיאל הלוי

בעזרת השם יתברך.

הן הרב המפורסם הגדול בתורה ויראה חריף ובקי וכו' כש"ת מוה"ר יהודה יודל נ"י ראזענבערג מפה ק"ק ווארשא ומלפנים רב דק"ק טרלא הוא ממיודעי וממכירי וכבר יצאו מוניטין שלו בעולם בספרו ידות נדרים, ועתה עלה בידו לזכות את הרבים בדבר גדול שסדר על מקומם בכל סדרא וסדרא בסדר נכון כל המאמרים של הזוהר הקדוש המבארים עומק המקראות ועניניהם השייך להם, וגם העמיד בצדם העתקת המאמרים בלשון הקודש כדי להקל על המעיינים הבלתי רגילים כל כך בלשון הזהר הקדוש שהוא לשון תרגום, וגם הוסיף מזיליה כמה ציצים ופרחים ביאורים נכונים וישרים מאשר חננו ה' אשר יקראום בשם זיו הזהר והנה כאשר ראיתי כי טוב עשה בתוך עמיו, וכי כבר סמכו ידם עליו גאוני דורינו שיחיו להדפיס חיבורו בשם ספר זהר תורה, וגם כי כבר אתמחי גברא שלא יוציא מתחת ידו דבר שאינו מתוקן, לכן גם ידי תכון עמו להוציא מחשבתו הטהורה מכח אל הפועל להגדיל תורה ולהאדירה ולהלהיב לבבות בני ישראל באש דת האמונה הקדושה וביראת ד' הטהורה, ומצוה רבה לסייע ולתמוך בידי הרב המחבר הנזכר לעיל בכל האפשרות.

באתי על החתום לכבוד התורה ולומדיה יום ג' ער"ה מנחם ב' דשנת תרס"ה לפ"ק, פה ווארשא.
יצחק ברי"א ז"ל הכהן פייגענבוים הופ"ק הנ"ל.

הן יד שלוחה אלי מכבוד ידידי הרה"ג המפורסם בתורה וחסידות חריף ובקי זית רענן וכו' מו"ה יהודה נ"י ראזענבערג שהיה מלפנים רב בק"ק טארלא וכעת אור תורתו זורח בק"ק ווארשא מחבר ספר "ידות נדרים" אשר גדולי הדור נתנו מהודם עליו, והודיעני כי רצונו להוציא לאור עולם ספרו

הנעים "זהר תורה", ושלה אלי איזו קונטרסים לדוגמא והוא דברי הזוהר הקדוש מסודר על כל פסוק ופסוק בלשון הזוהר הקדוש ובצדו העתקה עברית וגם קצת הגהות ובאורים יקרים אשר יקראו בשם "זיו הזהר", אמנם כי בתחלה יראתי להיות שר המסכים על העתקת הזוהר הקדוש אשר מי יבוא אל הקדש פנימה ללקט אורות ופרחים מן הקדשים, אכן בכרי כי מלבד אשר בילקוט ראובני מצינו כמה לקוטים מזוהר הקדוש, הנה כבר היה לעולמים בימי אדירי התורה ארזי הלבנון הגאון הקדוש מהר"מ יפה בעל עשרה לבושין, והגאון הקדוש מהר"י הורוויץ בעל השל"ה הקדוש, שהוציא לאור הרב הקדוש המקובל מוה"ר ישכר בער (מח"ס יש שכר ואמרי בינה) את הספר "מקור חכמה" המפענח נעלמים הסתומים בספר הזוהר הקדוש על התורה וחמש מגלות בחלק הפשוט בישוב הכתובים, והסכימו הגאונים הנזכרים לעיל בצירוף עוד גאוני דירה לזכות את הרבים שכל דברי הזוהר הקדוש יהיו בעזרת השם יתברך פתוחים ומבוארים לעין כל, ועתה ראיתי שזה הרב המחבר עוד יתרה עשה כי בחקר תהום ישוטט ללקט פנינים ודברים מתוקים מדבש ונופת צופים בישוב הכתובים, וטובים השנים לשון הזוהר הקדוש עם לשון העברית בלשון קצר וצח וקל להיות לעזר ולהועיל לכל יוצא צבא העבודה ודורשי דת תורתנו הקדושה, ומלאה הארץ דעה את ה' כמים לים מכסים, ובפרט בעת הזאת שנחוץ מאד להלהיב לבות בני ישראל בדברי תלמוד תורה היוצאים מהיכל ה' הזוהר הקדוש להגדיל תורה הקדושה ויראת ה' הטהורה, על כן אבקש מכל שלומי אמוני ישראל לתמוך בימין הרב המחבר הזה בעין יפה וברוח נדיבה ויקבלו הברכה לביתם לקנות ספרו "זהר תורה" הפותח שער לכל דרכי הזוהר הקדוש אשר ישים בלבנו אהבת ה' ויראתו לעבדו באמונה ובזה נזכה לביאת הגואל במהרה בימינו כחפץ כל עבדי ה' ההוגים בתורתו הקדושה והמצפים להרמת קרן התורה והיראה.

יום ה' מ"ב למב"י תרס"ד לפ"ק פה קיעלץ
 משה נחום ירושלימסקי האבדק"ק קיעלץ והגליל
 מח"ס מנחת משה, ברכת משה, באר משה, לשד השמן

הן הגיעני קצת עלים לתרופה מאת הרה"ג המופלג בתורה ויראה החריף ובקי צנא מלא ספרא מוה"ר יהודה יודל ראזענבערג נ"י שהיה מלפנים רב בעיר טארלא וכעת מושבו בעיר ווארשא בעהמח"ס "ידות נדרים" אשר כמה גדולי ארץ רוסיא נתנו עליו מהודם, ועתה העיר ה' את רוחו להוציא לאור חיבורו "זהר תורה" על התורה אשר יסודו בהדרת קודש ביאורי הזוהר הקדוש על הפסוקים מסודר בכל סדרא בלשון הזוהר הקדוש ובצדו העתקה עברית וגם קצת הגהות ובאורים נעימים הנקראים בשם "זיו הזהר", ואם כי אפס קצהו ראיתי, הפרט יעיד על הכלל כי טוב עשה בעמיו למען יהי נקל לכל באי שערי "זהר תורה" לחזות בנועם ה' ולבקר בהיכל הקדש ולאור באור החיים אמירה נעימה כתיבא יהיבא דברי אלהים חיים המלהיבים לבבות היוצאים מפי התנא הקדוש ר' שמעון בר יוחאי וחבריו להגדיל תורה ויראת ה' הטהורה ולהאדירם, וכל בני ישראל ישמעו ויראו מלפני אדון העולם מפחד ה' והדר גאונו ומטע אמונת דת האמת יפרח ופרח ותמלא פני תבל ומלואה האדרת והאמונה לחי העולמים, ובל אפונה כי כל אשר בשם ישראל יכונה יקח

חבל לתמוך בימין הרב המחבר הזה כאשר תשיג ידו בטהרתו לקנות ספרו היקר ברוח נדיבה כי עץ חיים הוא למחזיקים בו, ועל זה באתי על החתום יום ד' ק' למב"י תרס"ד פה ברעזון.

הק' שלום מרדכי הכהן אבד"ק הנ"ל
בעהמח"ס משפט שלום על החו"מ ודעת תורה וגילוי דעת על היו"ד
והגהות על האו"ח ושו"ת מהרש"ם.

אזהרה

הנני מזהיר באיסור גמור לבל יזיד איש להדפיס חיבורי זה הן במתכונתו והן לא במתכונתו בשום מדינה שבעולם בלתי רשותי כי על פי הדין אדם יכול לאסור את שלו על כל העולם, וגם איסור השגת גבול ידוע אף מדינא דמלכותא, ולהשומעים יונעם.

המחבר

בע"ה יום ב' תשא התרס"ו, פה ראחמיסטריווקא שוכט"ס לכבוד הרה"ג מופלא ומופלג חו"ב סוע"ה וכו' כש"ת מוה"ר יהודה יודל ראזענבערג החונה בעיר ווארשא.

אחדשה"ט ספרו היקר "זוהר תורה" חלק א' קבלתי בעתו והנני שולח לכבוד תורתו מחירו רצוף בזה ולו היה עת טובה הרביתי לשלח לכבוד תורתו כהנה וכהנה כי אחשוב למצוה גדולה לתמכו ולסעדו שיוכל להוציא לאור יתר הד' חלקים כי ספרו ברכה רבה בו והגדיל לעשות דבר גדול בתוך עמו כי עתה יפקחו עיני כל להתענג בזיו אור הגדול של הזוהר הקדוש המיישר את הלב ומטהר את הנשמה ולכן כשיצאו לאור יתר החלקים ימחל כבוד תורתו למהר לשלחם אלי ואשלח מחירם אם ירצה ה' ביד רחבה, ועל דבר אשר דרש דרש כבוד תורתו הסכמתי, הכי מפעל יקר וטוב כזה צריך הסכמה, וגם שאין דרכי בזה, אך ארשהו להדפיס מכתבי דנא שהוא כעין הסכמה.

הנני מכבדו ומוקירו כערכו הרם דורש שלומו והצלחתו
והמרת קרן ישראל במהרה בימינו אמן סלה,
משה טווערסקא חופ"ק הנ"ל

בעזה"י, יום ג' לסדר בהעלותך את הנרות התרס"ו, שלמא רבא לכבוד הרה"ג חו"ב סוע"ה שמון תורק שמו וכו' כש"ת מוה"ר יהודה ראזענבערג נ"י מו"ץ בק"ק ווארשא, אחרי דרך מובא השלום כמשפט הנני להודיע לכבוד תורתו כי ספרי "זהר תורה" חלק בראשית הגיעני והנני שולח לכבוד תורתו מחירו סך... כי אחשוב למצוה גדולה לתמכו ולסעדו שיוכל להוציא מחשבתו הטובה והרצויה לפעולה להוציא לאור עולם גם יתר הד' חלקים מספרו, וכאשר רבים וכן שלמים גדולי התורה נתנו הסכמתם על ספרו אמרתי גם אני לבוא באמרים כי טוב עשה בתוך עמיו והגדיל לעשות כי זה ספר נחוץ ומועיל ודבר השווה לכל נפש, על כן גם ידי תכון עמו וזרועי תאמצנו לבקש מאת כל אנ"ש לעזור ולתמוך את הרב המחבר שיחיה בכל היכולת ולקנות ספרו ברוח נדיבה וכבכורה בטרם קיץ בעודו בכפו יבלענה כן תתענגו מזיו זוהרו, ואת הרב המחבר אברך שיעזרהו

ה' להוציא לאור בקרוב יתר החילוקים מספרו וה' יאריך ימיו ושנותיו בניעמים כנפשו ורצון דו"ש המברכו בכל הטוב מקול"ע,

זאב בהרב אדמו"ר המפורסם ר' יוחנן זצוקלה"ה החונה בק"ק ראחמיסטרביקא

ואלה דברי הני תרי צנתרי דדהבא המאורות הגדולים הצדיקים הקדושים מגזע תרשישים ואראלים בני הרב הצדיק הקדוש בוצינא דנהורא וכו' מק"ק באהוש זצוקלה"ה, הלא המה הרב הצדיק הקדוש וכו' כ"ק אדמו"ר הר"ר ישראל פרידמאן שליט"א החונה בק"ק באהוש, והרב הצדיק הקדוש וכו' כ"ק אדמו"ר הר"ר משה ליב פרידמאן שליט"א החונה בק"ק פאשקאן.

ב"ה יום א' וי"פ תרס"ג, באהוש.

לכבוד הרה"ג המפורסם אשר לו יד ושם בנגלה ונסתר וכו' מוה"ר יהודא ראזענבערג שיחיה המרביץ תורה לעדתו בק"ק ווארשא, אחרי דרישת שלומו הטוב אודיע למר כי ספרו "זהר תורה" חלק בראשית הגיע ישר ליד אדמו"ר קדוש ישראל שליט"א ואחרי עיינו בו פקד עלי לשלח לכתה"ר מחיר הספר סך... ולדרוש בשלום כתה"ר בשם קודש. -

מאיר קאפיל ענגעלבוים הכו"ח בפקודת כ"ק אדמו"ר שליט"א החונה בק"ק באהוש
ב"ה, ג' יתרו תרס"ו, פאשקאן

אל כבוד הרה"ג המפורסם דמטמרין לי' גליון וכו' כש"ת מוה"ר יהודא יודל ראזענבערג נ"י מו"ץ בק"ק ווארשא, הן ספרו "זהר תורה" חלק בראשית נתקבל פגימה בקודש, ויקבל כבוד תורתו בזה סך... אשר פקד כ"ק אדמו"ר שליט"א לשלח לכבוד תורתו בתשואת חן תמורת הספר אשר שלח. -
דברי הכותב בפקודת הקודש.

משה שמואל בר"ד העומד על משמרת הקודש אצל כ"ק אדמו"ר שליט"א החונה בק"ק פאשקאן

בעזה"י. יום ב' כ"ד תשרי ברא דמועדא, יעליסאוועטגראד. "יהודה יודוך אחיך על טוב טעמך וכח זיו זוהרך", לפ"ק.

ה"ה כבוד הרה"ג דחו"ב סוע"ה רב פעלים וכו' מ' יהודה ראזענבערג הי"ו, מאד הפיק רצון ממני חיבורו הנחמד "זהר תורה" הדרוש מאד בזה הזמן לרבים וכן שלמים התאבים להתבשם מאור תורת הזוהר הקדוש ולא יוכלו בנקל לעמוד על באור לשונו כי לא נסו באלה, ויפה כיון כבוד תורתו בספרו הנעים, ויקבל נא כבוד תורתו את מחירו שקל כסף אח"ד, לאות ברית אהב"ה שמספרו

זהר תורה

אח"ד, יעזרהו ה' להוציא כלי למעשהו לגמור ספרו בשלמות וחפץ ה' ביזו יצליח כנפשו ונפש ידידו דורש שלומו ושלומו תורתו בלב ונפש, המצפה לישועה,

חיים ברלין החופ"ק והגליל

ב"ה, יום ד' י"ג טבת תרס"ח, לאדז

גם אנכי קבלתי את הספר "זהר תורה" חלק בראשית מכבוד הרה"ג המחבר שיחיה ונתתי מחירו סך... ואם ירצה השם כאשר יצאו לאור יתר החלקים אקנה אותם בלי נדר במחיר אשר יושת עלי כי מצוה רבה היא לתמוך בידי הרב המחבר שיוכל לבצע את מעשהו הטוב.

אלי' חיים מייזל האבד"ק לאדז והגליל.

מאת הרב הצדיק הקדוש גאון עולם אביר הרועים נזר ישראל ותפארתו וכו' ה"ה כ"ק אדמו"ר הר"ר שלום דוב שניאורסאן שליט"א מלובאוויטש.

ב"ה, א' שמות התרס"ו, לובאוויטש.

החיים והשלום וכט"ס לכבוד הרה"ג המפורסם וכו' מוה"ר יהודא נ"י, יקבל נא בזה כבוד תורתו הרמה בעד ספרו "זהר תורה" חלק בראשית סך... אשר נשלח אליו מאת כ"ק אדמו"ר הרה"ק שליט"א בתשואת חן ובברכת על המוגמר בקרוב. - הכותב בפקודת הקודש.

מקום החותם...

ב"ה. ג' חיי התרס"ו, בוקארעסט.

שלום וכל טוב סלה ליד"נ רב חביבי ה"ה הרה"ג יקרת אור וקפאון חסיד ועניו וכו' כש"ת מוה"ר יודל ר"ב שליט"א בעהמח"ס "ידות נדרים" וס' "שערי זהר תורה"

אחדש"ה באהבה רבה, אתמול הזהיר והבריק נגד עיני ספרו הקדוש והבהיר "זהר תורה" חלק בראשית, ומאד מאד התענגתי בו ויהי בעיני כמוצא שלל רב, כי את הכל ראיתי אשר יפה עשה בעטו בעתו, ומי יתן וירבו מחברים וספרים כאלה בישראל, ויען כי רואה אנכי שמצוה רבה לתמוך ולסעד את כבוד תורתו שיוכל לבצע מחשבתו הטהורה אשר חשב על היהודים לטובה על כן אשתדל בעצמי להפיץ ספרו בין אנ"ש וגם למחזיקי הדת אכתוב ואפרסם את ספרו כי טוב הוא וברכה בו לכל דורש ומבקש דברי אלוקים חיים, ומקרוב ולב עמוק אברך את כבוד תורתו כי השם הטוב יעזרהו בזכות דברי רשב"י שהוא מעולם החירות יובל הגדול שלא יגיעהו חס ושלום שום

צער ויגון אך שלום יהיה לו בביתו, השקט ובטח באהלו, עד כי יבוא מלך ישראל וגואלו, כנה"ר ונפש אוהבו נאמנה מכבדו ומוקיריו כערכו והמצפה להשיג גם שאר חלקי ספרו במהרה. -

הק' ישראל בערגער האבד"ק בוקארעסט והגליל
בעהמח"ס רצון ישראל, ילקוט ישראל ולשון ישראל

בעזה"י, יום א' טו"ב טבת, שנת "רוב נחת" לפ"ק. יאסי.

הנה כבוד הרה"ג הבקי בחדרי וסתרי התורה ובר חכים בכל מדעים וכו' כש"ת מוה"ר יהודה ראזענבערג שליט"א לפני רב בעיר טרלא וכעת מו"ץ בק"ק ווארשא בעהמח"ס "ידות נדרים" שלח אלי ספרו "זהר תורה" חלק בראשית שהוא ביאורי המקראות מן הזוהר הקדוש וכל ענינים הנוגעים לפירושן של פסוקי התורה הקדושה וגם העתיקים מלשון התרגום ללשון הקודש והדפיס שניהם יחד בד בבד למען גם אותן האנשים שלשון התרגום מוזר להם יבינו מה שיאמרו וידעו איך יפארו את שם קדשו של הבורא יתברך ויטעמו נופת צוף דברי הזוהר הקדוש דברי אלוקים חיים אשר נתחבר בלשון ארמית למען ישוטטו בו רבים אף אלו שאינם מכירים בלשון הקודש כי אם בארמית כי בימי התנאים היתה לשון הארמית לשון המדוברת בפי ההמון, וכדאיתא באבודרהם טעם אחד על הקדיש שנתקן בארמית כדי שגם עמי הארץ שאינם מכירים אלא ארמית יבינו, וכן מובא בכל מקום הטעם של נוסח גט וכתובה שנתקנו בארמית כדי שיתפרסם הדבר גם בין ההמון שהיו מדברים אז בלשון ארמית, אמנם כעת נהפך הוא שלשון הקודש מובן יותר מלשון ארמית ולא להאנשים נראה ספר הזוהר הקדוש כספר החתום, אכן עתה כאשר יראו ההעתקה בלשון הקודש יפקחו עיניהם ויהיו בכלל טועמיה חיים זכו, ויזכו למדרגת הדבקות ויחזק ויאמץ לבם לעבודת הקודש, על כן מחזקינא טבא להרב המחבר שליט"א ואמרינן י"שר כחו וחילו לאורייתא, ויהודה עוד רד עם אל ועם קדושי נאמן, ואני תפלה לאל חי כי חפץ ה' בידו יצליח להוציא הדבר מכח אל הפועל בשלימות, ולבי לחוקקי ישראל והמתנדבים בעם, קחו לכם את הספר הקדוש הזה בכסף מלא בעין יפה וברוח נדיבה כדי שיוכל הרב המחבר להוציא לאור גם את שאר החלקים מספרו, ובזכות זה תתברכו בכל טוב סלה כעתירת ידיד כל בני ישראל.

הק' אורי שרגא פייבל טויבש האבד"ק יאסי והמדינה, בעהמח"ס שו"ת אורי וישעי קמא ותנינא,
משנה כסף על הרמב"ם ז"ל, אמרי שפר עה"ת, ישועות ישראל על הגדה ש"פ
והגהות הש"ס והאלפסי ז"ל

פטרסבורג ט"ו שבט התרס"ז

לכבוד הרה"ג חריף ובקי, משנתו כעמר נקי, שר בית הזהר, מר יהודה רוזנברג.

הן הופיע לפני הוד ספרו "זהר תורה" ואבא היום אל העיון וארא כי הוד והדר פעלו, הוצק חן בשפתותיו, הכל עשה יפה בעטו, ובלי שפתי חנף אוכל להגיד לו כי הפליא לעשות, שולח אני רצון

זהר תורה

הזהר ביום הווא תקע ב שופר גדול

קול דודי הנה זה בא מְדַלֵּג על הַהַרִים מְקַפֵּץ על הַגְּבָעוֹת:
 דוֹמָה דוֹדִי לְצָבִי אוּ לְעַפְרַיִם הַאֲלִילִים הַנֶּהָה זֶה עוֹמֵד אַחַר כְּתָלָנוּ
 מִשְׁגִּיחַ מִן הַחֲלֹנוֹת מִצִּיץ מִן הַחַרְרָבִים:
 עֵנָה דוֹדִי וְאָמַר לִי קוֹמִי לָךְ רַעֲיָתִי יַפְתִּי וְלָכִי לָךְ.

(בשיר השירים פ"ב, ח-י)

בואו ונצא לקבל פני משיח צדקינו ברחמים – "בספרא דא יפקון מון גלותא ברחמי" (זו"ק)

**ספר הזוהר המחולק ל-960 קונטרסים 30 קונטרסים ב-32 קופסאות,
 וכן בכמה דקות יוכלו כל ישראל כאיש אחד בלב אחד
 לסיים את כל הזוה"ק אלפי פעמים.
 וכל אחד שלומד מצטרף עם הכלל ומסיים יחדיו,
 ונחשב לכל אחד ואחד כאילו סיים כל הזוה"ק.**

אמרו חז"ל לא ניתנה תורה אלא לאוכלי המן!!! (רש"י ד"ה ב' ל"א ד')
 ובוזוהר הקדוש (פרשת בשלח דף סב), כתוב מה מיוחד באוכלי המן?
 שכאשר אכלו את המן היה מתברך במעיים וקיבלו אור ורוחני וראו מה שלמעלה וזכו להכמה עליונה.
 ועל זה נקראו דור דעה, והם היו בני האמונה ולהם ניתנה התורה להסתכל בה בפנימיותה ולדעת דרכיה.
וראים מהזוהר הקדוש שיעקר נתינת התורה ניתנה לאלו שלומדים את סודותיה.

ובאור החיים הקדוש פרשת ויחי (מט יא), כתב:
 שכוחו של הגואל העצום מלך המשיח הוא שצריך שיתעסקו ישראל בינה של תורה,
 וביאור הדברים שילמדו את פנימיות התורה שזה יינה של תורה. (גם יון גימטריה "סוד").

**על כן אחי ורעי בואו ונחיש הגאולה
 בלמדנו זוהר הקדוש באחדות
 כל ל"ב ישראל, על ידי כמה אופנים:**

**א. כל אחד יקח קופסה שיש בה 30 חלקים של הזוה"ק (המחולק לתתק"ס חלקים (960)),
 ילמד קונטרס אחד בכל יום כשבע דקות (במשך חודש ימים)
 עם עוד 31 שהם ביחד ל"ב [32] איש, מסיימים את כל הזוה"ק בחודש, וזה אפשר בקלות,
 ובכך יסיימו יחדיו את הזוה"ק בכל חודש.**

**ב. כל אחד יחלק לחבריו חוברת אחת בסך הכל לחלק ל-30 איש (שזה לא קשה), ובכך
 יוכלו זכויותיו לאלפים ולרבבות, (וכבר הובאו דברי הזוה"ק בפרשת תרומה (קכ"ח ע"ב), מגודל
 מעלת "מזבח הרבים"), **וכל ל"ב יהודים (32) שיעשו כן מסיימים את כל הזוה"ק.****

**ג. לחלק לל"ב [32] בתי מדרש, ושם אחרי התפילה, [ג' פעמים ביום], ילמדו כשבע דקות
 [7] ציבור של 30 איש, **וכך יסיימו את כל הזוה"ק כמה פעמים ביום.****

בידינו הדבר להחיש את הגאולה
 ולזכות לקבל פני משיח צדקנו בקרוב ברחמים.
**מפעל הזוהר העולמי נחל לניש 24/8 בית שמש
 טל: 0548-436784**

אזהר תורה

הקדמת המחבר, בלב נדכה ידבר,

לאל עליון ישפך שיהו, ולפני אנשים יציע רוחו,

ישמחו השמים ותגל הארץ, השמים אלו אנשי אלהים בעלי מדרגות גבוהות, והארץ אלו אנשים הבינוניים, בצאת ספרי זה לאור עולם, ואם אמנם ידעתי כי ספרי זה לא בשמים הוא, כלומר שלא נצרך לאנשים הגדולים הדומים למלאכי אלהים אשר עולים בסולם החכמה השמימה, אבל הלא ישמחו גם המה בגילת הארץ, בראותם התעוררות מאנשים הבינוניים ללמוד ולהבין מאמרי הזהר הקדוש, כי זה אות שקרובה הישועה להגלות, כדברי אליהו לר' שמעון, וזה לשונו: רבי רבי כמה זכאה את דמהאי חבורא דילך יתפרנסון כמה עלאי עד דאתגליא לתתאי בסוף יומיא, ובגיניה ושבבתם איש אל אַחַזְזוּ וְאִישׁ אֶל מְשַׁפְּחָתוֹ תִּשְׁבוּ וכו', ובמקום אחר איתא, וזה לשונו: וכמה בני נשא לתתא יתפרנסון מהאי חבורא דילך כד אתגליא לתתא בדרא בתראה בסוף יומיא, ובגיניה וקראתם דרור בארץ וגו', ועוד איתא, וזה לשונו:

ובנין דעתידין ישראל למטעם מאילנא דחיי דאיהו ספר הזהר יפקון ביה מן גלותא, וכידוע שיש עוד הרבה מאמרים מפורטים בהזהר וזהר חדש ותקוני הזהר המלאים זיו ומפיקים נוגה טובת כנסת ישראל אשר תצמח על ידי לימוד ספר הזהר, ואין לומר שזאת מוסב רק על גדולי הדור בלבד שהם אחד בעיר ושנים במשפחה, כי מה שאומר אתגליא לתתאי בסוף יומאי ובדרא בתראה, מורה שמלבד זאת שזה כמה מאות שנה שנתגלה ספר הזהר ושלומדים בו רק יחידי סגולה, עוד תבא התגלות חדשה לכלל ישראל, שגם הכלל ישראל עתידים לטעם מאילנא דחיי.

ובן איתא בספר חסד לאברהם מהר"א אזולאי זצ"ל, וזה לשונו: ודע כי עיקר כוונת הר' שמעון בר יוחאי עליו השלום בחבור הזהר היה לזה להיות אור הלאומי (היינו השכינה) באפס שפע באין תומך ובאין עוזר לה, ורצה לעשות לה סמך ליחודה בבעלה יחוד מועט על ידי חבור הזהר וכו', וספר זה עתיד להתגלות בימי מלכא משיחא כדי ליתן סעד לשכינה, וכל אותם שיזכו אליו יזכו לגאולה, כי העבודה זו המועטת בזמן הזה היא יותר חשוב מכל אילי נביות שהיו בזמן שהיה בית המקדש קיים וכו' עיין שם, הרי מבואר גם מדבריו שעתיד ספר הזהר להתגלות בהתגלות חדשה מפורסמת בדור האחרון, והתגלות זו היינו התפשטות בין הכלל ישראל, אפילו בין אותן שהם בזמן הזה במדרגת בינוניים.

אמנם נשפטה נא ונראה בעיני המדע איך תוכל להיות התגלות הזאת אם לשון הזהר הוא בשפת ארמית שאינה מובנת כל כך כי אם ליחידי סגולה, היקנה אדם ספר שאינו מובן, ואנו רואים בעונותינו הרבים שספרי מינות מתרבים מאד בעתים הללו וקונייהם מרובים וכמעט צודים נפשות בחרמם על ידי זה שמיפיים ספריהם בכל מיני יופי, והעיקר שנכתבו בלשון צח וקל,

וספרים הקדושים המלאים זיו של אור התורה הקדושה מונחים בקרן זוית, ובפרט ספר הזהר הקדוש שמביטים עליו כעל דבר נסתר שאינו מובן כמו על איזה קמיע, ולא שדי אינש וזוי בכדי, ואחד מאלף כמעט אשר דברי האזולאי בעל עבודת הקדש זצ"ל נכנסים בלבו שכתב שם בספרו, וזה לשונו: לימוד ספר הזהר מרומם על כל לימוד בשגם לא ידע מאי קאמר, ואף שיטעה בקריאתו, והוא תקון גדול לנשמה וכו', שספר הזהר מן הסודות עצמן בגלוי, והקורא יודע שהם סודות וסתרי תורה, אלא שאינו מובן מקוצר המשיג ועומק המושג עד כאן לשונו, אבל גם הם המאמינים בדברי האזולאי אם אינם מבינים דברי הזהר הלא קוראים ומצפצים ומהגים בו בלי שום רגשי התפעלות הלב, כיון שאינם מבינים מה שידובר, ואיך יוכל באופן הזה ספר הזהר לבא להתגלות חדשה ולהתפשט יותר בין הכלל ישראל, ומה גם שיש לומר שדברי בעל עבודת הקדש אינם אמורים רק על הסודות והסתרי תורה שבספר הזהר כמו שנזכר שם בפירושו, אבל הלא בערך ב' חלקים מספר הזהר יכול להיות מובן כמעט לכל בר דעת, לולא זאת שהוא בלשון ארמית, ושהדי במרומים שהרעיון הזה לא נתן שינה לעיני ומנוחה לנפשי זמן רב, והכריח אותי בחזקה לקחת עלי עבודה קשה כזו להעתיק מספר הזהר בלשון הקדש כל המאמרים המבארים עומק הפסוקים אשר יוכלו להיות מובנים לכלל ישראל לכל מי שהוא רק בכלל הלמוד, וגם ללקט אותם מן המקומות המפוזרים בכל חלקי הזהר ולסדרם על מקומם בכל סדרא וסדרא, כדרך שעשה בעל ילקוט השמעוני על המדרש.

והנה כאשר החלתי לעסוק בזה ראיתי כי לא ראשון אנכי ברעיון הזה, כי הלא הרב חיים ויטאל זצ"ל היה לו ספר הזהר בלשון הקודש, כמו שמובא בפירושו "דרך אמת" שעל הזהר בבראשית (דף טז:) ובמשפטים (דף קטו:) מזכיר בדרך אמת ספר זהר קטן, מוכח מזה שכבר היה בעולם זהר מלוקט מן הזהר הגדול שלא היה נמצא בו כל הזהר בשלמות, וכן קם גדול אחד בימי השל"ה והלבוש הלא הוא הרב הקדוש וכו' מוה"ר ישכר בער זצ"ל בעל המחבר פירוש "אמרי בינה" שעל הזהר, והעתיק מאמרי הזהר המובנים בנקל על לשון הקודש וסידר אותם על סדר הפרשיות שבתורה ויקרא ספרו בשם "מקור חכמה", והרב הקדוש בעל השל"ה זצ"ל וגם הגאון מוה"ר מרדכי יפה בעל הלבוש זצ"ל ועוד גדולי הדור הסכימו על הדפסת ספרו, וכתב שם בהקדמתו שחבורו זה יהיה לעזר ולהועיל שכל דברי הזהר יהיו פתוחים ומבוארים לעין כל קורא בו, וזה לשונו בהקדמתו:

אמר הצעיר ישכר בער וכו' אחר אשר כל דברי הזהר הם על שני פנים בנויים, האחת דעת בפשוטי יושב הכתובים דברים מתוקים מנופת צופים אשר המה סולם לעלות למעלה בית אל, והשנית ידיעת העליונים על פי הסוד הנעלם והיא חכמת הקבלה, בשמן משחת קדש בלולה, ולמעלה מן השכל עולה, ולכן בעיני אנשי הדור אין מסלתה צלולה, כי בה לא יחפצו, וממנה לא יתרצו, והאמת במקומה עומדת, באמת וביושר מצומדת.

על כן נדבה רוחי לחבר ספרי זה משפטי הזהר איש איש על מקומו בלשון צח ונקי להיות חיבורי זה נחמד אף נעים בעיני הרואים וכו', ומאחר שאין תועלת בהבאת דברי הזהר בלשונו כהיותו וצורתו מכמה פנים, האחד הוא באשר שכל דברי הזהר הם סתומים וחתומים לרוב המון בני העולם, ועוד יש כמה טעמים לדבר כהנה וכהנה, בכך אמרתי להעמיד חבורי זה בלשון קצר וצח להיות לעזר ולהועיל לכל יוצא צבא בצבא העבודה דת תורתנו הקדושה, ונוסף

על זה באשר שכל דברי הזהר יהיו בעזרת השם יתברך פתוחים ומבוארים לעין כל הרואים וקורים בו וכו', עד כאן לשונו.

אבל כל מבין יראה שספרו לא פעל מטרת המחבר, כי אין גם אחד שהתלמד מספרו להבין דברי הזהר, יען כי חסר בו שתי אלה, אחת, שאין מאמרי הזהר נעתקים בו ללשון הקדש מלה במלה, שנית, שאין דברי הזהר מוצגים בצד ההעתקה, כי רק על פי שני אופנים הללו יוכל הספר להיות לעזר ולהועיל להבין כראוי סגנון לשון הזהר, להתלמד מזה להבין בהזהר גם במקום אחר כמובן, ומלבד זה נראה ברור שהספר "מקור חכמה" לא נדפס כולו, כי רק על פרשת בראשית ופרשת נח הובאו בו מאמרי הזהר המובנים, ומשם והלאה נשמט ונחסר בכל פרשה ופרשה יותר ויותר, ולא נדפס על שאר הפרשיות רק זעיר שם זעיר שם.

ועל כן בראותי שספר כזה הוא נחוץ מאד, ותועלת ותקון גדול יוכל לצמוח מספר כזה לכלל ישראל, חגרותי שארית כחי ואוני מתוך עמל ותלאה לחבר ספר כזה שיהיה שלם בשלמות הראוי בהעתקה צחה וקלה כדרך לשון המדרש, וגם הצגתי בצדו מאמרי הזהר שנעתקו, וציינתי מקום מקור מוצאם, ובכל המקומות שחסרתי מדברי הזהר מחמת שהייתי מוכרח לקצר שם בשביל הפסק ענין אחר או דרוש אחר, רשמתי במקום הזה ב' נקודות כזה, ואם בסוף מאמר רשמתי קו שוכב כזה - וגם הצגתי בדברי הזהר וכן בהעתקת הלשון קודש נקודות המפסיקות, וגם בהגהה מדויקת, כי בעת העתקתי היו לפני איזה ספרי זהר מדפוסים שונים, וכל זה עשיתי בשביל להקל על הקורא שיבין בנקל כדי שיוכל ללמוד בחשקות כראוי, ברגשת התפעלות הלב, ולא רק מן השפה ולחוץ, וכן גם בשביל מטרה זו פירשתי בעזרת החונן לאדם דעת כל המקומות שהם קצת מקושי הבנה בפירוש מיוחד אשר קראתיו בשם זיו הזהר, ולא יאמר עוד הלומד בספר הזה צר לי המקום להבין בו, ובודאי בעזרת השם יתברך תצמח מזה טובה גדולה לכלל ישראל אם יתפשט ויתפרסם למוד ספר הזהר בעולם בין הכלל ישראל, כי אין דבר שמחזק את האמונה ומתקן את הנשמה ומטהר את הלב למדות טובות כמו לימוד ספר הזהר הקדוש, אשרי כל הוגה בו כי יפקחו עיניו ממש ולא יהיה עוד בכלל איש בער לא ידע ויכסיל לא יבין את זאת, ומלאה הארץ דעה את ה' פמים לים מכסים, ונזכה בזה להקים סוכת דוד הנופלת ולגרום השפעת השפע הקדושה לכנסת ישראל במלא חפנים נחת ולגאולה שלמה בקרוב, אמן כן יהי רצון.

עתה באתי להזכיר כאן דברים חוצבים להבות אש בענין זה מה שכתב הרב הגאון הגדול הצדיק המפורסם אשר כל רז לא אניס ליה מוה"ר אברהם אזולאי זצ"ל בספרו היקר חסד לאברהם, וזה לשונו במעין הראשון נהר כ"ד.

ודע כי עיקר כוונת הר' שמעון בר יוחאי עליו השלום בחיבור הזוהר היה לזה, להיות אור הלאומי באפס שפע באין תומך ובאין עוזר לה, רצה לעשות לה סמך ליחודה בבעלה יחוד מועט על ידי חיבור הזוהר במה שהיה הוא וחבריו עוסקים בסודות התורה שזה גורם ליחוד קודשא בריך הוא ושכינתיה על ידי הסוד, שסוד הוא ר"ז בגימטריא או"ר, וגם שעל ידי החיבור הזה יהיה ביטול הקליפות וקליפות העונות והשבחת הקטרוגים, אשר לוהטים בכל עת ובכל שעה נגר מדות הקדושים והשמות הקדושים שהם בסוד השכינה הקדושה ונגד בני ישראל, והעוסק בתורה נקרא קלע וחרב ורומח שהם בחינות סודות כדי להצילם ברעתם על ידי חיבור זה, וספר זה עתיד להתגלות בימי מלכא משיחא כדי ליתן סעדא לשכינה הקדושה כנזכר, והנה

זהר תורה

כל אותן שיזכו אליו יזכו לגאולה, כי העבודה הזאת המועטת בזמן הזה הוא יותר חשוב מכל אילי נביות בזמן שהיה בית המקדש קיים, וכו' עיין שם עוד, עד כאן לשונו.

ואני תפילה לאל חיי, ויהי נועם ה' אלהינו עלינו, ומעשה ידי יכונן ומכל מכשול וטעות ישמרני, ובאור התורה הקדושה יאיר עיני, ויחזקני ויאמצני, ומן התשת כחי יחלימני, וממצוקתי יוציאני, ויזכני לי ולזרעי עד עולם בכלל כל ישראל ללמוד התורה הקדושה שלמה מתוך נחת והרחבה, ונזכה לראות בכוא לציון גואלנו במהרה בימינו אמן.

הקדמת ספר הזוהר

גדולת המחדש חידושי תורה ומה שעושים למעלה עם כל חידוש

פתח רבי שמעון בן יוחאי ואמר, כתוב וְאִשֶׁם דְּכָרֵי בְּפִיךָ וּגו', כמה יש לו לאדם לעמול בתורה יומם ולילה, לפי שהקדוש ברוך הוא מאזין לקולם של אותן העוסקים בתורה, וכל דבר שנתחדש בתורה על ידי האיש העמל בתורה עושה רקיע אחד, למדנו שבשעה ההיא שדבר תורה נתחדש מפיו של אדם, זה הדבר חידוש עולה ומתיצב לפני הקדוש ברוך הוא, והקדוש ברוך הוא לוקח דבר חידוש ההוא ומנשקו* ומעטרו בשבעים עטרות מצוירות וחקוקות, והדבר חכמה שנתחדש עולה ויושב על ראש הצדיק חי העולמים, ופורח משם ומשוטט בשבעים אלף עולמות, ועולה אצל עתיק יומין² וכל הענינים של עתיק יומין הם דברי חכמה בסודות נסתרים עליונים, וזה סוד הדבר חכמה שנתחדש כאן, כאשר הוא עולה מתחבר באותן דברי חכמה של עתיק יומין, ועולה ויורד עמהם, ונכנס בתוך ח"י עולמות נסתרים, שְׁעֵין לֹא רָאָתָה אֱלֹהִים זִוְלָתָךְ, משם יוצאים ומשוטטים ובאים מלאים ושלמים, ומתיצבים לפני עתיק יומין, באותה שעה מריח עתיק יומין בדבר חכמה הזה, ויש לו נחת רוח מזה יותר מהכל, אז לוקח אותו הדבר חכמה ומעטרו עם ש"ע אלף עטרות, וזה הדבר חכמה פורח ועולה ויורד ונעשה רקיע אחד, וכן כל דבר ודבר של חכמה מחודשת, ואלו הרקיעים עומדים בקיום שלם לפני עתיק יומין, והוא קוראם שמים חדשים, שמים מחודשים נסתרים הנבראים מן הסודות של החכמה העליונה³ וכל שאר דברי תורה המחודשים⁴ עומדים לפני הקדוש ברוך הוא, ועולים ונעשים ארצות החיים ויורדים ומתעטרים אצל ארץ האחת⁵ ונתחדש ונעשה הכל ארץ חדשה מאותו הדבר שנתחדש בתורה, ועל זה כתוב (ישעיה ס"ו) כִּי כְאֲשֶׁר הִשְׁמִים הַחֲדָשִׁים וְהָאָרֶץ הַחֲדָשָׁה אֲשֶׁר אָנֹכִי עֹשֶׂה עֲמֹדִים לְפָנַי

○ הערות ○

- א. ענין הנשיקין לטעום אם יש בחידוש הזה ריח של יראת שמים. ואז נעשה על ידי הנשיקין התדבקות רוחא ברוחא שנמשך אליו חיות והארה דלעילא שיוכל להעשות מזה רקיע:
- ב. כך נקרא האלהות של עולם האצילות בלשון המקובלים:
- ג. היינו חכמת הקבלה:
- ד. היינו החדושים שאינם בחכמת הקבלה נברא מהם ארצות:
- ה. היינו ספירת מלכות שהיא ספירה האחרונה מן העשר ספירות נקראת ארץ כי הוא השורש של עולם

אזהר תורה

וגו', עשיתי לא כתוב אלא עושה, שעושה תמיד מאותן החידושים וסודות התורה, ועל זה כתוב וְאֵשׁ דְּבָרֵי בְּפִיךָ וּבְצֶלְ יָדֶי פְּסִיתִיךָ לְנִטְעַ שְׁמַיִם וְלִיֶסֶד אֲרָץ, השמים לא כתוב אלא שמים, אמר רבי אלעזר מהו וּבְצֶלְ יָדֶי פְּסִיתִיךָ, אמר לו בשעה שנמסרה התורה למשה באו כמה רבבות מלאכים עליונים לשורפו בשלהבת של פיהם, עד שסכך עליו הקדוש ברוך הוא, ועתה כאשר זה דבר חכמה החדש עולה ונתעטר ועומד לפני הקדוש ברוך הוא, הוא סוכך על אותו הדבר ומכסה על אותו האיש, שלא יתודע אצלם אלא להקדוש ברוך הוא, ולא יקנאו אותו, עד שנעשה מן אותו דבר החדש שמים חדשים וארץ חדשה, זה שכתוב וּבְצֶלְ יָדֶי פְּסִיתִיךָ לְנִטְעַ שְׁמַיִם וְלִיֶסֶד אֲרָץ, מכאן נשמע שכל דבר הסמוי מן העין עולה לתועלת עליונה, זה שכתוב וּבְצֶלְ יָדֶי פְּסִיתִיךָ, ולמה נחפה ונתכסה מן העין, בשביל שיגיע לתועלת עליונה, זה שכתוב לְנִטְעַ שְׁמַיִם וְלִיֶסֶד אֲרָץ כמו שנתבאר, וְלֵאמֹר לְצִיּוֹן עֲמִי אֲתָה, לאמר לאותן השערים ודברים המצויינים אלה על אלה עמי אתה, אל תקרא עמי אתה אלא עמי אתה להיות שותף עמדי, כמו שאנכי ברבור שלי עשיתי שמים וארץ, ככתוב בדבר ה' שמים נעשו, אף כך אתה, זכאים הם העמלים בתורה, ואפשר תאמר שדברי תורה של אדם שאינו יודע כראוי גם כן פועל כך, ובא וראה זה שאין דרכו בסודות התורה, ומחדש דברים שאינו יודע אותם כראוי זה דבר המיוחד עולה, ויוצא לנגד דבר ההוא איש תהפוכות לשון שקר מתוך נקב התהום רבה, ומדלג חמש מאות פרסאות לקבל דבר ההוא, לוקח אותו והולך עם דבר ההוא אצל נקבתו, ועושה ממנו רקיע שוא שנקרא תהו, ופורח באותו הרקיע איש תהפוכות ההוא ששת אלפים פרסאות בשעה אחת, כיון שזה הרקיע של שוא מתקיים, יוצאה מיד אשת זנונים ומתחזקת בזה הרקיע של שוא ומשתתפת בו, ומשם יוצאת והורגת כמה אלפים ורבבות, לפי שכאשר עומדת ברקיע ההוא יש לה רשות ויכולת להיות פורח כל העולם ברגע אחד, ועל כן כתוב (ישע' ה' ב) הוֹי מְשִׁכֵי הָעֶזְרָא בְּחֻבְלֵי הַשָּׁוֵא, העון זה האיש תהפוכות, וכעבות העגלה חטאה, מי חטאה, זו נקבתו שנקראת חטאה, הוא ממשיך תחלה לזה שנקרא עון באותן חבלי השוא, ואחר כך כעבות העגלה חטאה, ממשיך לאותה הנקבה שנקראת חטאה, ושם מתחזקת להיות פורח ולהרוג אנשים, ועל זה כתוב (משלי ז') כִּי רַבִּים חֻלְלִים הִפִּילָהּ, מי הפילה, זו חטאה היא ההורגת אנשים, מי גרם כך, תלמיד חכם שלא הגיע להוראה ומורה, רחמנא ליצילן, אמר רבי שמעון להחברים, בבקשה מכם שלא תוציאו מפיהם דברי תורה שלא ידעתם ולא שמעתם מעץ הגדול כראוי, כדי שלא תהיו גורמים לחטאה היא להרג רבבות אנשים לחנם, פתחו כולם ואמרו, רחמנא יצילנו, רחמנא יצילנו.

מבואר שסיפורי הענינים בתורה הם לבושים לענינים גבוהים עד אין שיעור

ג) עוד אמר רבי שמעון וי לזה האיש שאומר שזאת התורה באה לגלות ספורים פשוטים ודברי הדיוטות, שאם כן אפילו בזמן הזה אנו יכולים לעשות תורה מדברי הדיוטות, ועוד בשבח יותר מהם, ואם לגלות ענינים פשוטים אפילו אותן מאספי חדשות העולם יש בהם ענינים עליונים יותר, אם כן נלך אחריהם ונעשה מן הספורים שלהם תורה כדמיון זה, אלא כל דברי התורה ענינים עליונים הם וסודות עליונים, בוא וראה עולם העליון ועולם התחתון במשקל

○ הערות ○

העשיה עולם הגשמי:

ו. היינו שנבנים על הקדמות וסודות של שקר.

ז. כל זה המכיון על ההקדמות והיסודות של חידושי תורה.

אחד נשקלו, ישראל למטה, מלאכים עליונים למעלה, מלאכים העליונים כתוב בהם עֲשֵׂה מְלֹאכְיוֹ רוּחוֹת, שהרי בשעה שיורדים למטה מתלבשים בלבוש של זה העולם, ואם לא היו מתלבשים בלבוש כדמיון זה העולם לא היו יכולים לעמוד בזה העולם, ולא היה סובלם העולם, ואם במלאכים כך, התורה שבה נבראו המלאכים וכל העולמות כולם ומתקיימים בשבילה, על אחת כמה וכמה, שכיון שירד לזה העולם, אם לא היתה מתלבשת באותן הלבושים של זה העולם, לא היה העולם יכול לסובלה, ובכן אלו ספורי התורה לבושי התורה הם, מי שחושב שהלבוש הזה הוא תורה ממש, ולא ענין אחר, תיפח רוחו ולא יהיה לו חלק בעולם הבא, לפיכך אמר דוד גַּל עֵינֵי וְאַבְיָטָה נִפְלְאוֹת מִתּוֹרָתְךָ, מה שיש תחת הלבוש של התורה, בוא וראה יש לבוש הנראה לכל, ואלה הכסילים כשרואים לאדם הנלבש בלבוש שנראה להם יפה אינם מסתכלים יותר, אבל החשיבות של הלבוש הוא הגוף, חשיבות הגוף היא הנשמה, כדמיון זה היא התורה שיש לה גוף, והן המצות שבתורה שנקראין גופי התורה, זה הגוף נתלבש בלבושים שהם הספורים של זה העולם, הכסילים שבעולם אינם מסתכלים אלא בזה הלבוש שהוא הספור שבתורה, ואין יודעים יותר, ואין מסתכלים במה שיש תחת הלבוש ההוא, ואלה המבינים יותר אין מסתכלים בהלבוש, אלא בהגוף שהוא תחת אותו הלבוש, החכמים עבדי מלך העליון אלה שעמדו בהר סיני אינם מסתכלים אלא בהנשמה, שהיא עיקר הכל, היא התורה ממש, ולעתיד לבוא עתידים להסתכל במה שהיא נשמה להנשמה של התורה, זכאים הם אלה הצדיקים המסתכלים בהתורה כראוי, היין אין מתקיים אלא בקנקן, וכן התורה אינה מתקיימת אלא בלבוש הזה, ועל כן לא נצרך להסתכל אלא במה שיש תחת הלבוש, ועל כן כל אלה הענינים וכל אלה הספורים לבושי התורה הם.

זהר במדבר בהעלתך קמט ע"א

אמר רבי אלעזר כמה חביבין הם דברי התורה, שבכל תיבה ותיבה יש סודות עליונים, והתורה כלל העליון נקראת, ולמדנו בהי"ג מדות שהתורה נדרשת בהן, כל דבר שהיה בכלל ויצא מן הכלל לא ללמד על עצמו יצא אלא ללמד על הכלל כלו יצא, שהרי התורה היא כלל העליון, אף על פי שיצא ממנה ספור אחד בפשטות, ודאי לא בא להראות על אותו הספור בלבד, אלא להראות ענינים עליונים וסודות עליונים, ולא ללמד על עצמו יצא, אלא ללמד על הכלל כולו יצא, לפי שזה הספר שבתורה או המעשה ההוא, אף על פי שהוא יוצא מן כלל התורה, לא להראות על עצמו בלבד יצא, אלא להראות על הכלל העליון ההוא של התורה כולה יצא, וזכאים הם ישראל שנתנה להם תורה עליונה תורת אמת, ומי שאומר שאלו ספורי התורה להראות על אותם הספורים בלבד באו תיפח רוחו, שאם כן אין זו תורה עליונה תורת אמת, אלא ודאי שהתורה הקדושה העליונה היא תורת אמת, בוא וראה מלך בשר ודם אין כבודו לספר דברי הדיוט, כל שכן לכתוב אותו, ואם תעלה על דעתך שהמלך העליון הקדוש ברוך הוא לא היה לו ענינים קדושים ליכתב, ולעשות מהם תורה, אלא שהוא אסף כל דברי הדיוטות, כגון דברי עשו, דברי הגר, דברי לבן ליעקב, דברי האתון, דברי בלעם, דברי בלק, דברי זמרי, ואף אותם וכל שאר ספורים הנכתבים ועשה מהם תורה, אם כן מפני מה נקראת תורת אמת, תורת ה' תמימה, עדות ה' נאמנה, פקודי ה' ישרים, מצות ה' ברה, יראת ה' טהורה, משפטי ה' אמת,

אהרן תורה

הַנְּחָמָדִים מְזַהֵב וּמְפַז רַב, אֱלוֹהִים דְּבָרֵי הַתּוֹרָה, אֵלָּא וּדְאֵי הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה הַעֲלִיּוֹנָה הִיא תּוֹרַת אִמָּת, וְכֹל דְּבוּר וְדְבוּר בָּא לְהִרְאוֹת עֲנִינִים עֲלִיּוֹנִים שֶׁל זֶה הַדְּבוּר, וְהַסְּפוּר הַהוּא לֹא לְהִרְאוֹת עַל עֲצָמוֹ בְּלִבּוֹ הוּא בָּא, אֵלָּא לְהִרְאוֹת עַל אוֹתוֹ הַכֹּלֵל הַעֲלִיּוֹן הוּא בָּא, (תְּרוּמָה קָטוּ) אָמַר רַבִּי שִׁמְעוֹן כֵּךְ הוּא לְמִי שֶׁנִּכְנַס וַיּוֹצֵא בְּנִסְתָּרוֹת שְׁבִתוֹרָה, וְלְמִי שֶׁאִינּוֹ נִכְנַס וַיּוֹצֵא לֹא כֵן, מִשָּׁל לְאָדָם שֶׁהִיא מְדוּרָוּ בֵּין הָרִים וְלֹא יָדַע מִן יוֹשֵׁב הָעִיר, זֶרַע חֲטָיִים וְאִכְל חֲטָיִים בְּעֲצָמָם, פַּעַם אַחַת נִכְנַס לְעִיר הַקְּרִיבוֹ לְפָנָיו לֶחֶם טוֹב, אָמַר הָאִישׁ הַהוּא, זֶה לְמָה, אָמְרוּ לוֹ זֶהוּ לֶחֶם לְאִכְל, אִכְל וְהִטְעִים לוֹ מֵאֵד לְחֹכֵן, אָמַר וּמָמָה נַעֲשֶׂה זֶה, אָמְרוּ מִחֲטָיִים, אַחֵר כֵּךְ הַקְּרִיבוֹ לְפָנָיו מִצּוֹת שְׁנִילוּשִׁין בְּשִׁמּוֹן, טַעַם מָהֵן, אָמַר וְאֵלּוֹ מָמָה נַעֲשׂוּ, אָמְרוּ מִחֲטָיִים, אַחֵר כֵּךְ הַקְּרִיבוֹ לְפָנָיו מְעַדְנֵי מַלְכִים הַנִּילוּשִׁים בְּדַבְשׁ וּשְׁמֹן, אָמַר וְאֵלּוֹ מָמָה נַעֲשׂוּ, אָמְרוּ מִחֲטָיִים, אָמַר וּדְאֵי אֲנִי בַעַל כָּל אֱלֹהִים, שְׁאֲנִי אוֹכֵל הָעֵיקָר שֶׁל כָּל אֱלֹהִים הַחֲטָה, אֲבָל הַדַּעַת הִיא שֶׁל מְעַדְנֵי הָעוֹלָם לֹא יָדַע וְנִאֲבָרָה מִמֶּנּוּ, כִּמוֹ כֵּן מִי שֶׁבִידּוֹ רַק כָּלֵל הַתּוֹרָה, וְאִינּוֹ יוֹדַע מִכֹּל עֵידוּנֵי הַטּוֹבִים הַיּוֹצֵאִים מִן הַכֹּלֵל הַהוּא:

זהר בראשית דף יא עמוד ב'

איך לקיים בשלימות מצוות יראת ה'

פתח רבי שמעון בעניני מצות התורה ואמר, מצות התורה שנתן הקדוש ברוך הוא לישראל, לכן בדרך כלל נכתבו בתורה" בְּרֵאשִׁית בְּרֵאשִׁית אֱלֹהִים, זו היא מצוה הראשונה לכל המצוות, ונקראת מצוה זו יראת ה' שנקראת ראשית, שכתוב רֵאשִׁית חֻכְמָה יִרְאַת ה' (תהילים קיא), יִרְאַת ה' רֵאשִׁית דָּעַת (משלי א'), לפי שדבר זה נקרא ראשית, וזהו הוא השער ליכנס תוך האמונה, ועל מצוה זו מתקיים כל העולם, יראה מתחלקת לשלשה צדדים, שנים מהם אין בהם עיקר כראוי, והאחד מהם הוא עיקר היראה, יש אדם שמתירא מן הקדוש ברוך הוא בשביל שיחיו בניו ולא ימותו, או שמתירא מעונש הגוף או ממון, ומפני זה מתירא ממנו תמיד, נמצאת יראה זו שהוא מתירא מן הקדוש ברוך הוא אינה כראוי להקרא עיקר, יש אדם שמתירא מן הקדוש ברוך הוא לפי שמתירא מעונש של העולם ההוא ומעונש הגיהנם, שתי אלה אינן עיקר היראה והשורש שלה, עיקר היראה הוא שהאדם צריך לפחד מרכונו, לפי שהוא האדון המושל העיקר והשורש של כל העולמות, והכל לפניו כאין ואפס חשוב, כמו שנאמר (דניאל ד) וְכֹל דִּירֵי אֲרַעָא כְּלָא חֲשִׁיבִין, ויצמצם האדם רצונו במקום ההוא שנקרא יראת ה', וזה המקום שנקרא יראת ה' נקרא ראשית דעת, ועל זה נכללה כאן מצוה זו, וזה הוא העיקר והיסוד לכל שאר מצות התורה, מי שנוטר יראה נוטר הכל, אם אינו נוטר יראה אינו נוטר מצות התורה, שהרי היראה היא השער לכל, ולפיכך כתבו בְּרֵאשִׁית שהיא היראה בְּרֵאשִׁית אֱלֹהִים אֵת הַשְּׁמַיִם וְאֵת הָאָרֶץ, ומי שעובר על זה עובר על מצות התורה, והעונש למי שעובר על זה הוא רְצוּעָה רַעָה שְׁתַּכְּהוּ, וזהו וְהָאָרֶץ הִיָּתָה תְּהוֹ וְבָהוּ וְחֶשֶׁךְ עַל פְּנֵי תְּהוֹם וְרוּחַ אֱלֹהִים, הרי אלו ארבעה עונשין לענוש בהם הרשעים, תהו, זה

○ הערות ○

ח. י"ד פקודין שמחשב ר' שמעון בר יוחאי במעשה בראשית לפי שעליהן מתקיים מעשה בראשית והן מצות ישראל יכולים לקיימן בכל מקום אפילו בגלות וגם מצות הבאת בכורים יכולים לקיים על ידי הבאת דורון לתלמוד חכם כידוע, לכך בא ר' שמעון בר יוחאי והעמידן על ארבע עשרה:

חנק, שכתוב (ישעי' ל"ד) קן תהו, זה חבל מדה, בהו, זו סקילה, אבנים המשוקעות תוך תהום רכה לענוש הרשעים, וחשך, זו שרפה, שכתוב וַיְהִי כְשֶׁמְעַכְכֶם אֶת הַקּוֹל מִתּוֹךְ הַחֹשֶׁךְ, וַהֲרֹךְ בְּעֵר בָּאֵשׁ עַד לֵב הַשָּׁמַיִם חֹשֶׁךְ עָנָן וְעֶרְפֶּל, וזה האש החזק שעל ראשי הרשעים התחיל לשורפם, ורוח, זה הרג בחרב, רוח סערה חרב חדה תלהט בו, ככתוב וְאֵת לְהַט הַחֶרֶב הַמְתִּהֶפֶכֶת, וזה נקרא רוח, הוא העונש לזה העובר על מצות התורה, ונכתב העונש אחר מצות יראה הראשית שהיא כלל של הכל, מכאן ולהלאה שאר מצות התורה:

מצות אהבה כראוי

מצוה שניה זו היא מצוה שמצות היראה נאחזת בה, ואינה יוצאה ממנה לעולם, והיא מצות האהבה, שהאדם צריך לאהוב לריבונו אהבה שלמה, ומהו אהבה שלמה, זו אהבה רכה, שכתוב הַתְּהַלֵּךְ לִפְנֵי יְהוָה תָּמִיד, שלם באהבה, וזהו שכתוב וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אֹר, זו אהבה שלמה שנקראת אהבה רכה, וכאן היא המצוה שיהאב האדם לריבונו כראוי, (ד' ט"ו) ועל זה למדנו שעל שני אופנים מתחלקת האהבה לאהוב להקדוש ברוך הוא, יש מי שאוהב להקדוש ברוך הוא מתוך שיש לו עושר, אריכת ימים, בנים סביבו, מושל על שונאיו, דרכיו מצליחים לו, ומתוך כך אוהב לו, ואם יהיה לזה בהפוך, שישכב עליו הקדוש ברוך הוא גלגל דין הקשה, יהיה שונא לו ולא יאהבנו כלל, ולפיכך אהבה זו אין היא אהבה שיש לה עיקר, אהבה שנקראת שלמה זו שהיא בשני הצדדים, בין בדין בין בטובה והצלחת דרכו, שאוהב לו לריבונו כמו שלמדנו אפילו הוא נוטל נשמתך ממך, זו היא אהבה שלמה שנמצאת בשני הצדדים, ועל כן האור של מעשה בראשית נתגלה ואחר כך נגנז, כאשר נגנז יצא דין הקשה, ונתכללו שני הצדדים ביחד, להיות שלמות האהבה כראוי, אמר רבי אלעזר ודאי לא נצרך לשכח היראה בכל המצות, כל שכן במצוה זו נצרכה יראה, שיתדבק בה זה שנדבק באהבה זו שהיא רק בצד אחד טוב, כמו שאמרנו שהיא בשביל שנתנה לו עושר וטוב אריכת ימים בנים ופרנסה, אז נצרך ביותר להתעורר ביראה ולפחד שלא יגרם החטא, ועל זה כתוב (משלי כ"ח) אֲשֶׁרִי אָדָם מִפְּחַד תְּמִיד, בשביל שאז תהיה נכללת יראה באהבה, וכך נצרך כאשר רואה האדם שדין הקשה שורה עליו, אז יתעורר ביראה ויפחד מרבונו כראוי ואל יקשה לבו, ועל זה כתוב וּמִקְשָׁה לְבוֹ פֹּלַח בְּרָעָה, בצד האחר של הדין הקשה שנקרא רעה, נמצא שהיראה מתאחדת בשני הצדדים ונכללת בהם, וזו היא אהבה שלמה כראוי.

מצות קריאת שמע בכוונותיה

מצוה שלישית לדעת שיש אלוה גדול ומושל בעולם, וליחדו בכל יום ביחוד הראוי, באותן ששה צדדים העליונים, ולעשות להם יחוד אחד בשש התיבות של הפסוק שמע ישראל, ולכוון רצון העליון עמהם ועל כן אחד צריך להאריך בו כשיעור שש תיבות, וזהו שכתוב יְקוּוּ

הערות

ט. אפרש ברמו, דע שכדי שיהיה באפשרות להברא עולם גשמי מן אור האלהות עילת כל העלות נברא

אהרן תורה

הַמַּיִם מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם אֶל מְקוֹם אֶחָד, יֵאָסְפוּ הַמַּדְרָגוֹת שֶׁמִּתַּחַת הַשָּׁמַיִם לְהִתְאָחֵד בּוֹ, לְהִיּוֹתוֹ בְּשִׁלְמוֹת לְהַשְׁשֵׁה צַדִּיקִים כְּרֵאוּי, וְעַם כָּל זֶה נִצְרָךְ בִּיחּוּד הַזֶּה לְקַשֵּׁר בּוֹ גַּם מִדַּת הִירָאָה, שְׁצַרִּיךְ לְהֵאָרִיךְ בְּהַדְלָ"ת שֶׁל אֶחָד, כִּי הַדְלָ"ת שֶׁל אֶחָד גְּדוּלָה, זֶהוּ שֶׁכְּתוּב בּוֹ וַתִּרְאֶה הַיְכָפְשָׁה, שֶׁתִּגְלֶה וְתִתְקַשֵּׁר הַדְלָ"ת שֶׁהִיא יִבְשֶׁה בִּיחּוּד הַהֵיא' וְלֵאחֵר שֶׁנִּתְקַשְׁרָה שֵׁם לְמַעַלָּה צַרִּיךְ לְקַשֵּׁר אוֹתָהּ לְמַטָּה עִם מַחְנוֹתֶיהָ, בְּשֵׁשׁ צַדִּיקִים אַחֲרֵים שֶׁלְמַטָּה"י לְאָמֵר בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד, שִׁישׁ בּוֹזֵה שֶׁשׁ תִּיבּוֹת אַחֲרוֹת שֶׁל יַחּוּד, וְאִזּוּ מֵה שֶׁהִיא יִבְשֶׁה נַעֲשֶׂה אֶרֶץ, לְעִשׂוֹת פִּירוֹת וְתִבּוֹאוֹת וּלְנִטּוֹעַ עֲצִים, וְזֶהוּ שֶׁכְּתוּב וַיִּקְרָא אֱלֹהִים לַיְכָפְשָׁה אֶרֶץ, מִזֶּה הַיַּחּוּד שֶׁלְמַטָּה מִתְמַלֵּאת הָאֶרֶץ בְּשִׁפְעַ שְׁלֹמָה כְּרֵאוּי, וְעַל כֵּן כְּתוּב בּוֹזֵה כִּי טוֹב כִּי טוֹב שְׁנֵי פַעֲמִים, אֶחָד עֵבֹר יַחּוּד הָעֲלִיוֹן, וְאֶחָד עֵבֹר יַחּוּד הַתַּחְתּוֹן, כִּיּוֹן שֶׁנַּעֲשֶׂה הַיַּחּוּד בְּשְׁנֵי הַצַּדִּיקִים, מִכֵּאֵן וְלֵהֲלֵאָה תִּדְרָשָׁה הָאֶרֶץ דְּשָׂא, נִתְתַּקְנָת לְעִשׂוֹת פִּירוֹת וְתִבּוֹאוֹת כְּרֵאוּי.

שֵׁם הוּי' וְשֵׁם אֱלֹקִים הֵם אֶחָד

מִצִּוָּה רְבִיעִית לְדַעַת שֶׁה' הוּא אֱלֹהִים, כְּכַתּוּב וַיִּדְעַת הַיּוֹם וַהֲשַׁבְתָּ אֶל לִבְכָּךְ כִּי ה' הוּא הָאֱלֹהִים, וְלֵהַכְלִיל הַשֵּׁם אֱלֹהִים בְּהַשֵּׁם הוּי"ה בְּרוּךְ הוּא, לְהַבִּין שֶׁהֵם אֶחָד וְאֵין בֵּהֶם פִּירוּדִי"ב וְזֶה הַסּוּד שֶׁכְּתוּב יְהִי מְאֹרֶת בְּרִקְיעַ הַשָּׁמַיִם לְהָאִיר עַל הָאֶרֶץ, לְהִיּוֹתֵם שְׁמוֹת אֶחָד בְּלִי פִירוּד כָּלֵל, לְהַכְלִיל מְאֹרֶת חֹסֵר בְּהַשֵּׁם שֶׁנִּרְמַז בְּתִיבַת שְׁמִים"י שֶׁהֵם אֶחָד וְאֵין בֵּהֶם פִּירוּד,

○ הַעֲרוֹת ○

עֶשֶׂר סְפִירוֹת שֶׁנִּקְרְאוֹת כְּתֵר חֲכָמָה בֵּינָה חֹסֵד גְּבוּרָה תְּפֹאֶרֶת נִצַּח הוּד יִסּוּד מַלְכוּת, וְהֵן עוֹלָמוֹת וְכֹלִים שִׁתְּפֹשֵׁט בֵּהֵן הָאוֹר מִמְקוֹר הָאֱלֹהוֹת בְּהִרְבָּה אוֹפְנֵי הַשְּׁתַּלְשְׁלוֹת, וְהֵן נַחֲלֵקִין לְד' עוֹלָמוֹת שֶׁנִּקְרְאוּ אֲצִילוֹת בְּרִיאָה יְצִירָה עֲשִׂיָה, סְפִירָה א' כְּתֵר נִקְרְאָת רַעוּתָא דְלַעִילָא, ב' סְפִירוֹת חֲכָמָה בֵּינָה הֵן שׁוֹרֵשׁ הָעוֹלָמוֹת אֲצִילוֹת וְבְרִיאָה הַנִּקְרְאוּ אַבָּא וְאִמָּא, ו' סְפִירוֹת חֹסֵד גְּבוּרָה תְּפֹאֶרֶת נִצַּח הוּד יִסּוּד נִקְרְאוּ שֵׁת סְטֵרִין עֲלָאִין וְהֵן שׁוֹרֵשׁ עוֹלָם הַיְצִירָה, סְפִירָה הָאֲחֵרוֹנָה מַלְכוּת הִיא שׁוֹרֵשׁ עוֹלָם הָעֲשִׂיָה הַגִּשְׁמִי, וּב' עוֹלָמוֹת הָאֵלֶּה נִקְרְאוּ בְּרָא וְבִרְתָּא, וְהַכֵּל נִרְמַז בְּתִיבַת אַח"ד, א' רִמְזוּ עַל כְּתֵר, ח' רִמְזוּ עַל ח' סְפִירוֹת חֲכָמָה בֵּינָה חֹסֵד גְּבוּרָה תְּפֹאֶרֶת נִצַּח הוּד יִסּוּד, ד' רִמְזוּ עַל מַלְכוּת שֶׁהִיא דְלָה כִּי אֵין לָהּ אוֹר מִגְרָמָה אֲלָא מֵה שֶׁנִּשְׁפָּע לָהּ מִן סְפִירוֹת הָעֲלִיוֹנוֹת, וְהֵינּוּ כּוֹנֵנֵת הַיַּחּוּד בְּתִיבַת אֶחָד שֶׁל שְׁמַע יִשְׂרָאֵל לְכוּן בְּאֵחָד שֶׁל אֶחָד שֶׁג' סְפִירוֹת הָרֵאשׁוֹנוֹת כְּתֵר חֲכָמָה בֵּינָה הֵן מְקוֹשְׁרוֹת בְּאֵינּוֹן שֵׁת סְטֵרִין עֲלָאִין שֶׁהֵן ו' סְפִירוֹת חֹסֵד גְּבוּרָה תְּפֹאֶרֶת נִצַּח הוּד יִסּוּד, זֶה נִקְרָא יַחּוּדָא עֲלָאָה, וּבְאוֹת ד' שֶׁל אֶחָד לְכוּן שֶׁסְפִירַת הַמַּלְכוּת שֶׁנִּקְרְאָת דְלָהּ וְגַם נִקְרְאָת מִדַּת הִירָאָה תֵּהָא מְקוֹשְׁרַת גַּם הִיא בְּהַיַּחּוּד אַח שֶׁהוּא יַחּוּד תִּשְׁעַ סְפִירוֹת הָרֵאשׁוֹנוֹת, זֶה נִקְרָא יַחּוּדָא תַתָּאָה, וּמַעֲתָה יְבִין כָּל בַּעַל מוֹחַ הַמִּשְׁךְ דְּבִרֵי זֶהָרָה:

י. סְפִירַת מַלְכוּת נִקְרְאָת יְבִשָׁה כִּיּוֹן שֶׁאֵין לָהּ אוֹר מִגְרָמָה כְּלוֹם אֲלָא מֵה שֶׁנִּשְׁפָּע לָהּ מִסְפִּירוֹת הָרֵאשׁוֹנוֹת: יא. זֶה כּוֹנֵנֵת יַחּוּדָא תַתָּאָה בְּפִנֵּי עֲצָמוֹ שֶׁסְפִירַת הַמַּלְכוּת שֶׁהִיא בְּחִינַת עֲלָמָא דְנוֹקְבָא תִּתְיַחֵד עִם הַשֵּׁשׁ סְפִירוֹת חֹסֵד גְּבוּרָה תְּפֹאֶרֶת נִצַּח הוּד יִסּוּד שֶׁהֵן בְּעוֹלָמָה נִקְרְאוּ שֵׁת סְטֵרִין אַחֲרָנִין דְלַתַתָּא, וְאִלוֹ הֵן מַחְנוֹתֶיהָ לְחַלֵּק לָהֶם הַשִּׁפְעַ שֶׁקְּבִלָה:

יב. שֵׁם הוּי"ה מִרְמָזוּ עַל רַחֲמִים, וְהַשֵּׁם אֱלֹהִים עַל מִדַּת הַדִּין, וְהֵינּוּ לְדַעַת שֶׁהַכֵּל מִמְקוֹר אֶחָד, וְלֹא כְּהַמִּינִים הָאוֹמְרִים שִׁישׁ שְׁתֵּי רִשְׁיֹת פּוֹעֵל טוֹב בְּלִבְד וּפּוֹעֵל רַע בְּלִבְד:

יג. שְׁמִים מִרְמָזוּ עַל סְפִירַת תְּפֹאֶרֶת וְהֵינּוּ הַשֵּׁם הוּי"ה בְּרוּךְ הוּא מִדַּת הַרַחֲמִים, וּמְאֹרֶת חֹסֵר מִרְמָזוּ עַל מִדַּת הַמַּלְכוּת שֶׁהִיא מִדַּת הַדִּין:

אור השחור מקושר באור הלבן, אין בהם פירוד והכל אחד, וזהו עמוד הענן הלבן שהאיר ביום, ועמוד האש בלילה, מדת יום ומדת לילה, שיתתקנו זה עם זה להאיר, כמו שנאמר לְהָאֵיר עַל הָאָרֶץ, וכאשר יבין האדם שהכל אחד ולא ישים פירוד, אז כח הטומאה יסתלק מן העולם ולא יומשך למטה, וזהו הסוד שכתוב והיו למאורות, שהקליפה אחר המוח תתמשך ותתעלה, המוח הוא האו"ר, וצד הקליפה הוא מו"ת, או"ר הוא באותיות מחוברות, מו"ת באותיות נפרדות, מאורות" וכאשר או"ר זה נסתלק משם נעשה חבור מו"ת מן האותיות הנפרדות -

זהו דף יב עמוד ב'

עמולים בתורה

מצוה חמישית כתוב ישרצו המים שרץ נפש חיה, במקרא הזה נרמז שלש מצות, אחת לעמול בתורה, אחת לעסוק בפריה ורביה, ואחת להמול לשמנת ימים להעביר משם הערלה: לעמול בתורה, להתיגע בה להוסיף לה בכל יום לתקן נפשו ורוחו, שכיון שהאדם עוסק בתורה נתתקן בנשמה קדושה, שכתוב יִשְׂרְצוּ הַמַּיִם שֶׁרֵץ נֶפֶשׁ חַיָּה, זו התורה שנקראת מים, ישרצו ויוציאו כח החיים של נפש חיה, נפש של החיה הקדושה ההיא^{טו} שכאשר האדם אינו עוסק בתורה אין לו נפש קדושה, וקדושה שלמעלה אינה שורה עליו, וכאשר מתיגע בתורה, על ידי רחישת שפתים שהוא מרחש בה זוכה לנפש חיה ההיא, ולחזור להיות כמו מלאכים הקדושים, שכתוב (תהלים ק"ג) פָּרְכוּ ה' מְלֹאכֵינוּ, אלה הם העוסקים בתורה שנקראו מלאכיו בארץ, וזהו שכתוב וְעוֹף יְעוֹפֵף עַל הָאָרֶץ^{טז} והיינו בעולם הזה ובעולם הבא למדנו שעתיד הקדוש ברוך הוא לעשות להם כנפים כנשרים לשוטט בכל העולם, שכתוב (ישעי' מ) יִקוּי ה' יַחְלִיפוּ כַח יַעֲלוּ אֶבֶר פְּנֵשֵׁרִים, וזהו שכתוב וְעוֹף יְעוֹפֵף עַל הָאָרֶץ -

מצוות פרו ורבו

מצוה ששית לעסוק בפריה ורביה, שכל מי שעוסק בפריה ורביה גורם להנהר הוא להיות נובע תמיד^{יז} ולא יפסקו מימיו, והים נתמלא בכל הצדדים^{יח} ונשמות חדשות מתחדשות ויוצאות מן העץ ההוא, והרבה חילות מתרבים למעלה עם אותן הנשמות, זה שכתוב יִשְׂרְצוּ הַמַּיִם שֶׁרֵץ חַיָּה, זה ברית היסוד הקדוש, נהר הנמשך ויוצא, ומים שלו נתרבים ושורצים שרץ הרבה נשמות להחיה ההיא^{יט} ועם אותן הנשמות הנכנסות בחיה ההיא יוצאים כמה עופות הפורחים ועפים כל

○ הערות ○

- י. דורש תיבת מאורות מלא שיש אם למקרא, נמצא שתיבת או"ר באמצע באותיות מחוברות, ותיבת מות של שאר האותיות הן נפרדות:
- טו. היינו נשמה קדושה הנובעת ממקור החיים הנצחיים:
- טז. שיהיה כמו המלאכים שיש להם כנפים לעוף:
- יז. שיהיה נובע תמיד שפע מעלמא דדכורא לעלמא דנוקבא:
- יח. זו מדת המלכות שנקראת ים:
- יט. פירוש למדת המלכות:

העולם וכאשר הנשמה תצא לזה העולם, עוף ההוא הפורח ויוצא עם אותה הנשמה מן העץ ההוא יוצא עמה לזה העולם, כמה עופות יוצאים עם כל נשמה, שנים, אחד מימין ואחד משמאל, אם זכתה הם שומרים לה, שכתוב **פִּי מִלְאָכָיו יִצְוֶה לָהּ**, ואם לא, הם מקטרגים עליה, ומי שמונע עצמו מפריה ורביה, כביכול הוא ממעט את הדמות הכוללת כל הדמותים, וגורם להנהר ההוא שלא יושפעו מימיו, ופוגם לברית קודש בכל הצדדים, ועליו כתוב (ישעי' ס"ו) **וַיִּצְאוּ וַיְרֹאוּ בְּפִגְרֵי הָאֲנָשִׁים הַפְּשָׁעִים בִּי**, בי ודאי כִּי זה העונש להגוף, והנשמה אינה נכנסת לפנים מהפרוכת כלל ונטרדת מהעולם ההוא:

בראשית זהר דף יג

מצות מילה

מצוה שביעית להמול לשמנת ימים ולהעביר זוהם הערלה, ולפי שהחיה ההיא היא מדרגה השמינית לכל המדרגות, הנפש ההיא הפורח ממנה צריכה להתראות לפניה לשמנת ימים, כמו שהיא מדרגה השמינית ואז הוא נראית בודאי שהוא נפש חיה נפש מן החיה הקדושה ההיא, ולא מצד הטומאה, וזהו **יִשְׁרְצוּ הַמַּיִם**, כמו שמפורש בספר חנוך, יהיו נרשמים המים של זרע הקודש בהרושם של הנפש חיה, וזה הרושם של אות יו"ד שנרשמת בבשר הקודש יותר מכל שאר רשומות שבעולם, ועוף עופף על הארץ, זה אליהו הנביא, הפורח כל העולם בד' פריחות להיות שם בשעת המילה של הברית קודש, ונצרך להכין לו כסא ולהזכיר בפה, זה הכסא של אליהו הנביא, ואם לא אינו בא שמה, ו**יִבְרָא אֱלֹהִים אֶת הַתְּנִינִים הַגְּדֹלִים**, שנים, אלה הם ערלה ופריעה, כריתת הערלה ואחר כך פריעה, והם בבחינת זכר ונקבה כִּי וְאֵת כָּל נֶפֶשׁ הַחַיָּה הָרֹמֶשֶׁת, זה רושם אות ברית קודש, שהיא נפש החיה הקדושה כמו שאמרנו, אֲשֶׁר שָׂרְצוּ הַמַּיִם, מים העליונים שנמשכו אצל אות הברית הזה, ובעבור זה נרשמים ישראל ברושם הקדוש והטהור למטה, כדמיון שאותן הקדושים העליונים נרשמים, שיהיה היכר בין צד הקדושה לצד האחר של הטומאה, כן גם ישראל נרשמים להכיר בין קדושתם לעמים עובדי כוכבים, הבאים מצד האחר של הטומאה, וכמו שהם נרשמים כן נרשמים בסימנים הבהמות והעופות שלהם בין הבהמות והעופות של העמים עובדי כוכבים, אשרי חלקם של ישראל:

○ הערות ○

- כ. היינו מלאכי השמירה ככתוב כי מלאכיו יצוה לך לשמרך בכל דרכיך:
- כא. לפי שפוגם דמות העליון שעליו נזכר בתלמוד נשמות שבגוף:
- כב. זה הרקיע שבו השער לכניסת הנשמות במקום צרור החיים נקרא פרגודא, היינו פרוכת, ואפשר מפני שהוא רקיע דק כמו מחיצה:
- כג. מדת המלכות שהיא הנפש חיה נקראת לפעמים שמינית לכל הספירות שהן מן ספירת בינה מלמעלה למטה כמו שספירת בינה נקראת שמינית מלמטה למעלה כנזכר בשערי אורה שער ח':
- כד. כריתת הערלה היא תקון במלכות שהיא בחינת נוקבא, ופריעה היא תקון ביסוד שהוא בחינת דוכרא:

ואהבת את הגר

מצוה שמינית לאהב את הגר הבא למול עצמו, וליכנס תחת כנפי השכינה, והיא מכניסה אותם תחת כנפיה לאותן הנפרשים מצד האחר של הטומאה ומתקרבים אצלה, שכתוב תוצא הארץ נפש חיה למינה, ואפשר תאמר שזאת נפש חיה הנכללת בישראל לכל היא מזומנת, חזר ואמר למינה, כמה חדרים והיכלות זה לפניו מזה יש לה לארץ הזאת שנקראת חיה תחת כנפיה, כנף הימנית יש לה שני חדרים, ומזאת הכנף הם נפרשים לשתי אומות אחרות שיש להן התקרבות לישראל, להכניסם תוך החדרים האלה ותחת כנף השמאלית יש שני חדרים אחרים, ונפרשים לשתי אומות אחרות שהם עמון ומואב, וכולם נקראים נפש חיה, ועוד כמה חדרים סתומים אחרים והיכלות אחרים בכל כנף וכנף, ומהם יוצאים רוחות להפרישם לכל הגרים שמתגיירים, ונקראים נפש חיה, אבל למינה, שהם נכנסים תחת כנפי השכינה ולא יותר, אבל נשמות ישראל יוצאות מתוך גוף העץ ההיא ומשם פורחות הנשמות לתוך ארץ זו תוך מעיה לתוך תוכה, והסוד ככתוב (מלאכי ג) פי תהיו אתם ארץ חפץ, ועל כן נקראים ישראל בן יקר שהמו מעיה עליו, ונקראים (ישעי מ"ו) העמסים מני בטן, ולא מן הכנפים שמבחוץ, ועוד שהגרים אין להם חלק בעץ העליון, כל שכן בהגוף שלו, אבל החלק שלהם הוא תחת כנפי השכינה ולא יותר, שם חונים גירי הצדק ומתאחדים ולא לפניו כמו שנתבאר, ולפיכך תוצא הארץ נפש חיה למינה, ולמי, בהמה ורמש וחייתו ארץ, כולם שואבים נפשות מן אותה החיה, אבל כל אחת למינה כראוי לה.

בראשית דף יג עמוד ב'

צדקה

מצוה תשיעית לרחם עניים וליתן להם מזון, שכתוב נעשה אדם בצלמנו כדמותנו, נעשה אדם שיהיה בשותפות והתכללות זכר ונקבה, בצלמנו עשירים, כדמותנו עניים, שהרי מצד בחינת זכר העושר, ומצד בחי' נקבה הדלות, וכמו שהם למעלה בשותפות אחד, וזה מרחם על זה, וזה נותן לזה וגומל עמו טובה כי כן צריך להיות האדם למטה, שיהיה העשיר עם העני בחבור אחד, שיתן זה לזה ויגמול טובה זה לזה, וירדו ברגת הים וגו', סוד זה ראינו בספר של שלמה המלך, שכל מי שמרחם על עניים ברצון הלב לא תשתנה צורתו לעולם מכמו שהיתה בצורת אדם הראשון, וכיון שצורת אדם נרשמת בו יש לו שליטה על כל הבריות שבעולם בצורה ההיא, זה שכתוב ומוראכם וחתכם יהיה על כל חית הארץ וגו', כלם זעים ומפחדים מן אותה הצורה הנרשמת בו, לפי שזאת היא מצוה גדולה ומועלת שיתעלה האיש בצורת אדם יותר משאר

○ הערות ○

- כה. לפי שבאים מגזע אברהם ויצחק;
כו. היינו עץ החיים שהוא ספירת התפארת ומשם פורחת לארץ היינו לספירת המלכות להיות בה בבחינת עיבור קודם ההולדה בעולם הזה;
כז. שספירה אחת תשפיע שפע לספירה שניה שחסר לה השפע:

אחר תורה

מצות, מניין מנבוכדנצר, שאף על פי שחלם לו חלום שהוא, כל זמן שהיה מרחם לעניים לא נתקיים בו החלום, כיון שהטיל עין רעה שלא לרחם על העניים מה כתוב (דניאל ד) עוד מִלְתָּא בְּפֶם מִלְכָּא וגו', מיד נשתנה צורתו ונטרד מן האנשים, ולפיכך כתוב נַעֲשֶׂה אָדָם, כתוב כאן עשיה, וכתוב שם (רות ב) שֵׁם הָאִישׁ אֲשֶׁר עָשִׂיתִי עִמּוֹ הַיּוֹם בְּעֵז.

הנחת תפלין

מצוה עשירית להניח תפלין ולהשלים עצמו בדמות העליון, שכתוב וַיִּכְרָא אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם בְּצִלְמוֹ, שהרי תפלין אותיות של השם הקדוש הם ממש, כל אות ואות של השם הקדוש בפרשה אחת חקוקה, פרשה הראשונה קדש לי כל בכור, זו אות י, פרשה ב' והיה כי יביאך, זו אות ה, פרשה ג' שמע ישראל, זו אות ו, פרשה ד' והיה אם שמוע, זו אות ה' האחרונה ועל כן מי שמתקן בהם הרי הוא בצלם אלהים, מה אלהים מתיחד בו השם הקדוש כן גם הוא נתיחד בו השם הקדוש כראוי, זכר ונקבה ברא אותם, אלו תפלין של ראש ותפלה של יד והכל אחר-כך.

בראשית דף יד עמוד ב

הפרשת מעשר

מצוה אחת עשרה לעשר מעשר הארץ, כאן נרמז ב' מצות, אחת לעשר מעשר הארץ, ואחת להביא בכורים מפרי העץ, שכתוב הִנֵּה נָתַתִּי לָכֶם אֶת כָּל עֵשֶׂב זֶרַע זֶרַע אֲשֶׁר עַל פְּנֵי כָל הָאָרֶץ, כתוב כאן הִנֵּה נָתַתִּי, וכתוב שם וְלִבְנֵי לֹוֹי הִנֵּה נָתַתִּי כָּל מַעֲשֵׂר בְּיִשְׂרָאֵל, וכתוב וְכָל מַעֲשֵׂר הָאָרֶץ מִזֶּרַע הָאָרֶץ מִפְּרֵי הָעֵץ לֵה' הוּא.

להביא ביכורים

מצוה שתים עשרה להביא בכורים מפרי העץ, שכתוב ואת כל העץ אשר בו פרי עץ זורע זרע לכם יהיה לאכלה, הגם שכל מה שראוי לגבוה אסור לנו לאכל, אבל להם התיר ונתן להם כל מעשר שלו ובכורי העצים, וזהו נתתי לכם, לכם ולא להרורות שאחריכם.

פדיון הבן

מצוה שלשה עשרה לפדות בן הבכור לקשרו בחיים, כי שני ממונים יש, אחד של חיים ואחד של מיתה העומדים אצל האדם, וכאשר יפדה האדם את בנו, מיד הממונה של מיתה

○ הערות ○

כח. פירוש שהשם הויה מתיחד בהשם אלהים, והיינו יחוד קודשא בריך הוא ושכינתיה:
כט. תפלין של ראש תקונם בעלמא דדכורא ותפלין של יד בעלמא דנוקבא:

פודהו, ואינו יכול לשלוט עליו, וזה הסוד וירא אלהים את כל אשר עשה בכלל והנה טוב, זה מלאך החיים, מאד, זה מלאך המיתה, ולכן בפדיון הזה מתקיים זה של חיים ונחלש אותו של מיתה, ובפדיון הזה קונה לו חיים כמו שנתבאר, וזה צד הרע מניחו ואינו נאחז בו.

שמירת זכירת שבת

מצוה ארבע עשרה לשמר יום השבת, שהוא יום המנוחה מכל מעשה בראשית, כאן נכלל ב' מצות, אחת שמירת יום השבת, ואחת לקדש זה היום בקדושתו, לשמר יום השבת שהוא יום מנוחה לעולם, וכל מעשה בראשית נגמרו ונעשו עד שנתקדש היום, כיון שנתקדש היום נשארה הבריאה של הרוחות שלא נברא להם גופות, וכי לא ידע הקדוש ברוך הוא לעכב מלקדש היום עד שיבראו גופות להרוחות, אלא בעץ הדעת טוב ורע נתעורר אותו צד האחר של הרע, ובקש להתגבר בעולם, והתפשטו הרבה רוחות בהרבה זיונים להתגבר בעולם עם גופות, כיון שראה הקדוש ברוך הוא כך היה מעורר מתוך עץ החיים נשיבת הרוח, והיה מכתש בעץ הדעת טוב ורע, ונתעורר צד הטוב ונתקדש היום, שהרי בריאת הגופות והתעוררת הרוחות בצד הטוב הוא בליל שבת, ולא בצד הרע, ואם היה מקדים עצמו צד הרע בזה הלילה טרם שהקדים צד הטוב, לא היה העולם יכול לעמוד בפניהם אפילו רגע אחד, אבל רפואה הקדים הקדוש ברוך הוא, שמהיר לפניו קדושת יום השבת, והקדימו קודם התגברות צד הרע ונתקיים העולם, ומה שחשב צד הרע להבנות בעולם ולהתגבר, נכנה בלילה הזה צד הטוב ונתגבר, ונכנים גופות ורוחות קדושים בלילה הזה מצד הטוב, ולפיכך עונת תלמידי חכמים היודעים מזה היא משבת לשבת, וכאשר ראה כך צד הטומאה שכמו שהוא חשב לעשות עשה צד הקדושה, הוא הולך ומשוטט בכמה חילות וצדדים שלו, ורואים כל אותן שמשמשים מטתם בגלוי גופם לאור הנר, וכל אותן הבנים שנולדים משם נעשים נכפים, כיון ששורה עליהם רוחות מן צד הטומאה ההוא, ורוחות ערומים של רשעים שנקראים מזיקים, ושורה בהם לילית והורגתם, כאשר נתקדש יום השבת והקדושה שולטת בעולם, צד הטומאה ההוא מקטין עצמו, ונסתר כל ליל השבת ויום השבת, מלבד הקליפה אסימו"ן וכל המחנה שלה, שהולכים בסתר לראות המשמשים מיטתם בהתגלות וגם לאור הנר, ואחר כך נסתרים לתוך נקב התהום רבה, למוצאי שבת מתפרצים כמה חילות ומחנות מצד הטומאה ומשוטטים בעולם, ועל זה נתתקן שיר של פגעים שלא ישלטו על העם הקדוש, כשיוצאים בבהלה ורוצים לשלוט בעולם על העם הקדוש, וכאשר רואים אותם שמתפללים ואומרים שיר הזהב, תחלה מבדילים בתפלה ואחר כך מבדילים על הכוס, אז פורחים מהם והולכים ומשוטטים במדבריות, הרחמן יצילנו מהם.

אחר תורה

רועה הנאמן

בראשית ח"ג קבר עמוד ב'

בזכות מה יצאו ישראל מן הגלות

פתח אליהו ואמר כתוב (דניאל י"ב) יִתְבַּרְרוּ וַיִּתְלַבְּנוּ וַיִּצְרְפוּ רַבִּים וְהִרְשִׁיעוּ רְשָׁעִים וְגו' וְהַמְשַׁפְּלִים יִבְיִנוּ בְּגֹאֲלָהּ הָאֲחֵרוֹנָה יַעֲשֶׂה הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְנִסּוֹת לְיִשְׂרָאֵל, זה שכתוב יִתְבַּרְרוּ וַיִּתְלַבְּנוּ וַיִּצְרְפוּ רַבִּים, אלו שהם מצד הטוב ויעמדו בהנסיון, והרשיעו רשעים, אלו שהם מצד הרע, ויתקיים בהם (יחזקאל י"א) וְאֶל אֲדַמַּת יִשְׂרָאֵל לֹא יָבֹא, ויהרג אותם, וְהַמְשַׁפְּלִים יִבְיִנוּ, אלו שהם מצד עולם הבינה שהוא עץ החיים, בעבור נאמר (דניאל י"ב) וְהַמְשַׁפְּלִים יִזְהָרוּ כְּזֹהַר הַרְקִיעַ, בזה החבור שלך שהוא ספר הזהר מן הזיו של עולם הבינה שהיא תשובה, לאלו לא נצרך נסיון, ובעבור שעתידים ישראל לטעם מן עץ החיים, שהוא זה ספר הזהר יצאו עמו מן הגלות ברחמים, ויתקיים בהם ה' בדרד ינחנו ואין עמו אל נכר.

בראשית ח"ג קנג עמוד ב'

העמולים בלימוד הזהר

ועוד יתבררו ויתלבנו ויצרפו רבים והרשיעו רשעים, יתבררו ויתלבנו, אלה בעלי משנה, ויצרפו רבים, אלה הם זרע הקדוש של שאר העם, זה שכתוב (זכריה י"א) וְצִרְפָּתִים כְּצֹרֶף אֶת הַכֶּסֶף, וְהִרְשִׁיעוּ רְשָׁעִים, אלה הם הערב רב, וְהַמְשַׁפְּלִים יִבְיִנוּ, אלה הם בעלי קבלה שנאמר בהם וְהַמְשַׁפְּלִים יִזְהָרוּ כְּזֹהַר הַרְקִיעַ, אלו שהם מתייגעים בלמוד הזהר הזה שנקרא ספר הזהר.

סוף תקון ו'

בענינים שלמעלה

ועוד אמר אליהו לרבי שמעון בן יוחאי, כתוב (דניאל ד') רְבָה אֵילָנָא וְתַקַּף וְרוּמָה יִמְטָא לְשָׁמַיָא וְגו', עֲפִיָה שְׁפִיר וְאַנְבָּה שְׂגִיא וְגו', וּבְעֲנַפְהֵי יְדוּרָן צְפָרִי שְׁמַיָא וּמְנָה יִתְזִין כָּל בְּשָׂרָא, רבי רבי, אתה הוא העץ הגדול והחזק בתורה, בענפים שלך שהם האברים הקדושים הרבה עופות שהם נשמות קדושות חונים שם, כדמיון העץ שלמעלה שנאמר בו וּבְעֲנַפְהֵי יְדוּרָן צְפָרִי שְׁמַיָא,

והרבה אנשים למטה יתפרנסו מזה החבור שלך כאשר יתגלה למטה בדור האחרון בסוף הימים, ובעבורו יתקיים וקראתם דרור בארץ.

תקונים

אמר רועה הנאמן^{לא} כתוב והמשפלים יזהרו פזוהר הרקיע, והמשפלים אלה הם רבי שמעון בן יוחאי וחבריו, רבי אלעזר בנו ורבי אבא ורבי יוסי ורבי חייא ורבי יצחק ורבי חזקיה ורבי יהודה ושאר החברים, יזהרו פזוהר הרקיע, מהו כזה, אלא כאשר נאספו לעשות זה החבור, רשות נתן להם ולאליהו עמהם, ולכל הנשמות מן הישיבות שלמעלה, ולכל חילות מלאכים העליונים לרדת להיות ביניהם, ולהיות עמהם בהסכם ורצון ביחד, ועלת כל העלות נתן רשות לכל השמות הקדושים לגלות להם סודות נסתרים, וקראו לחבור הזה ספר הזהר.

○ הערות ○

ל. זה לשון הכסא מלך, דוק לישנא כד אתגליא לתתא, מוכח דאתגליא לעילא מאז ועד עתה על השמים כבודו, אבל לתתא לא יתגלי אלא בדרא בתראה, ותוספת ביאור בסוף יומא לומר שהוא דוקא קרוב לימות המשיח ובגיניה תבוא הגאולה, והנה זה כמה מאות שנים שנתגלה הזהר לתתא ועדיין בן דוד לא בא אבל כד דייקת שפיר במה שאמר יתפרנסון מהאי חבורא כוונתו שיפורשו מאמריו העמוקים בהקדמות שגילה האר"י זלה"ה, והיינו הפרנסה שיבינו ויהנו לאורו מתוק לנפש ומרפא לעצם, כי הלומד גירסא בעלמא הגם שיש לו שכר טוב בעמלו ומקדש בטרה נשמתו עם כל זה הסגולה דבגיניה וקראתם דרור היא כשיתפרנסו וילמדו פירושי המאמרים, הנה מבואר שכל העוסק בספר זה מקרב הגאולה ועושה נחת רוח ליוצרו כמו שכתוב כאלו פדאני לי ולבני מהגלות, ובספר מקדש מלך הובא באורך דברי הראשונים כמה מעלות טובות למשתדל בפירוש מאמרי הר' שמעון בר יוחאי, אין קץ לגודל שכרו, ואשרינו מה טוב חלקנו וכו' אם נזכה לעזור ולקרב ביאת משיחנו, כי כך גזר הבורא שלא יתגלה ויהיה גנוז עד סוף יומיא דבגיניה יבוא דרור, כי סגולה בו ולא בזולתו, ויהי רצון מלפני אב הרחמן שיגמור בעדי להוציא מחשבתי הטובה לפועל לזכות את הרבים, ואין לי להשען כי אם על אבי שבשמים, עד כאן לשונו, וגם אני הצעיר מלה בלשוני כזאת וכזאת:

לא. אלה הם דברי רעיא מהימנא שהיא נשמת משה רבנו עליו השלום שנתגלה כמה פעמים לר' שמעון בר יוחאי וחבריו לגלות להם רזין דאורייתא, והוא שמע בשמים נתינת רשות לר' שמעון בר יוחאי וחבריו ולאליהו לגלות בעולם התחתון סודות התורה:

אהר תורה

תוכן הענינים

- א. ארבע פעמים הסתכל הקדוש ברוך הוא בתורה, קודם שברא את העולם א
- ב. באות בי"ת נברא העולם שהוא סימן ברכה ב
- ג. על כל עשב ועשב בארץ ממונה מלאך המכה עליו ואומר לו גדל ב
- ד. שבעה מדורי הארץ ב
- ה. אור העין שברא הקדוש ברוך הוא בתחלה גזנו ג
- האור נגנז לצדיקים לעתיד לבוא ג
- ו. העולם מתקיים מאותו האור הגנוז ד
- העוסקים בתורה נמשך עליהם מזה האור ד
- ז. אין יום בלא לילה ואין לילה בלא יום ד
- ח. פלאי בריאת העולם ואין מתקיים אלא על שלום ה
- כל הרקיעין וההיכלות מוכנים לקבל על עצמם עול מלכותו ה
- ובכל העולמות אין שולט בכל מלבד האדם, והקב"ה עליון עליו ה
- ט. ביום שני לא נשלמה המלאכה לפיכך אין כתוב בו כי טוב ו
- י. הרקיע שנמצא בו השמש הירח כוכבים ומזלות זה הוא בית מקוה מים הגדול ו
- יא. התחברות מים עליונים בתחתונים הוא לעשות פירות ז
- יב. יהי מארת - נכתב חסר ז
- זוהמת הנחש ח
- יג. במראה הכוכבים גדלים הדשאים ועשבי השדה ח
- במראה והנוגה של כוכבי השביט גדלים סמי החיים ואבנים יקרות וזהב שחוט ט
- יד. שני המאורות הגדולים - הכונה להעולם העליון והעולם התחתון ט
- אמרו הקדמונים - שיהיה אדם זנב לאריות ולא ראש לשועלים י
- טו. אומות העולם עושים חשבון השנה לשמש וישראל - ללבנה י
- טז. סוד הפסוק ישרצו המים וכו' י
- ועוף יעופף על הארץ - מרמז למלאכים יא
- בריאת התנינים הגדולים יא
- יז. אם זוכה האדם נותנים לו זוגו יב
- יח. נעשה אדם בסוד זכר ונקבה יב
- האדם בלימוד התורה עושה לבוש לשכינה יב
- ביאור טעם בריאת האדם יג
- יט. אשרי חלקו של זה המשתדל בגלות האחרון להיות דבוק בשכינה הקדושה יג
- כ. סוד בריאת האדם יד
- כא. צלם מוכן לאדם עוד בטרם יוצא לעולם טו
- בריאת האדם - זכר ונקבה טו
- כב. צריך האדם לעסוק בפריה ורביה לעשות צלם אלקים טו

אזהר תורה

- נג.** נאמר על המיתה כי טוב היות שהיא גורמת לבני אדם לחזור בתשובה..... טז
- טוב מאד - זה המוות שגורם לאדם להרהר בתשובה..... טז
- בענין הנ"ל..... טז
- גודל הרחמנות של הקב"ה כלפי הרשעים..... יז
- וירא אלקים - ראה את כל הדורות..... יז
- נד.** יום הששי - נתיסד הכל כאחד..... יח
- נה.** ויכלו וגו' - זו האומנות של תורה שבכתב ושבעל פה..... יח
- נו.** העולם כולו לא היה שלם בקיומו עד שהגיע יום השביעי..... יח
- אחר שנגמרו כל המלאכות נקרא ה' אלוקים - שם מלא..... יח
- נז.** בריאת רוחות ושדים - גם הם לתקן העולם..... יט
- נח.** מי שאינו חי על פי תורה, כעובדי כוכבים ומזלות, אין לו קיום בעולם..... יט
- נט.** כשנשלם שמו של אברהם שם הקודש נשלם ואדם וחוה הגיעו למנוחתם..... כ
- עד שבא אברהם לא נתקיימו אדם וחוה במנוחה במקומם..... כ
- ל.** כל מה שיש בעולם נברא עבור האדם..... כ
- לא. האדם בכללותו..... כ
- לב.** שלש מדרגות באדם - נפש רוח ונשמה..... כא
- ויביאה אל האדם - בתיקון שלה ככלה בחופתה..... כא
- לג.** גן עדן שלמטה מדור לרוחות הקדושים..... כב
- לד.** וצדיק יסוד עולם..... כג
- לה.** תפקיד האדם בעולם - לעבדה ולשמרה..... כג
- מצות התורה גורמין לאדם להשלים רוחו ונשמתו..... כג
- התקין הקדוש ברוך הוא את ההיכלות עבור נשמות הצדיקים..... כד
- לו.** על מה נצטוו האדם?..... כד
- לז.** הקדוש ברוך הוא עשה לאדם עזר כנגדו..... כד
- הקדוש ברוך הוא לקח את חוה והתקין אותה בתיקון..... כה
- לח.** אביה ואמה של הכלה צריכים להכניסה ברשות החתן..... כה
- חובת הפיוס קודם היחוד..... כה
- לט.** למה החטא גרם?..... כו
- מי שנמשך אחר רע אין לו דירה עם עץ החיים..... כו
- מ.** הנחש בכל דבריו אמר שקר..... כז
- מא.** בעת שאכל האדם מן עץ הדעת נתהפך לכמה גוונים..... כז
- מב.** על ידי האכילה גרמו מיתה לעולם..... כט
- מג.** נפקחו עיניהם להבין ענינים רעים שבעולם..... כט
- בשעת החטא נלקח מאדם הראשון כל ההשגות..... כט
- עד מתן תורה לא נתקן זוהמת הנחש..... כט
- מד.** רמז שבית המקדש עתיד להחרב..... ל
- מה.** כשאין ישראל תומכים בתורה נותנים תמיכות לנחש..... ל
- מו.** חוה וחיה בענין אחד עולות..... ל
- מז.** המלבושים של האדם קודם החטא ולאחריו..... ל
- כאשר חטא אדם הראשון הוסרו ממנו כל המלבושים..... לא

אהרן תורה

- מח.** לאחר החטא נסתמו מעיני החכמה של האדם לא
- מט.** כפי הדרך שהולך בה האדם כן מושך עליו כח ממונה מלמעלה לב
- נ.** קין בא מצד הטומאה והבל מצד הקדושה לב
- כל דורות הצדיקים מתייחסים לשת לג
- נא.** קין נתקרב לקץ כל בשר לג
- בעת הקרבת הקרבן צריך שיהיה עיקר הקרבן לה' לג
- קין נתקנא על נקבה יתירה שנולדה עם הבל לד
- נב.** דבר ה' לקין לאחר שהרג את הבל אחיו לד
- הצד הרע בעבירה של האדם נדבק עליו ונוטר להיפרע ממנו לד
- נג.** הארץ קבלה את קין במדור ארקא לה
- עד שעשה קין תשובה לא קבלתו אף רוח שבעולם לה
- נד.** קין אומר להקדוש ברוך הוא אם מפניך אהיה נסתר כל המוצא אותי יהרגני לה
- נה.** אות מכ"ב אותיות נתן ה' על קין להגן עליו לו
- נו.** על שחזר קין בתשובה נשאר בעונש נוד בלבד לו
- נז.** נעמה היא אמן של שדים לו
- נח.** הוריד הקדוש ברוך הוא לאדם את ספר רזיאל המלאך לז
- מי גרם לי שמחה - אדם הראשון שהוא פעלו של הקב"ה לז
- לאברהם וחנוך ניתן ספר תולדות אדם לח
- הורידו לאדם הראשון ספר משמים ובו היה יודע חכמה העליונה לח
- נט.** ברכות אינן נמצאות אלא במקום שנמצאים זכר ונקבה לח
- ס.** שת נולד בתיקון הגוף ובתיקון הנפש לט
- סא.** בימי אנוש הבינו אף הנערים בחכמות עליונות ולא האמינו בהקדוש ברוך הוא מ
- טפשות דור בני המבול מ
- סב.** חנוך לקחו הקדוש ברוך הוא טרם זמנו שלא יחטא מא
- אלמלא שמר אדם מלאכול את עץ הדעת היה קיים לעולם מא
- סג.** נח נולד מהול ולפיכך קראו שמו נח על שם הנחמה שיביא לעולם מב
- סד.** עז"א ועזא"ל הפילים הקדוש ברוך הוא מן העולם הבא מב
- הבאים מקין אינם נקראים אלא בני אלקים מג
- בשעה שנגזר על האדם מיתה - פרש אדם מחוה מג
- סה.** הנפילים הם שכתוב ועוף יעופף על הארץ מג
- ששים הם בארץ כמנין שלמעלה מד
- סו.** נתמלאה סאתם כשהיו שופכי דמים לחנם מד
- סז.** הקדוש ברוך הוא כביכול נעצב על לבו כשמאביד מעשי ידיו מן העולם מד
- על מה ניחם ה' מד
- סח.** על אף שהקב"ה מתריע על הרע שיביא אין האדם יכול להשמר מפני הדין מה
- סט.** נ"ח בהיפוך אותיות ח"ן, ע"ר בהיפוך אותיות ר"ע מו
- צדיקים אור להם ורשעים אפלה להם מו

תפלה קדם למווד הזוהר הקדוש

רבון העולמים ואדוני האדונים, אב הרחמים והסליחות. מודים אנחנו לפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו, בקדשה ובהשתחויה, ששגרת בתנו לתורתך ולעבודתך עבודת הקדש, ונתת לנו חלק בסודות תורתך הקדושה. מה אנו, מה חיינו, אשר עשית עמנו חסד גדול כזה. על כן אנחנו מפילים תחנונינו לפניך, שתמחול, ותסלה, לכל חטאתינו ועוונותינו, ואל יהיו עוונותינו מבידלים בינינו לביניך. ובכן יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו, שתכוננו לבבינו ליראתך ואהבתך, ותקשיב אזינה לדברינו אלה, ותפתח לבבינו הערל בסודות תורתך, ויהיה למודנו זה נחת רוח לפני כסא כבודך פריח נוחות. ותאציל עלינו אור מקור נשמתנו בכל פחינתנו, ושיתנוצצו ניצוצות עבדיך הקדושים אשר על ידם גלית דבריך אלה בעולם. וזכותם, וזכות אבותם, וזכות תורתם, ותמימותם, וקדשם, ועמוד לנו לבל נפשל בדברים אלו. ובזכותם תאיר עינינו במה שאנו לומדים. כמאמר נעים זמירות ישראל "גל עיני ואביטה נפלאות מתורתך". יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך יי צורי וגואלי. כי יי יתן חכמה מפיו דעת ותבונה: (בבלי מהארו"ל)

לשם יחוד קודשא בריך הוא ושכינתיה, בדחילו ורחימו, ורחימו ודחילו, ליחדא שם יוד ק"י בוא"ו ק"י ביחודא שלים, על ידי ההוא טמיר ונעלם בשם כל ישראל לאקמא שכינתא מעפרא, ולעלוי שכינת עוינו אם הבנים שמחה. הריני מקשר עצמי בלימוד הקדוש הזה בנשמת כל התנאים והצדיקים הפתובים בזוהר הקדוש ובראשם התנא האלוקי רבי שמעון בר יוחאי ורבי אלעזר בנו. ועל ידי זה תתקיים תפלת דוד המלך עליו השלום (תהלים סא, ד-ה) כי היית מחסה לי מגדל עז מפני אויב. אגורה באהלך עולמים אחסה בסתר פנפיך סלה. ואזכה שבלמודי זה יהיו שפתותיהם דוכבות בקבר, למען שמו באהבה לעשות נחת רוח ליוצרינו ולעשות רצון בוראנו. ובהדין ספרא ספר הזוהר, יפקון ישראל מן גלותא ברחמי, יראה אל עבדיך פעלך והדרך על בניהם. ויהי נעם אדני אלהינו עלינו ומעשה ידינו פוננה עלינו ומעשה ידינו פוננהו, ויהי נעם אדני אלהינו עלינו ומעשה ידינו פוננה עלינו ומעשה ידינו פוננהו (תהלים צ, יז-יז). (סוד ה')

תפלה לרפואות וישועות

הריני מקבל עלי מצות עשה של ואהבת לרעה כמוה, והריני אוהב כל אחד מבני ישראל כנפשי ומאדי, והריני מזמן את פי ללמד בספר הזהר הקדוש לזכות ... פב"פ (וכאן יפרט בקשתו) [לרפואת...] [ישועת...] [לבנים...] השם ישלח דברו יחזקהו [וירפאהו ברפואת הנפש ורפואת הגוף ברמ"ח אבריו ושס"ה גידיו בתוך שאר חולי ישראל ויאריך ימיו ושנותיו בנעימים] [וישיעהו בדבר ישועה ורחמים...] אמן סלה.

זוהר תורה

בעזרת השם יתברך שמו בזכות התנא
האלקי רבן שמעון בר יוחאי זיע"א

סדר בראשית

פרשת בראשית

זוהר חלק א' פרשת בראשית - דף ה' עמוד א'

א. ארבעה פעמים, הסתכל הקדוש ברוך הוא בתורה, קודם שברא את העולם
"אֱלֹהִים וְגו', אמר רבי שמעון: בוא וראה בהתורה ברא הקדוש ברוך הוא את העולם^[א],
 שכתוב (משלי ח'): **"וְאֵהִיָּה אֶצְלוֹ אֱמוּן וְאֵהִיָּה שְׁעֵשְׂעִים יוֹם יוֹם מְשַׁחֶקֶת לְפָנָיו בְּכָל**
עַתָּה", והוא הסתכל בה פעם ושתיים ושלש וארבע פעמים, ואחר כך אמרה, ואחר כך עשה
 בה מלאכה, ללמד לאנשים שלא יבאו לטעות בה, כמו שכתוב (איוב כ"ח): **"אִזְ רָאָה וַיְסַפְּרָה**
הַכִּינָה וְגַם חִקְרָה וַיֹּאמֶר לְאָדָם", וכנגד ארבע פעמים אלו שכתוב אז ראה ויספרה הכינה
 וגם חקרה, ברא הקדוש ברוך הוא מה שברא^[ב], וטרם שהוציא מלאכתו הכניס ארבע תיבות
 בתחילה, שכתוב בראשית ברא אלהים את, הרי ארבע, ואחר כך השמים, הן כנגד ארבע
 פעמים שהסתכל הקדוש ברוך הוא בתורה, טרם שהוציא מלאכתו לפועל.

זיו הזוהר

א. אין לפרש כאומן בכלי אומנותו שהם שני דברים, אלא יש לומר - כוונתו שברא הקדוש ברוך הוא את
 העולם באופן שיתנהג ויתקיים רק על פי דרכי התורה והמצוה, ולא כהאומרים שדרכי התורה והחיים של
 עולם הזה, הם מתנגדים זה לזה, וזהו שמביא הפסוק ואהיה אצלו אמון, היינו כמו אמון פדגוג המורה דרך
 איך להתנהג בכל הענינים, ועוד יש לומר שלפיכך ברא הקדוש ברוך הוא את העולם על ידי כח התורה,
 כדי שעל ידי חדושי תורה האמתים שיחדשו ישראל, יהיו גם כן נבראים רקיעים קדושים כזוהר הרקיע
 מזהירים.

ב. ארבע תיבות של הקדמת הבריאה, רמז למה שברא ארבעה עולמות בכלל, שהם - אצילות בריאה יצירה
 עשיה, ובפרט, הם עולמות לרבבות עד אין מספר, לפי השגת כל נברא.

זוהר חלק א' פרשת ויגש - דף ר"ה עמוד ב'

ב. באות ביי"ת נברא העולם שהוא סימן ברכה

רבי אלעזר אמר: טרם שברא הקדוש ברוך הוא את העולם, באו כל האותיות לפניי ונכנסו כל אחת ואחת למפרע, נכנסה תי"ו ואמרה לפניו, רצונך לברוא בי העולם, אמר לה - לא, שבך עתידים הרבה צדיקים למות, שכתוב (יחזקאל ט'): **"וְהִתְיַתְּ תוּ עַל מַצְחוֹת הָאֲנָשִׁים וְגו'**", ולמדנו שכתוב וממקדשי תחלו, אל תקרא ממקדשי אלא ממקדושי, ולכן העולם לא יברא בך. נכנסו שלש אותיות, שי"ן קו"ף רי"ש, כל אחת ואחת בלבדה, אמר להן הקדוש ברוך הוא - אין אתן כדאי לברוא עמכן העולם, שהרי אתן האותיות שנקרא בכך שק"ר, ושקר אין הוא כדאי לעמד לפני. ונכנסו פ"א צד"י וכן כולן, עד שהגיעו האותיות לאות כ"ף, כיון שירדה כ"ף מעל הכתר נזדעזעו עליונים ותחתונים וכו', עד שנתקיים הכל באות ביי"ת שהיא סימן ברכה, ובה נתיסד העולם ונברא, ואם תאמר שהאל"ף היא הראש לכל האותיות, כך הוא, אלא לפי שנקרא בה ארור, לפיכך לא נברא בה העולם, בשביל שלא ליתן מקום לצד הטומאה שנקרא ארור, לא נברא בה העולם, ונתיסד ביי"ת העולם ובה נברא.

בהשמטות

ג. על כל עשב ועשב בארץ ממונה מלאך המכה עליו ואומר לו גדל

"אַתְּ הַשָּׁמַיִם וְאַתְּ הָאָרֶץ", ראשי תיבות את השמים ואת הארץ אהוה, שבו נבראו שמים וארץ, א"ה, בו נבראו שמים, וי"ה, בו נבראת הארץ וכל מה שנמצא בה, והוא נותן השתוקקות בכל העצים והעשבים שבארץ, וזהו שאמרו, אין לך כל עשב ועשב מלמטה שאין ממונה עליו מלמעלה ושומר אותו שמכה בו ואומר לו גדל, שנאמר (איוב ל"ח): **"הֲיִדְעָתָּ חֻקֹּת שָׁמַיִם אִם תְּשִׁימֵם מְשִׁטְרוֹ בָאָרֶץ"**.

זוהר חלק א' פרשת בראשית - דף ל"ט עמוד ב'

ד. שבעה מדורי הארץ

"וְהָאָרֶץ הִיְתָה תְּהוֹ וְבִהוֹ", אלה הם מדורי הארץ^[א]: ארץ, אדמה, ארקא, גיא, נשיה, ציה, תבל, וגדול שבכולם תבל, שכתוב והוא ישפוט תבל בצדק. אמר רבי יוסי: איזו היא ציה, אמר לו רבי אבא זה הוא מקום הגיהנם, כמו שכתוב: **"צִיָּה וְצִלְמוֹת"**, וזהו הסוד שכתוב: **"וְחֹשֶׁךְ עַל פְּנֵי תְהוֹם"**, זה סוד מקום הגיהנם, וזו היא ציה, מקום מלאך המות שהוא מחשיך פני הבריות, וזהו מקום של חשך העליון. תבל - זו נשיה, שלא נראה בה התגלות

זוהר חלק א' פרשת בראשית - דף ל"ט עמוד ב'

ג. יש מפרשים הכוונה על פי דברי חכמי הגעאגרפאי, שמחלקים הארץ על חמשה חלקים שונים זה מזה בישובים ובאקלימים שלהם, ואומרים שנמצא עוד שני חלקי ישוב במקום שני צירי כדור הארץ הצפוני והדרומי, אשר כעת השגחת הבורא יסתיירם מאיתנו, ויש מפרשים בענין אחר המבואר בפרדס שער ו' פרק ג'.

זוהר תורה

כלל עד שנשכחה מכלם, ועל כן נקראת נשיה, ובהו זו ארקא, מקום שאינו נשכח^[1]. רבי חייא אמר: זו גיא, ורוח אלקים מרחפת, זה נגד תבל הניזון מרוח אלקים.

זוהר חלק א' פרשת בראשית - דף ל"א עמוד ב'

ה. אור העין שברא הקדוש ברוך הוא בתחלה גזו

"וַיֹּאמֶר אֱלֹקִים יְהִי אֹר וַיְהִי אֹר", זה הוא האור שברא הקדוש ברוך הוא בתחלה, והוא אור העין^[1] והוא האור שהראה הקדוש ברוך הוא לאדם הראשון, והיה רואה בו מסוף העולם ועד סופו, והוא האור שהראה הקדוש ברוך הוא לדוד, והיה משבח ואומר (תהלים ל"א): **"מִה רַב טוֹבָךְ אֲשֶׁר צָפַנְתָּ לִירֵאִיךָ"**. והוא האור שהראה הקדוש ברוך הוא למשה, וראה בו מגלעד ועד דן, ובשעה שצפה הקדוש ברוך הוא שיעמדו שלשה דורות רשעים, והם דור אנוש ודור המבול ודור הפלגה, גזו כדי שלא ישתמשו בו, ונתנו הקדוש ברוך הוא למשה, והשתמש בו שלשה ירחים, שנשארו לו מן ימי העיבור שלו^[1] כמו שכתוב: **"וַיִּתְצַפְּנֵהוּ שְׁלֹשָׁה יָרָחִים"**. ואחר שלשה חדשים בא לפני פרעה, לקח הקדוש ברוך הוא ממנו האור, עד שעמד על הר סיני לקבל התורה, והחזיר לו אור ההוא ונשתמש בו כל ימיו, ולא יכלו ישראל לגשת אליו, עד שנתן מסוה על פניו, כמו שכתוב וייראו מגשת אליו, ונתעטף בו כטלית, זה שכתוב (תהלים ק"ד): **"עוֹטָה אֹר כְּשֶׁלֶמָה"**. **"יְהִי אֹר וַיְהִי אֹר"**, כל מה שנאמר בו - 'ויהי', הוא בעולם הזה ובעולם הבא. אמר רבי יצחק: אור שברא הקדוש ברוך הוא במעשה בראשית, היה עולה אורו מסוף העולם ועד סופו ונגזו, מה הטעם שנגזו, כדי שלא יהנו ממנו רשעי העולם, והעולמות אל יהנו בעבורם^[1], והוא נגזו לצדיקים, לצדיק דוקא, שכתוב (תהלים צ"ז): **"אֹר זְרוּעַ לְצַדִּיק וְגוֹ"**, ואז יתכוננו העולמות ויהיו כולם אחד, ועד היום של עולם הבא הוא נסתר ונגזו.

זהר חלק א' פרשת בראשית - דף מ"ו

האור נגזו לצדיקים לעתיד לבוא

רבי שמעון אמר: יהי אור - יהי התפשטות זה האור למטה, ואלו הם המלאכים שנבראו ביום הראשון, יש להם קיום להתקיים מצד בחינת הימין^[1], "וירא אלקים את האור כי

זיו הזוהר

ד. שאין השכחה שולטת שם, דברי אמת.

ה. היינו האור של כח הנשמה שהיא חלק אלוה ממעל, ועל פי חכמת הטבע יובן שזה האור לא היה נקשר בשום מאור שהמאור יהיה המקור לזה האור, רק שזיו אור הנשמה הופיע בתוך העין וקוי האור הזה לא היו מוכרחים להתפשט רק ביושר של אלכסון כעין קוי האור של השמש והנר אלא שהיה בכחם להתבשם מן העין במרחק רב גם בדרך שבירת קוי האור לסבוב כדור הארץ, ועל ידי זה נצטייר בהעין כל הארץ ומלואה, ועל פי זה יובן איך שבכח זה האור היה יכול משה לראות כל ארץ ישראל מן הגלעד ועד דן ועגילת כדור הארץ לא מנעה ראיתו.

ו. כי הצפינה אותו במערה במקום חשוך, ורק בכח זה האור של הנשמה שהיה נקשר בעיניו ראה גם במקום חשוך.

טוב", 'את' - להכליל המאור שאינו מאיר מעצמו, עם המאור שמאיר מעצמו, שנאמר בו: **"כי טוב"** [ט] אמר רבי אלעזר: 'את' - להכליל ולרבות כל המלאכים שבאים מצד אור הזה, וכולם מאירים כבתחילה^[1] בקיום השלימות.

זוהר חלק א' פרשת בראשית - דף מ"ו עמוד א'

ו. העולם מתקיים מאותו האור הגנוז

"וַיֵּרָא אֱלֹקִים אֶת הָאֹר כִּי טוֹב וַיְבַדֵּל", מה ראה - אמר רבי חייא: ראה במעשי הרשעים וגנז אותו, רבי אבא אמר: ראה שעולה אורו מסוף העולם עד סופו, וכי טוב הוא לגנוז שלא יהנו ממנו רשעי העולם.

זוהר חלק א' פרשת בראשית - דף תר"ו עמוד א'

העוסקים בתורה נמשך עליהם מזה האור

אמר רבי יוסי: אור ההוא גנוז, והוא מזומן לצדיקים לעולם הבא, כמו שביארו שכתוב: **"אֹר זָרוּעַ לְצַדִּיק"**, לצדיק ודאי סתם, ואור ההוא לא שימש בעולם מלבד ביום הראשון, ואחר כך גנזו ולא שימש יותר. רבי יהודה אומר: אלמלא היה גנוז לגמרי, לא נתקיים העולם אפילו רגע אחד, אלא גנזו ונזרע, כזרע הזו שעושה תולדות זרעים ופירות, וממנו מתקיים העולם, ואין לך יום שלא יצא ממנו בעולם, ומחזק לכל, ובו מזין הקדוש ברוך הוא לעולם ובכל מקום שעוסקים בתורה בלילה, חוט אחד יוצא מן האור הגנוז ונמשך על אותן העוסקים בה, זה שכתוב (תהלים מ"ב): **"יוֹמָם יֵצֵא ה' חֶסֶדּוֹ וּבַלַּיְלָה שִׁירָה עִמִּי"**.

זוהר חלק א' פרשת בראשית - דף מ"ו עמוד א'

ז. אין יום בלא לילה ואין לילה בלא יום

"וַיְהִי עֶרֶב וַיְהִי בֹקֶר יוֹם אֶחָד", ויהי ערב - מצד החשך, ויהי בקר - מצד האור. ומתוך שהם משתתפים יחד, כתוב - יום אחד, רבי יהודה אמר: מה הטעם שבכל יום ויום כתוב: **"וַיְהִי עֶרֶב וַיְהִי בֹקֶר"**, להודיע שאין יום בלא לילה, ואין לילה בלא יום, ואין צריכים להפרד^[א]. אמר רבי יוסי: יום ההוא שהוציא אור הראשון, נתפשט בכל הימים, שכתוב בכולם יום. אמר רבי אלעזר: כך נשמע שכתוב בכולם בקר, ואין בקר אלא מצד אור

זוהר תורה ז' זוהר

ז. פירוש בשביל הרשעים יהנו גם שאר העולמות מזה האור, ע"ד בהדי הוצא לקי כרבא.
ח. יום הראשון נברא בכח מדת החסד שהיא מדה הראשונה מן הז' מדות שנקראות ספירות שעל ידן מתנהג העולם, ואלה המלאכים שנבראו מן אור מדת החסד שהיא בחינת ימין הם מתקיימים תמיד בכח אור החסד ואין בהם ביטול או תמורה.

ט. היינו שתי המדות הנקראות תפארת ומלכות שהן בדמיון השמש והלבנה, וענין זה נתבאר בספרי הקבלה.

י. פירוש כמו קודם גניזת זה האור, כי באור מדת החסד אין בטול ולא גרעון ולא תמורה.

יא. פירוש כי סתם חשך או לילה מרמז על דין ועל רע, וסתם אור או יום מרמז על חסד ועל הטוב, לזאת

זוהר תורה

הראשון^[א]. רבי שמעון אמר: יום הראשון התחבר עם כולם, וכולם בו, כדי להראות שאין בהם פירוד, והכל אחד.

זוהר חלק א' פרשת בראשית - דף מ"ו עמוד א'

ח. פלאי בריאת העולם ואין מתקיים אלא על שלום

"וַיֹּאמֶר יְהוָה רְקִיעַ בְּתוֹךְ הַמַּיִם", אמר רבי יהודה: בזה נפרדו מים עליונים ממים התחתונים, רקיע - היינו התפשטות מים, וזהו שנאמר: "וַיְהִי מִבְּדִיל בֵּין מַיִם לְמַיִם".

זהר חלק ג' פרשת ויקרא - דף ט' עמוד ב'

כל הרקיעין וההיכלות מוכנים לקבל על עצמם עול מלכותו

בא וראה בשעה שברא הקדוש ברוך הוא את העולם, ברא ז' רקיעים למעלה, ברא ז' ארצות למטה, ז' ימים, ז' נהרות, ז' ימים, ז' שבועות, ז' שנים ז' פעמים, ז' אלפי שנים קיום העולם, הקדוש ברוך הוא נמצא ברקיע הז', ז' רקיעין למעלה, ובכל אחד ואחד כוכבים, ומזלות, ושמשים, המשמשים בכל רקיע ורקיע, ובכל הרקיעים נמצא מרכבות אלה על אלה, לקבל עליהם עול מלכות ריבונם, ובכל המרכבות נמצא שמשים משונים זה מזה, אלה על אלה, מהם בו' כנפים, ומהם ברבי כנפים, מהם בד' פנים, ומהם בשני פנים, ומהם באחד, מהם אש לוחט, מהם מים, מהם רוח, זה שכתוב (תהלים קד): "עוֹשֶׂה מְלֶאכֶיו רֻחוֹת מְשֻׁרְתָיו אֶשׁ לוֹהֵט", וכל הרקיעים אלה על אלה כקלופי בצלים, אלה למטה ואלה למעלה, וכל רקיע ורקיע הולך ורועש מפחד רבונו, על פיו הולכים ועל פיו עומדים, ועל כולם הקדוש ברוך הוא שנושא הכל בכחו וגבורתו, כדמיון זה ז' ארצות למטה, וכלן בישוב, אלא שאלה עליונים ואלה תחתונים^[א] וארץ ישראל גבוה מכולם, וירושלים גבוה מכל הישוב.

זהר חלק א' פרשת בראשית - דף ג'

ובכל העולמות אין שולט בכל מלבד האדם, והקדוש ברוך הוא עליון עליו

ובספרו של רב המנונא הזקן מבואר יותר, שכל הישוב מתגלגל בעיגול כמו כדור, אלה למטה, ואלה למעלה, וכל הבריות משונים במראה שלהם מן שינוי האויר, כפי כל מקום ומקום, ומתקיימים בקיומם כשאר האנשים^[א], ועל כן יש מקום בישוב כאשר אור לאלה חושך לאלה, לאלה יום ולאלה לילה^[ט], ויש מקום שתמיד יום, ולא נמצא בו לילה,

זיו הזוהר

יאמר שאין להפריד בין המדות שעל ידן הנהגת העולם ולחשוב חס ושלום שיש שתי רשויות פועל טוב ופועל רע כמו שחשבו הקדמונים, אלא שהכל אחד.

יב. רבי יוסי ורבי אלעזר שניהם מכוונים לענין אחד שאור יום הראשון אשר נברא בכח מדת החסד נתפשט ונתקשר בכל שאר הימים, ולולא זאת לא היה קיום למעשה בראשית, ורבי יוסי מוכיח ענין זה מתיבת יום, ורבי אלעזר מן תיבת בקר, כי שתי תיבות האלה ירמוזו על אור מדת החסד.

יג. פירוש על כדור הארץ מלמעלה ומלמטה כמבואר להלן.

יד. פירוש גם אלה שמשונים בגוונם והם שחורים מתקיימים כמו האנשים היפים.

טו. פירוש בחצי הכדור שנמצא נגד השמש שם יום, ובחצי כדור השני לילה.

מלבד בשעה אחת קטנה^[17], כדמיון זה הוא בים, שיש בו כמה בריות משונות זה מן זה, זה שכתוב (תהלים קד): **"זֶה הַיָּם גָּדוֹל וְרַחֵב יְדָיִם שָׁם רָמַשׁ וְאֵין מִסְפָּר חַיּוֹת קְטַנּוֹת עִם גְּדוֹלוֹת וּגּוֹ"**. והכל תולה זה בזה, ומתקשר זה בזה, והכל כדמיון שלמעלה, ובכל העולמות אין שולט בכל מלבד האדם, והקדוש ברוך הוא עליון עליו, ולולא רקיע ההוא שמפריש בין מים עליונים לתחתונים, היה מחלוקת בעולם מהם, אבל רקיע הזה עשה שלום ביניהם, והעולם אין מתקיים אלא על שלום. בוא וראה הקדוש ברוך הוא נקרא שלום, הוא שלום ושמו שלום, והכל מתקשר בשלום.

זוהר חלק א' פרשת בראשית - דף מ"ו ע"א

ט. ביום שני לא נשלמה המלאכה לפיכך אין כתוב בו כי טוב

"וַיַּעַשׂ אֶת הַרְקִיעַ וּגּוֹ", אמר רבי יהודה: ויהי רקיע לא כתוב, אלא - ויעש, שעשה בו מלאכה בגבורה עליונה, והחזיקו בכח עצום. אמר רבי יצחק: בשני נברא גיהנם לרשעי עולם, בשני נברא מחלוקת, בשני לא נגמרה בו המלאכה, ולפיכך לא כתוב בו כי טוב, עד שבא יום השלישי ונגמרה בו המלאכה, לכן בו כי טוב שני פעמים, אחד על גמר המלאכה של יום ב', ואחד לעצמו, ביום השלישי נתתן יום ב' ונפרדה בו המחלוקת, ובו הוכן רחמים על רשעי גיהנם, ביום ג' נחלש אש הגיהנם, לפיכך נכלל בו יום ב' ונשתלם בו.

זוהר חלק א' פרשת וארא - דף כ"ח עמוד א'

י. הרקיע שנמצא בו השמש הירח כוכבים ומזלות זה הוא בית מקוה מים הגדול

"וַיֹּאמֶר אֱלֹקִים יִקְוּ הַמַּיִם מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם אֶל מְקוֹם אֶחָד", וכתוב: **"וּלְמַקְוֵה הַמַּיִם קָרָא יַמִּים"**, אמר רבי אבא: זה הכתוב נתבאר^[18], ובוא וראה רקיע ההוא שיש בו חמה, ולבנה, כוכבים, ומזלות, זה הוא בית מקוה מים הגדול, שהוא מקבל כל מים ומשקה לארץ, שהיא עולם התחתון, כיון שמקבל המים מפזרם ומחלקם לכל הצדדים, ומשם שותים כלם,

זיו הזוהר

טז. הם אלה המקומות שעל האופק ואלה המקומות הסמוכים לשני צירי הארץ בצפון ובדרום כמו מדינת אלסקא" שבצפון כדור הארץ וכל זה מבואר היטב בלמודי חכמת הגעאגראפיא, ואם היו יודעים חכמי אומות העולם קופערניק וקאלאמבוס מן דברי זהר האלה לא היו מחשים כל כך הרבה שנים עד שהשיגו שהארץ כדורית ומיושבת בכל הצדדים והבריות והימים אין נופלים לתוך השמים הסובב את כדור הארץ מכל העברים לרגלי כח המושך החזק של תנועת הארץ הסובבת את השמש בשם"ה ימים. יז. דלמה בתחלה נאמר אל מקום אחד ואחר כך נאמר ולמקוה המים קרא ימים כדפירש רש"י.

ובזמן שהדין שולט, עולם התחתון אינו יונק מן רקיע ההוא, ויונק מן צד שמאל^[י], ואז נקרא (ישעיה ל"ד): **"תָּרַב לֵה' מְלֶאכֶה דָּם"**, וי לאותן היונקים אז ממנה, ושותים ממנה.

זוהר חלק א' פרשת בראשית - דף מ"ו עמוד א'

יא. התחברות מים עליונים בתחתונים הוא לעשות פירות

"וַיֹּאמֶר אֱלֹקִים תְּדַשָּׂא הָאָרֶץ דָּשָׂא", אמר רבי שמעון: התחברות מים עליונים בתחתונים הוא לעשות פירות, מים עליונים פרים ורבים ועושים פירות, והתחתונים קורין לעליונים כנקבה לזכר, לפי שמים עליונים זכרים, והתחתונים נקבות, ולכן הארץ עושה פירות, שהרי היא מתעברת כנקבה מן זכר. רבי אלעזר אמר: כל הכוחות היו בארץ, ולא הוציאה כחותיה ותולדותיה עד יום הששי, שכתוב: **"תּוֹצֵא הָאָרֶץ נֶפֶשׁ חַיָּה"**. ואם תאמר הרי כתוב: **"וַתּוֹצֵא הָאָרֶץ דָּשָׂא"**, אלא שהוציאה תקון כחותיה להתישב אחר כך כראוי, והכל היה גנוז בה עד שנצרף. שהרי בתחלה כתוב: **"תהו ובהו"** כתרגומי^[י], ואחר כך נתתקנה ונתישבה, וקבלה זרע דשאים ועשבים ועצים כראוי, והוציאה אותם אחר כך והמאורות גם כן לא שמשו באור שלהם עד שנצרף.

זוהר חלק א' פרשת תולדות - דף קל"ו עמוד א'

יב. יהי מארת - נכתב חסר

"וַיֹּאמֶר אֱלֹקִים יְהִי מְאֵרֶת בְּרִקְיעַ הַשָּׁמַיִם וְגוֹ", מארת - חסר, רבי חזקיה אמר: מארת, ששורה בו תוקף הדין, קליטת הדין^[כ]. רבי יוסי אמר: יהי מארת למטה, היינו הלבנה^[כא], שבה תולה אסכרה לילדי העולם, ובה תולה קללה, לפי שהוא מאור הקטן מכל המאורות, ולפעמים נחשכת ואינה מקבלת אור. ברקיע השמים, זהו הרקיע שהוא הכלל של

זיו הזוהר

יה. פירוש מן מדת הדין כי ימין מרמז על חסד ושמאל על דין.
 יט. כונת רבי אלעזר היא כמובא בפירוש רש"י על הפסוק אלה תולדות השמים והארץ בהבראם ביום עשות וגו', ועל הפסוק וכל שיח השדה טרם יהיה בארץ, וגם על הפסוק יהי מאורות ברקיע השמים, שהכל נברא ביום הראשון ואחר כך נצטוו לצאת בפועל כל דבר בזמן הראוי לו, אמנם צריך להבין מה שמביא ראיה מן התרגום צדיא וריקניא על הפסוק והארץ היתה תהו ובהו, ונראה לי לפרש כונתו דהנה על תהו ובהו יש פירושים שונים, והתרגום שמפרש צדיא וריקניא הוא כאילו נכתב בפסוק והארץ היתה שממה וריקם, כדמצינו בכל מקום שכתוב בפסוק שממה ותרגם המתרגם צדיא כמו בישעיה א' פסוק ז' וגם ס"ד פסוק ט"ו, ואם נדייק שם במשמעות נבין בודאי פירושו שחסר החיצוניות שעל הארץ, אבל הכחות הפנימיים הם בשלמות, ולפי זה יפורש הפסוק והארץ היתה תהו ובהו היינו חסר החיצוניות שעל הארץ והיתה ריקם ממעל אבל בפנימיות היתה בשלמות כראוי לה עוד ביום הראשון ואחר כך יצא הכל מכח לפועל בזמן הראוי לו כפי רצון הבורא.
 כ. רבי חזקיה דורש מארת על ספירה האחרונה שנקראת מלכות שיש בה תוקפא דדינא וקליטת הדין וצריכה תמיד להמתקה של חסדים.
 כא. רבי יוסי דורש מארת על הלבנה דלמטה הסמוכה לארץ.

כולם, משום שהוא מקבל כל המאורות, והוא מאיר לזה המאור שאין לו אור^[כא]. רבי אלעזר אמר: יהי מארת, מאור שאינו מאיר מעצמו, אלא על ידי מאורות העליונים המאירים לו^[כב] כזכוכית הקולט אור המאיר.

זהר חלק א' פרשת בראשית - דף מ"ו עמוד א'

זוהמת הנחש

"יְהִי מְאֹרֶת" - לכולול נחש הרע שהטיל זוהם, ועשה פרוד שאין השמש מתחבר בלבנה^[כג] מארת קללות, ובעבור זה גרם שנתקלה הארץ, שכתוב: **"אֲרֹרָה הָאֲדָמָה"**. ולפיכך כתוב מארת חסר: **"יְהִי מְאֹרֶת"**, זו הלבנה, רקיע השמים, זה השמש, ושניהם בכלל אחד להזדווג להאיר העולמות למעלה ולמטה^[כד] כן נשמע שכתוב על הארץ, ולא כתוב בארץ, משמע למעלה ולמטה. רבי שמעון אמר: גימטריאות, וחשבון, תקופות, ועבורין, הכל הוא בהלבנה, ומשם התחלת כל החשבונות, וכל המספרים^[כה], ועל כן הוא המקום לכל התקופות, וגימטריאות, ועבורין, ומועדים, וחגים, ושבתות. וישראל שבקיים בהקדוש ברוך הוא - עושים החשבון להלבנה, והם דבקים בה ומעלים אותה למעלה, שכתוב^[כז]: **"וְאַתֶּם הַדְּבָקִים בְּה' אֱלֹהֵיכֶם וּגו'."**

זוהר חלק ב' פרשת תרומה - דף קמ"א עמוד ב'

יג. במראה הכוכבים גדלים הדשאים ועשבי השדה

"לְהָאִיר הָאָרֶץ", אמר רבי אבא: בוא וראה כתוב (ישעיה מ.): **"הַמּוֹצִיא בְּמִסְפָּר צְבָאָם וּגו'"**, כל החילות והמחנות והכוכבים, הקדוש ברוך הוא מוציאם בשם כל אחד ואחד, ולא נחסר אפילו אחד, כל הכוכבים והמזלות שברקיעים, כלם נתמנו שרים ופקודים לשמש העולם, כל אחד ואחד כראוי לו, ואין לך עשב קטן בכל העולם שלא ישלוט עליו כוכב ומזל ברקיע, ועל כוכב ההוא יש ממונה אחד שהוא משמש לפני הקדוש ברוך הוא כל אחד ואחד כראוי לו, כל הכוכבים שברקיעים משמשים לעולם הזה, וכולם פקודים לשמש

זוהר תורה זין הזוהר

- כב.** זו הספירה שנקראת תפארת והיא מאירה לספירת מלכות דלית לה אור של עצמה.
- כג.** רבי אלעזר דורש גם כן מארת על ספירת מלכות כמו רבי חזקיה אלא שרבי אלעזר נותן טעם אחר על מארת חסר, לא בשביל תוקף הדין שלה אלא משום שאין לה אור של עצמה.
- כד.** פירוש שאין ספירות העליונות מזדווגות עם ספירת מלכות להשפיע בה אורות החסד, שהם כדמיון שמשא וסיהרא הנגלים.
- כה.** זה הדרש שהפסוק מרמז על הזדווגות עולמות וספירות העליונים עם ספירת מלכות להשפיע בה אור השפע כדמיון שמשא וסיהרא הנגלים, ומביא ראיה דכתיב על הארץ, היינו בעולמות שממעל לארץ.
- כו.** פירוש על ידי רגע המולד שלה.
- כז.** היינו השכינה הקדושה שנקראת סיהרא, והיא המקור של כל נשמות ישראל, והיא נתעלית להזדווג עם הספירות ועולמות העליונים לקבלת השפע שנצרך להשפיע למטה על ידי עבודת ישראל בתורה ותפלה מצות ומעשים טובים.

זוהר תורה

כל דבר ודבר שנמצא בעולם הזה, ואין צומחים ואין מגדלים עשבים ועצים ודשאים ועשבי השדה, אלא במראה הכוכבים העומדים עליהם, ונראים עליהם פנים בפנים, כל אחד ואחד כראוי לו, רוב מחנות כוכבים ומזלות הם יוצאים בהתחלת הלילה, עד שלש שעות פחות רבע, משם והלאה אין יוצאים מלבד הקטנים, וכל הכוכבים אין משמשים לבטלה, ואינם נראים לבטלה, ויש כוכבים שמשמשים כל הלילה, כדי להצמיח ולגדל כל אותן הדברים שנפקדו עליהם, ויש כוכבים שמשמשים עד חצי הלילה, ומצמיחים ומגדלים מתחלת הלילה עד שעה ההיא כל אותן הדברים שנפקדו עליהם, ויש כוכבים שמשמשים זמן קצר מן הלילה, שכיון שנראים על עשב ההוא או הדשא ההוא, מיד גמר שימושו, ואין נצרך יותר באותו הלילה, והרי הם אין עומדים לבטלה, וכיון שגמרו שימושם אין נראים יותר בעולם ההוא ונכנסים למקומם.

זהר חלק ב' פרשת שמות - דף רע"ט עמוד ב'

במראה והנוגה של כוכבי השביט גדלים סמי החיים ואבנים יקרות וזהב שחוט

בספר חכמה העליונה של בני קדם נאמר על כל אותן כוכבי השרביט^[כח] המופיעים אור כשרביט ברקיע, באשר שיש עשבים בארץ מאלה הנקראים סמי החיים, ואבנים יקרות יש בארץ, וזהב שחוט שגדל תוך הרים גבוהים במעט מים המכסים עליו, ולא שמכסים ממש אלא שנמשכים והולכים עליו, ושולטים עליהם כל כוכבי השרביט, והם גדלים בשבילם, וכל התקון וההגדלה שלהם אינם אלא על ידי המראה והנוגה של השרביט ההוא, הנשלח מן כוכב ההוא שברקיע, ועל ידי זה נתקנים ונגדלים כל אלה הדברים, מחלות - יש בין אנשים שנראים ירוקים, או כמראה בדיל, שרפואתם תולה בזה שיסתכלו במראה של ברזל קלל הנוצץ לעינים^[כט], וצריך החולה להסתכל בו, עד שיעבור ויתנוצץ לפניו מראה ההוא לצד זה ולצד אחר, כדמיון השרביט, שיפזר נציצי אור כמו ברק לפניו, ובהופעת נציצי ברק ההוא לעיניו יש לו רפואה. אף כך כל אותן הדברים ששולטים עליהם אלה הכוכבים, אין להם תקון והגדלה במה שנראים, אלא בהתפשטות עליהם אור השרביט, ובזה מתתקנים בתבנית ובמראה ובכח כראוי להם, ואמת הדבר, שהרי כדמיון זה נרמז בספר שלמה המלך, בענין חכמת אבנים יקרות, שאם חסר מהם נגה הניצוץ והלהט של הכוכבים הידועים, אין גדלים ואין מתתקנים לעולם, והכל הכין הקדוש ברוך הוא לתקון העולם, כמו שכתוב: **"לְהַאִיר עַל הָאָרֶץ"**, לכל מה שנצרך בעולם הזה לתקן אותו.

זוהר חלק א' פרשת בראשית - דף כ' עמוד א'

יד. שני המאורות הגדולים - הכונה להעולם העליון והעולם התחתון

וַיַּעַשׂ אֱלֹהִים אֶת שְׁנֵי הַמְּאֹרֹת הַגְּדֹלִים וְגו', ויעש - היינו החוזק והתיקון שלהם כראוי, את שני המאורות הגדולים, בתחלה היו בחבור אחד שני המאורות, שניהם יחד עלו

זיו הזוהר

כח. היינו כוכבי דשביט שנוצר בגמרא ונקרא "קאמעט".

כט. היינו מה שנקרא "שטאהל" והוא ברזל היותר קשה ונעשה ממורט ומתנוצץ על ידי השחזה יפה.

בגדלות אחת, לא נתישבה הלבנה אצל השמש, אמר לו הקדוש ברוך הוא לכי ומיעטי את עצמך^[ל], ומאז אין לה אור מלבד השמש, שבתחלה ישבו כאחד במשקל אחד, אחר כך מיעטה עצמה בכל אותן מדרגות שלה, אף על פי שהיא הראש עליהם.

זהר חלק ב' פרשת תרומה - דף קמ"ז עמוד ב'

אמרו הקדמונים - שיהיה אדם זנב לאריות ולא ראש לשועלים

עוד למדנו: **"ויעש אלהים את שני המארת הגדלים"** - זה העולם העליון ועולם התחתון, אחד בחינת זכר ואחד בחי' נקבה^[לא], וכל זמן שזכר ונקבה נזכרים ביחד, שניהם נקראים בלשון זכר, ובשביל שעולם העליון נקרא גדול, לכן עולם התחתון שמתחבר עמו בכלל גם כן נקרא גדול, כיון שנפרשו זה מזה, נזכרים בפרט כל אחד ואחד כראוי לו, זה נקרא מאור הקטון^[לב] ולפיכך אמרו הקדמונים, שיהיה אדם זנב לאריות, ולא ראש לשועלים, שכאשר נמצא בין אריות נקרא הכל בכלל האריות.

זוהר חלק א' פרשת בראשית - דף רנ"ו עמוד ב'

טו. אומות העולם עושים חשבון השנה לשמש וישראל - ללבנה

"ויתן אתם אלהים ברקיע השמים", אמר רבי יוסי: כתוב (תהלים ק"ד): **"עשה ירח למועדים וגו'"**, עשה ירח בשביל לקדש בו ראשי חדשים וראשי שנים, זה שכתוב: **"והיו לאותות"**, אלה שבתות, שכתוב כי אות הוא, ולמועדים אלה ימים טובים, ולימים אלה ראשי חדשים, ולשנים אלה ראשי שנים, שיהיו אומות העולם עושים חשבון לשמש וישראל ללבנה.

זוהר חלק א' פרשת בראשית - דף ל"ד עמוד א'

טז. סוד הפסוק ישרצו המים וכו'

"ויאמר אלהים ישרצו המים שרץ נפש חיה וגו'", אמר רבי אלעזר: אלו מים התחתונים השורצים מינים כדמיון שלמעלה, אלו עליונים ואלו תחתונים. רבי חייא אמר: העליונים הוציאו נפש חיה, ומה היא, זו נפש אדם הראשון, כמו שכתוב (בראשית פרק א'): **"ויאמר אלהים ישרצו המים שרץ נפש חיה ועוף יעופף על הארץ"**, אלו שלוחים העליונים שנתגלים לאנשים בדמות איש, כן נשמע שכתוב יעופף על הארץ^[לז], לפי שיש אחרים שאין נתגלים, אלא שהם ברוח ממש כפי השגת האנשים^[לח] ולפיכך לא כתוב בהם למינהו, כאותן

זוהר תורה זיו הזוהר

- ל. ירצה לתרץ בזה שבתחילה נקראים שניהם גדולים ואחר כך נקרא אחד קטון.
- לא. כל עולם וספירה המשפיע נקרא בבחינת זכר וכל עולם וספירה המקבל נקרא בבחינת נקבה, כדמיון השמש והלבנה שהשמש משפיע אור להאיר את הלבנה לכן השמש הוא בחינת זכר והלבנה בחינת נקבה.
- לב. ולפי זה יתורץ גם כן מה שבתחלה נקראים שניהם בפסוק גדולים ואחר כך נקרא אחד קטון.
- לג. כי לשון עפיפה מצינו אצל מלאכים כמובא לקמן.
- לד. אלה המלאכים הם שכליים והם מושגים לאנשים כפי מדרגת שכלם.

זוהר תורה

אחרים שכתוב בהם ואת כל עוף כנף למינהו, לפי שאלו אין נשתנים ממינם לעולם, כאותן אחרים שלא כתוב בהם למינהו.

זהר חלק א' פרשת בראשית - דף מ"ו

ועוף יעופף על הארץ - מרמז למלאכים

רבי שמעון אמר: "ועוף יעופף על הארץ", יעוף צריך לומר, מהו יעופף, אלא סוד הוא, ועוף זה מיכאל, שכתוב (ישעיהו ו'): "ויעף אלי אחד מן השרפים". יעופף זה גבריאל, שכתוב (דניאל ט'): "והאיש גבריאל אשר ראיתי בחזון בתחלה מעף ביעף" על הארץ, שבכחו נרפאת הארץ ומתקיים האדם עליה, והוא רופא לכל חיל הארץ". על פני רקיע השמים, זה אוריאל, והכל נרמז בפסוק, ולפיכך כתוב אחר כך: "ויברא אלהים את התנינים הגדלים", ואמר רבי אלעזר: אלו הם שבעים שרים גדולים שעל שבעים אומות, ובשביל זה נבראו כולם להיות שולטים על הארץ. "ואת כל נפש החיה הרמשת", אלו הם ישראל, שהם בודאי הנפש של חיה ההיא^[ט] ונקראים גוי אחד בארץ, אשר שרצו המים למיניהם, שהם עוסקים בתורה^[י]. "ואת כל עוף כנף למינהו" אלו הצדיקים שבהם^[ז] ולפיכך ישראל הם נפש חיה. דבר אחר: "ואת כל עוף כנף למינהו", אלו הם שלוחי העולם^[ח]. רבי אבא אמר: נפש חיה הם ישראל, לפי שנקראים בנים להקדוש ברוך הוא ונשמותיהם הקדושות מהקדוש ברוך הוא באות.

זהר חלק א' פרשת בראשית - דף ל"ד עמוד ב'

בריאת התנינים הגדולים

רבי שמעון אמר: "ויברא אלהים את התנינים הגדלים" הוא סוד, זה לויתן ובת זוגו, תנינים כתוב חסר, שהרג הנקבה והטמינה הקדוש ברוך הוא לצדיקים. רבי יוסי אמר: "ואת כל עוף כנף למינהו", כמו שכתוב (קהלת י'): "כי עוף השמים יוליך את הקול ובעל כנפים יגיד דבר"^[ט], וכולם משש כנפים, ואין נשתנים לעולם, ולפיכך כתוב למינהו, מה למינהו, להמינים שלמעלה, והם פורחים ועפים העולם בו עפירות, ורואים מעשה האנשים ומודיעים אותם למעלה, ועל זה כתוב (שם): "גם במדעך מלך אל תקלל וגו'", כי עוף השמים יוליך את הקול ובעל כנפים יגיד דבר.

זיו הזוהר

לה. נפשות ישראל דקדושה נובעות ממקור השכינה הקדושה שנקראת חיה ועליה אמרו חיה אחת יש ברקיע וכו' כידוע.
לו. התורה נמשלה למים כדכתיב הוי כל צמא לכו למים.
לז. צדיקים נמשלו לעוף כנף על שיש בכחם לעוף השמימה, וגם תורתם ותפלתם פורחות השמימה בכח התרין גדפין של יראה ואהבה.
לח. היינו המלאכים שנשלחים לזה העולם כפי גזירת השמים.
לט. עוף השמים ובעל כנפיים היינו מלאכי מעלה שבשמים.

זוהר חלק ג' פרשת תזריע - דף מ"ג עמוד ב'

יז. אם זוכה האדם נותנים לו זוגו

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים תּוֹצֵא הָאָרֶץ נֶפֶשׁ חַיָּה לְמִינָהּ, אמר רבי אבא: בוא וראה כל רוחות שבעולם כלולים מן זכר ונקבה, וכשיוצאים זכר ונקבה יוצאים, ואחר כך נפרדים בדרכיהם, אם זוכה האדם אחר כך מזדוגים יחד, וזו בת זוגו, ומתחברים בזיוג אחד בכל, ברוח וגוף, שכתוב תוצא הארץ נפש חיה למינה, מה למינה, זה רוח ההוא של האדם שיצא זוגו הדומה לו, ומיהי הארץ, כמו שכתוב (תהלים קנ"ט): **"רַקְמָתִי בְּתַחְתֵּי־אָרֶץ"**, וזה נתבאר תוצא^[מ] הארץ ודאי, שהרי ממנה יוצאת נפש חיה, כמו שביארנו שזה נפש אדם הראשון, ועל כן נפרדים כשיוצאים מלמעלה עד שיהיה רצון מלפני הקדוש ברוך הוא, אם זוכה האדם נותנים לו זיווגו, אם לאו, מפרידים אותה ממנו ונותנים אותה לאחר, ומולידים בנים שאינם כראוי.

זוהר חלק א' פרשת בראשית - דף מ"ז עמוד א'

יח. נעשה אדם בסוד זכר ונקבה

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים נַעֲשֶׂה אָדָם בְּצַלְמֵנוּ כְּדְמוּתֵנוּ, שיהיה נכלל בו' צדדים, כלול מהכל כדמיון שלמעלה^[מ] באיברים מתוקנים בסוד החכמה כראוי, הכל בתקון העליון, נעשה אדם, בסוד זכר ונקבה, הכל בחכמה קדושה העליונה, בצלמנו כדמותנו, להתיסד זה בזה, ולהיות הוא יחידי בעולם שולט על הכל.

זוהר חלק א' פרשת בראשית - דף כ"ג עמוד א'

האדם בלימוד התורה עושה לבוש לשכינה

אמר רבי שמעון: בזמן שאמרה השכינה להקדוש ברוך הוא: **"נַעֲשֶׂה אָדָם"**, עז"א ועזא"ל היו מקטרגים עליו, ואמר מה אדם ותדעהו, למה אתה רוצה לברוא אדם ותדעהו, שעתיד לחטוא לפניך באשה שלו, בזמן ההוא אמרה להם השכינה, בזה שאתם מקטרגים עתידים אתם לנפל, ככתוב: **"וַיִּרְאוּ בְנֵי הָאֱלֹהִים אֶת בְּנוֹת הָאָדָם כִּי טֹבֹת הֵנָּה וּגְו"**. חשקו בהן וחטאו בהן, והפילה אותם השכינה הקדושה מקדושתם, אמרו החברים רבי רבי, אם כן עז"א ועזא"ל לא היו משקרים בדבריהם, שודאי בנקבה עתיד אדם לחטוא, אמר להם כך אמרה השכינה, אתם שבאתם לקטרג לפני יותר מכל החיל שבמרום, אם אתם הייתם יפים מאדם במעשיכם, נאה לכם לקטרג עליו, אבל הוא עתיד לחטוא באשה אחת, ואתם בנשים רבות, חטאותיכם גדולה מחטא האנשים, כמו שכתוב **"וַיִּרְאוּ בְנֵי הָאֱלֹהִים אֶת בְּנוֹת הָאָדָם"**

זוהר חלק א' פרשת בראשית - דף כ"ג עמוד א'

זיו הזוהר

מ. שהשכינה הקדושה נקראת ארץ.

מא. ו' צדדים היינו המידות חסד גבורה תפארת נצח הוד יסוד, וכלול מהכל היינו שיהיה בו גם חכמה בינה ודעת, וזהו סוד החכמה כגונא דלעילא.

זוהר תורה

וגו", את בת האדם לא נאמר אלא את בנות האדם, ולא עוד אלא אם אדם חוטא, הרי הקדמתי לו תשובה לשוב לרבוננו, שיתקן במה שחטא^[מב]

ביאור טעם בריאת האדם

אמרו לו החברים, אם כן למה כל כך, הלא מוטב היה שלא יברוא האדם, שלא יחטא ויגרום כל מה שגרם למעלה, ולא היה לו לא עונש ולא שכר, אמר להם מן הדין היה צריך להברא כך, משום שהתורה בשבילו נבראת, שכתוב בה עונש לרשעים ושכר טוב לצדיקים, ולא היה שכר לצדיקים ועונש לרשעים אלא בשביל האדם, ולא עוד אלא שהתורה שהוא מלבוש להשכינה, ואם האדם לא היה עתיד לברוא, היתה השכינה בלי לבוש^[מד] כדמיון העני, ומשום זה כל מי שחוטא, כאלו הפשיט מן השכינה לבושי האורות, וזה הוא עונש האדם^[מז] וכל מי שמקיים מצות התורה, כאילו הוא מלביש להשכינה בלבושי אורות.

זוהר חלק ג' פרשת פנחס - דף רל"ח עמוד ב'

יט. אשרי חלקו של זה המשתדל בגלות האחרון להיות דבוק בשכינה הקדושה

"וַיְבָרֵא אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם בְּצַלְמוֹ", שאל רבי שמעון מנורה הקדושה לרועה הנאמן^[מא] - לאחר שאמר: "נַעֲשֶׂה אָדָם בְּצַלְמֵנוּ כְּדְמוּתֵנוּ", מה זה שאמר אחר כך: "וַיְבָרֵא אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם בְּצַלְמוֹ"^[מב], אמר לו מה שביארו על זה בעלי משנה, שהיו מהם שאמרו יברא, ומהם שאמרו לא יברא, והקדוש ברוך הוא מעצמו בראו, שכתוב: "וַיְבָרֵא אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם בְּצַלְמוֹ", שנברא בכל הכחות והשליטו על הכל, ואם היו נותנים בו כל אחד חלקו, בזמן שהיו כועסים עליו, היה כל אחד נוטל חלקו ממנו, אלא הקדוש ברוך הוא ברא אותו בצלמו, זו מדת מלכות הקדושה, שהיא תמונת כל^[מג] ונאמר בה (במדבר י"ב): "וְתִמּוֹנֵת ה' יִבִּיט", שבה הסתכל הקדוש ברוך הוא וברא את העולם עם כל הבריות שברא בעולם, וכלל בה עליונים ותחתונים בלי פרוד כלל, היא קשר הכל ושלימות הכל, לקיים בה ומלכותו

זיו הזוהר

מב. זהו עיקר תשובה ניצחת של השכינה לשני המלאכים שלאדם יש תקנה על ידי תשובה ולא למלאכים. מג. ענין הלבושין יובן על דרך המובא בגמרא שיש מלאך הקושר כתרים להקדוש ברוך הוא מן תפילות ישראל, וכדמיון זה ענין לבושי אורות שנתוספו להשכינה הקדושה מן תורה ומצוות של ישראל. מד. פירוש לבל נטעה לחשוב שענין הפשטת לבושין מן השכינה הקדושה הוא ממש גירעון וחסרון בהאלות כמובן בפשוט, אלא שענין זה היינו עונשא דאדם כי על ידי זה נעשין נשמתין ערטילאין. מה. בוצינא קדישא זה רשב"י ורעיא מהימנא זה נשמת משה רבינו עליו השלום.

מו. בתחלה אמר בצלמנו לשון רבים ואחר כך בצלמו לשון יחיד.

מז. מדת או ספירת מלכות הקדושה והשכינה הקדושה הכל אחד, אלא שהאלות שבשמים נקראת מלכות, ואור האלות אשר יופיע מן מלכות שמים ותשכן באיזה מקום קדוש שבארץ נקראת שכינה, ויש בזה כמה וכמה מדרגות לפי ערך מקום הראוי לקבל האור, והרי זה כדמיון השמש עם קוי אור של השמש שהכל אחד בהשורש, ונקראת תמונת כל משום שכל ספירות העליונות משפיעים בה אורות שלהם, ובשביל זה היא נקראת בבחינת נוקבא, והענין מובן על ידי לימוד חכמת הקבלה.

בכל משלה, ונקראת אמונת ישראל^[מ], אמר רבי שמעון מנורה הקדושה ודאי שעתה אין מי שיוכל לקחת ממנו חלקו, שהרי לא נתן בו חלק שום בריה שבעולם, אלא בורא העולם עלת הכל בלבדו, ובו תולה עונשו או שכרו, ולא במלאך ושרף, ולא בשום בריה שבעולם, ולפיכך אמרו רבנן בעלי המשנה שהמשתף שם שמים ודבר אחר נעקר מן העולם, אשרי חלקו של זה המשתדל בגלות האחרון להיות דבוק בשכינה הקדושה, לכבדה בקיום המצות, ולסבול בשבילה דוחק הרבה, כמו שאמרו אגרא דכלה דוחקא^[ט].

זוהר חלק ג' פרשת שלח - דף ק"ט עמוד א'

כ. סוד בריאת האדם

אמר ראש הישיבה לרבי שמעון, החסיד הקדוש - בא ואגלה לך סוד כמוס, בנין גוף האדם כך הוא, רוח שלו מן רוח הקודש, נשמתו מתוך עץ החיים, כיון שרוח הקודש נותן כחו, מיד גם המרכבות שלו נותנים כחותיהן, כחות שלהן הן העצמות, וכל האיברים הם מצד שלהן, שיהיו מתוקנים זה על זה, צד הטומאה נותנת הבשר, ומצד שלה בא הבשר ולא דבר אחר, המרכבות שלה נותנות כל אותן הגידים והעורקים להמשיך דם להבשר, ואחר שנתנו אלה כחותיהם, נותנים השמים כחותיהם, ומה הם, זה העור שנמשך על הכל כדמיון שלהם, להגן על אלה ולכסות על הכל^[א] אחר כך מתחברים שמים וארץ ביחד, ונותנים ד' יסודות האלה, אש מים רוח ועפר, אחר כך כל אחד נוטל חלקו שנתן, ונתבטל התחברות שלהם, רוח הקודש ומרכבותיו החלקים שלהם קיימים, הרוח של רוח הקודש קיים^[א] והנשמה עולה, המרכבות של רוח הקודש עצמות שלהם קיימים, ועל כן חשיבות הגוף הן העצמות, כמו שכתוב (ישעיה נ"ח): **"ועצמותיך יחליץ"**, והבשר לא כתוב בו כך, וכל זמן שהבשר של צד הטומאה מתקיים בקיומו, עומד שטן ההוא להסטין, נתעכל הבשר אין לו רשות להסטין, שהרי אין לו על מה לסמוך, ולאחר שהבשר נתעכל אינו תובע דין, ואינו עומד להסטין, ואינו מזכיר לאדם בשום חטא שבעולם, אמר רבי שמעון עכשו נודע לי הדבר על בוריו.

זי הזוהר

מח. זה כלל גדול בתורת הזוהר הקדוש שכתר עליון איהו כתר מלכות ועליה איתמר מגיד מראשית אחרית וזה השער לה' צדיקים יבאו בו עם כל תפילותיהם כי מאת ה' היתה זא"ת, וכעין זה למשל נבראת חוה מן אדם עצם מעצמיו ובשר מבשרו, ואין הכוונה להתפלל אליה בלבד אלא שעל ידי שער הזה יעלו ויבאו התפלות עד אין סוף עלת העילות להמשיך שפע מן כתר למלכות וממנה לעולם הגשמי בכלל או בפרט, ואין כאן מקום להאריך יותר בענין זה, זיל גמור בספרי קבלה ותבין כי זה עיקר אמונת ישראל.

מט. כלה רמז על השכינה הקדושה, ומן הדוחק שישארל סובלים בשבילה ינתן להם אגרא טבא.

נ. כמו שהשמים סובבים ומכסים כדור הארץ עם כל בריותיה כן העור סובב ומכסה כל הגוף עם כל איבריו וגידי.

נא. מתקיים למטה בגן עדן התחתון אם יזכה, או שסובל גלות וגיהנם אם יענש איזה זמן.

זוהר תורה

זוהר חלק ג' פרשת אמור - דף ק"ד

כא. צלם מוכן לאדם עוד בטרם יוצא לעולם

עוד אמר רבי שמעון - במה שכתוב: **"וַיִּבְרָא אֱלֹקִים אֶת הָאָדָם בְּצַלְמוֹ"**, בספרו של שלמה המלך מצאתי, שבשעה שהזיוג נעשה למטה, שולח הקדוש ברוך הוא צורה אחת בפרצוף אדם, רשום וחקוק בצלם, והיא עומדת על הזיוג ההוא, ואלמלא ניתן רשות לעין לראות, היה האדם רואה אז על ראשו צלם רשום בפרצוף אדם, ובצלם ההוא נברא האדם, וטרם שנמצא צלם ההוא ששולח לו רבונו על ראשו לעמוד שם, לא נברא האדם, זה שכתוב: **"וַיִּבְרָא אֱלֹקִים אֶת הָאָדָם בְּצַלְמוֹ"**, זה הצלם שהוא מלמעלה, בשעה שאלה הרוחות יוצאים ממקומם, כל רוח ורוח מתתקן לפני מלך הקדוש בתקוני כבוד, בהפרצוף שעומד בעולם הזה, ומן אותה הצורה של תקון הכבוד יוצא זה הצלם, וזה כח שלישי להרוח^[ב] ומקדמת לעולם הזה בשעה שנעשה הזיוג, ואין לך זיוג בעולם שלא יהיה צלם נמצא ביניהם, אבל ישראל קדושים זה הצלם שלהם הוא קדוש, וממקום קדוש נמצא ביניהם, ולעמים עובדי כוכבים ומזלות זה הצלם שלהם הוא ממינים הרעים של צד הטומאה שנמצא ביניהם, ועל כן יהיה נזהר האדם שלא יתערב צלם שלו בהצלם של עמים עובדי כוכבים ומזלות, לפי שזה קדוש וזה טמא.

זוהר חלק ד' פרשת במדבר - דף קיז ע"א

בריאת האדם - זכר ונקבה

רבי אבא אמר: יש לעיין בפסוק הזה, שכתוב: **"וַיִּבְרָא אֱלֹקִים אֶת הָאָדָם בְּצַלְמוֹ בְּצַלְמֵם אֱלֹקִים בָּרָא אוֹתוֹ"**, כיון שאמר בצלמו, מה זה - בצלם אלקים ברא אותו^[א], אלא ודאי שמרמוז על ב' מדרגות הכוללות זכר ונקבה, אחד לזכר ואחד לנקבה^[ב] ולפיכך שני פרצופים היו בודאי, וסוף הכתוב מוכיח, שכתוב: **"זָכָר וּנְקֵבָה בָּרָא אוֹתָם"**, כלול היה משני הצדדים, ואף על פי שהנקבה היתה דבוקה בצדו הרי גם היא היתה כלולה משני צדדים להיות שלם בכל.

רועה הנאמן (רעיא מהימנא) - בהשמטות

כב. צריך האדם לעסוק בפריה ורביה לעשות צלם אלקים

"וַיֹּאמֶר אֱלֹקִים פְּרוּ וּרְבוּ וּגוּ'", מצוה זו לעסוק בעולם הזה בפריה ורביה, להוליד תולדות שיתפשט שם הקדוש לכל הצדדים, וללקט רוחות ונשמות, להיות כבוד הקדוש

זיו הזוהר

נב. יש לומר כוונתו כי ידוע שחיות האדם מורכב מן נפש רוח נשמה נמצא שהרוח יש לו ב' כחות, ולזה יאמר שמלבד אלו שני הכחות יש לו עוד כח שלישי והוא זה הצלם.
נג. יקשה על כפל הלשון.
נד. יתרץ שכפל הלשון מרמז על הרכבתו מן שני פרצופין של זכר ונקבה.

ברוך הוא למעלה ולמטה, שכל מי שאינו עוסק בפרייה ורבייה ממעט צלם רבונו, שלא יהיה נמצא בעולם הזה, וגורם שלא תשרה השכינה בעולם הזה, שהרי כמו שנתוסף רוחות ונשמות, כן נתוסף לרדת בעולם הזה זיו יקר המלך, שכתוב (משלי י"ד): **"בְּרַב עֵם הַדֶּרֶת מֶלֶךְ וּבְאֶפְסָס לְאִוִּם מִתַּחַת רְזוּן"**, הדרת מלך - זה זיו יקר המלך, שנתוסף לרדת לעולם הזה. מתחת רזון - זה מיעוט צלם המלך שנתמעט מעולם הזה, וכך נתמעט גם למעלה, שהרי זיו ההוא אינו יורד^[נ] ונחשב על איש ההוא כאילו שופך דמים, שכתוב: **"כִּי בְצֵלֶם אֱלֹקִים עָשָׂה אֶת הָאָדָם"**, והוא המעיט צלם אלקים למטה וגם דמות הצלם למעלה, לכן צריך האדם לעסוק בפרייה ורבייה לעשות צלם אלקים, ולהרבות כבוד הקדוש ברוך הוא בכל הצדדים, עד כאן.

זוהר חלק ג' פרשת אמור - דף ק"ז עמוד א'

כג. נאמר על המיתה כי טוב היות שהיא גורמת לבני אדם לחזור בתשובה
"וַיִּרְא אֶת כָּל אֲשֶׁר עָשָׂה", אמר רבי שמעון: את כל אשר עשה סתם, אפילו נחשים ועקרבים ויתושים, ואפילו אותן הנראות למחבלי עולם, ככולם כתוב: **"וְהִנֵּה טוֹב מְאֹד"**, כולם משמשים העולם, מנהיגי העולם, והאנשים אין יודעים.

זוהר חלק א' פרשת בראשית - דף מ"ז עמוד א'

טוב מאד - זה המוות שגורם לאדם להרהר בתשובה
"וְהִנֵּה טוֹב מְאֹד" - כאן נתתקן מה שלא נאמר כי טוב בשני, לפי שנבראת בו מיתה, וכאן **"וְהִנֵּה טוֹב מְאֹד"**, זאת מתאים עם מאמר החברים והנה טוב מאד זה המות.

זוהר חלק ב' פרשת תרומה - דף קמ"ט עמוד א'

בענין הנ"ל

מה הטעם - לפי שכל בני העולם יודעים שימותו ויחזרו לעפר, והרבה הם שחוזרים בתשובה לריבונם בשביל יראה זו, ויראים לחטוא לפניו, הרבה יראים מן המלך, מתוך שתולה רצועה לפניהם, כמה טובה רצועה זו אצל האנשים, שעושה אותם טובים וישרים, שמתקנים דרכיהם כראוי, ועל כן והנה טוב מאד, מאד ודאי, וזה סוד הסודות שלמדנו מן המנורה^[ט]. והנה טוב, זה מלאך החיים, מאד, זה מלאך המות, שהוא טוב יותר, למה מלאך המות הוא טוב מאד, אלא לפי שכאשר יגיע זמנו של אדם ללכת ולצאת מזה העולם, אינו יוצא עד שזה מלאך המות מפשיט לו לבוש הגוף הזה, שהוא מן טפה סרוחה, כיון שנפשט ממנו כאשר בא לזה העולם, ואין שמחה להרוח אלא עם גוף ההוא שנמצא שם, וישמח על

זוהר חלק ג' פרשת אמור - דף ק"ז עמוד א'

נה. מה שאדם מונע שלא ירד לעולם הזה זיו הקדוש ההוא זה גורם מיעוט הזיו למעלה, כי אין בן דוד בא עד שיכלו הנשמות שבגוף, נמצא שזה מעכב הגאולה, ואין לך המעטת דיוקנא דמלכא יותר מזה. נ. מאמר החבריא מה שלמדנו מן רבי שמעון בר יוחאי.

זוהר תורה

שנתפשט מזה הגוף שבעולם הזה, ונתלבש בלבוש אחר שלם כדמיון הגוף שבעולם הזה, ובו ישב וילך ויסתכל להבין בסודות העליונים, מה שלא היה יכול להבין ולהסתכל בזה העולם בגוף זה, וכאשר תתלבש הנשמה בלבוש ההוא של עולם ההוא, הרבה תענוגים והרבה תשוקות יש לה שם, מי גרם לגוף ההוא שיתלבש בו הרוח, הרי בודאי זה שהפשיט לו לבוש הגוף הזה, והקדוש ברוך הוא עושה טובה עם הבריות שאין מפשיט לאדם לבוש הגוף הזה עד שמכין לו מלבושים אחרים נכבדים וטובים מאלה, מלבד לאותן רשעי העולם שלא חזרו בתשובה שלמה לרבונו, שערומים באו לעולם הזה וערומים יחזרו שמה, והנשמות שלהם הולכות בחרפה אצל נשמות אחרות שאין להן מלבושים כלל, ונידונות באותו הגיהנם שבארץ בתוך האש ההוא שמלמעלה, ויש מהם שמצפצים ועולים, ואלה הם רשעי העולם שחשבו בלבם לעשות תשובה ומתו, ולא יכלו לעשות התשובה, הם נידונים שם בגיהנם ואחר כך מצפצים ועולים.

גודל הרחמנות של הקב"ה כלפי הרשעים

ראה מה גדולה הרחמנות שעושה הקדוש ברוך הוא עם בריותיו, שאפילו אם הוא רשע גדול, אם הרהר בתשובה ולא יכל לעשות תשובה ומת, הרי זה בודאי נענש מפני שהלך בלי תשובה, אבל מחשבה טובה ההיא שחשב אותו הרשע לעשות תשובה, תעלה לפני המלך העליון ולא תסיר משם, עד שהקדוש ברוך הוא מכין לרשע ההוא מקום מנוס בהמדור שנקרא שאול, ואז מחשבה טובה ההיא יורדת מלפני הקדוש ברוך הוא וחותרת כל שערים החזקים של מדור הגיהנם, עד שמגיעת למקום ההוא שזה הרשע נמצא שם, תכה בו ותעורר אותו ברצון ההוא שהיה לו מקדם, ואז מצפצפת נשמה ההיא לעלות מתוך מדור השאול, ואין כל מחשבה טובה נאבדת מלפני המלך הקדוש.

זהר חלק א' פרשת בראשית - דף מ"ז עמוד א'

וירא אלקים - ראה את כל הדורות

וַיִּרְא אֱלֹקִים אֶת כָּל אֲשֶׁר עָשָׂה וְהִנֵּה טוֹב מְאֹד, וכי לא ראה להם קודם, אלא הכל ראה הקדוש ברוך הוא קודם, ומה שאמר את כל, לרבות כל הדורות שיבואו אחר כך, וכן ראה כל מה שיתחדש בעולם בכל דור ודור קודם שיבואו לעולם. **אֲשֶׁר עָשָׂה** - זה כל מעשה בראשית, שבהם נברא יסוד ועיקר לכל מה שיבוא ויתחדש בעולם אחר כך^[1] ובשביל זה ראה אותם הקדוש ברוך הוא טרם שיהיו, והכין הכל במעשה בראשית.

זיו הזוהר

זו. כי אין כל חדש תחת השמש, והיסודות של כל דבר נבראו בששת ימי בראשית, וההתחדשות היא רק בענין הרכבת היסודות, ולפיכך ברא הבורא כל היסודות לכל דבר העתיד להתחדש, כפי מה שראה הבורא כל דבר שצריך להתחדש.

זוהר חלק א' פרשת בראשית - דף מ"ז עמוד א'

כד. יום הששי - נתיסד הכל כאחד

"וַיְהִי עֶרֶב וַיְהִי בֹקֶר יוֹם הַשְּׁשִׁי", למה נשתנה בכל שאר הימים שלא נאמר בהם ה"א[נח], אלא כאן כאשר נתיסד העולם, נתחברה בחינת נקבה בבחי' זכר בחבור אחד, ה"א נתחברה עם ששי שהוא מדת היסוד, להיות הכל אחד[נח] וזה הוא ויכלו, שנתיסד הכל כאחד, נתיסדו מהכל ונשתלמו בכל..

זוהר חלק א' פרשת בראשית - דף מ"ז ע"ב

כה. ויכלו וגו' - זו האומנות של תורה שבכתב ושבעל פה

"וַיִּכְלּוּ הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל צְבָאָם" אמר רבי שמעון: זו המלאכה והאומנות של תורה שבכתב, והמלאכה והאומנות של תורה שבעל פה, "וְכָל צְבָאָם" - אלו הפרטים של התורה, אופני התורה, שבעים פנים לתורה, ויכלו, שנתיקמו ונתיסדו זה בזה, שמים וארץ, פרט וכלל[ס] וכל צבאם, סודות התורה, דיני טהרה שבתורה, דיני טומאה שבתורה.

זוהר חלק ב' פרשת פקודי - דף רכ"ב עמוד א'

כו. העולם כולו לא היה שלם בקיומו עד שהגיע יום השביעי

"וַיִּכְלַ אֱלֹהִים בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה" אמר רבי חזקיה: בא וראה אף על פי שכל המלאכות נגמרו כל אחת ואחת, העולם כולו לא היה שלם בקיומו עד שבא יום השביעי, שכאשר בא יום השביעי אז נגמרו כל המלאכות, והשלים בו הקדוש ברוך הוא את העולם, זה שכתוב: "וַיִּכְלַ אֱלֹהִים בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה", בזה היום נשלמה בקיום כל המלאכה שעשה.

זהר חלק ב' פרשת משפטים - דף קי"ג עמוד ב'

אחר שנגמרו כל המלאכות נקרא ה' אלוקים - שם מלא

בא וראה בכל מעשה בראשית - לא נאמר שם מלא, אלא אלקים, אלקים, בכל מה שנברא, עד שכל המלאכה נתיסדה בערב שבת, ואחר שנתיסדו כל המלאכות נקרא ה' אלקים,

זיו הזוהר

נח. שלא נאמר בהם יום הראשון יום השני וכו'.
נט. לאחר שנברא הכל בששת ימי המעשה בכח השש הספירות, כיון שבא יום השביעי יום השבת שהוא כנגד ספירת מלכות הנרמזת באות ה' האחרונה של השם הוי"ה ברוך הוא, שעל ידה מתנהג כל עניני עולם העשיה ושהיא בבחינת נוקבא, אז נתחברה מדה הזאת השביעית במדה השישית שנקראת יסוד, והיינו שביום השביעי נתעלה וישב על כסא כבודו.
ס. כמו שבפרט וכלל אין בכלל אלא מה שבפרט כך אין בארץ אלא מה שיש בשמים וכל מה שיש בארץ הוא כדמיון מה שיש למעלה בשמים.

שם מלא, ואעל פי שבשם אלקים נברא הכל, לא נתיסד בעשיה כל מה שנברא עד ערב שבת, בשעה ההיא נתיסד הכל בעשיה, שכתוב: "וַיְכַל אֱלֹהִים בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה וַיִּשְׁבֹּת בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מְכַל מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה", ונתקיים במעשה.

זוהר חלק א' פרשת בראשית - דף מ"ז עמוד ב'

כז. בריאת רוחות ושדים - גם הם לתקון העולם

"וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים אֶת יוֹם הַשְּׁבִיעִי וַיְקַדְּשׁ אֹתוֹ כִּי בּו שַׁבַּת מְכַל מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר בָּרָא אֱלֹהִים לַעֲשׂוֹת", אמר רבי שמעון: לעשות - לייסד ולתקן הכל בכל יום ויום, להוציא רוחות ונשמות, ואפילו רוחות ושדים, ואפשר תאמר שאין הם לתקון העולם, לא כן, שהרי הם לתקון העולם נבראו, ולהכות בהם לרשעי העולם, שהם הולכים לנגדם להוכיח להם, ולפיכך לתקון העולם נבראו, בוא וראה מה כתוב בשלמה (שמואל ב' ז'): "וְהִכַּחְתִּיו בְּשִׁבְט אַנְשִׁים וּבְנֵי אָדָם", מי הם נגעי בני אדם - אלה המזיקין, בוא וראה בשעה שנבראו נתקדש יום השבת, ונשאר רוחות בלי גוף, ואלה הם בריות שלא נתיסדו, ומצד בחינת שמאל הם פסולת של זהב^[כו] ועל כן משום שלא נגמרו והם חסרים, שם הקודש אין שורה בהם ולא נדבקו בו, ופחד שלהם מן שם הקודש הוא, ומזדועים ומפחדים ממנו, ובוא וראה אלה הבריות הן פגומים מלמעלה ומלמטה, ולפיכך אין נדבקים למעלה ואין נדבקים למטה, ואלה הם שכתוב בהם - "אֲשֶׁר בָּרָא אֱלֹקִים לַעֲשׂוֹת"^[כו] שלא נשלמו למעלה ולמטה.

זוהר חלק א' פרשת בראשית - דף כ"ד עמוד ב'

כח. מי שאינו חי על פי תורה, כעובדי כוכבים ומזלות, אין לו קיום בעולם

"אֵלֶּה הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ", ראשי תיבות - תה"ו, הרי ביארנו כל מקום שכתוב אלה - פסל את הראשונים, ואלה - הם תולדות של תהו שנרמזו בפסוק שני, והארץ היתה תהו ובהו, אלה הם שאמרו עליהם שהקדוש ברוך הוא ברא עולמות והחריבם, ועל כן הארץ היתה תוהו ובוהו, ואם תשאל איך ברא הקדוש ברוך הוא עולמות להחריבם, מוטב היה שלא לברוא אותם אלא ודאי כאן יש סוד מה שאמרו שהחריבם, הקדוש ברוך הוא ברא העולם, ובראו עם התורה, כמו שביארו בהפסוק בראשית^[כו] שנאמר בה (משלי ח'): "ה' קִנְיַי רֵאשִׁית דְּרַכּוֹ", ובוהו הראשית ברא את השמים ואת הארץ, והוא תומכם בתורה, לפי שברית כתוב בו בבראשית ונאמר: בו "אִם לֹא בְרִיתִי יוֹמָם וְלַיְלָה חֻקּוֹת שָׁמַיִם וָאָרֶץ לֹא שָׁמַתִּי", שהתורה היא ישוב העולם ואותן אומות העולם שהיו עובדי כוכבים ומזלות ולא קבלו את התורה,

זיו הזוהר

- סא. זהב מורה על דין מצד גוון האדום שלו, ופסולת של זהב היינו מותרות ותגבורת הדינים.
 סב. לעשות היינו שחסר להם גמר המלאכה שהיא העשיה להתגשם בגוף.
 סג. בשביל התורה שנקראת ראשית.

נשאו חרבים ויבשים [טו] וזה הוא שהקדוש ברוך הוא ברא עולמות והחריבם, אלה הם שלא רצו לקבל התורה, אבל לא שהקדוש ברוך הוא משחית מעשיו כמו שיחשבו אנשים.

זוהר חלק א' פרשת בראשית - דף ד ע"א

כט. כשנשלם שמו של אברהם שם הקודש נשלם ואדם וחיה הגיעו למנוחתם
"בְּהַבְרָאם בְּיוֹם עֲשׂוֹת ה' אֱלֹהִים אֶרֶץ וְשָׁמַיִם", למדנו בהבְרָא"ם הוא צירוף באברה"ם, שהכל היה תולה עד שנברא שמו של אברהם כיון שנשלם שמו של אברהם [טו] גם שם הקודש נשלם, זה שכתוב: **"בְּיוֹם עֲשׂוֹת ה' אֱלֹקִים אֶרֶץ וְשָׁמַיִם"**.

זוהר חלק א' פרשת בראשית - דף קכ"ח עמוד א'

עד שבא אברהם לא נתקיימו אדם וחיה במנוחה במקומם
רבי שמעון אמר: "אֵלֶּה תּוֹלְדוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ בְּהַבְרָאם", ולמדנו באברהם, תולדות השמים והארץ, זה אדם וחיה, אלה השמים והארץ לא כתוב, אלא תולדות השמים והארץ, ולא תולדות בן אדם, ואדם וחיה נתקיימו בעבור אברהם [טו] ועד שבא אברהם לא נתקיימו אדם וחיה במקומם במנוחה בעולם ההוא.

זוהר חלק ג' פרשת תזריע - דף מ"ח עמוד א'

ל. כל מה שיש בעולם נברא עבור האדם
"וְכָל שֵׂיחַ הַשָּׂדֶה טָרֵם יְהִיֶּה בְּאֶרֶץ וְכָל עֵשֶׂב הַשָּׂדֶה טָרֵם יִצְמַח וּגוֹ", אמר רבי אבא - בא וראה שכל מה שנברא בעולם לא נברא אלא בשביל האדם, וכולם בעבורו מתקיימים, ולא נתגלו בעולם, אלא כולם נתעכבו עד שבא זה שנקרא אדם, זה שכתוב: **"וְכָל שֵׂיחַ הַשָּׂדֶה טָרֵם יְהִיֶּה בְּאֶרֶץ וּגוֹ"**, טרם, עד לא, כתרגומו, לפי שהצורה העליונה לא נתגלה, זה שכתוב: **"וְאָדָם אִינִי"**, כלומר כולם נתעכבו בשביל אותה הצורה, עד שנתגלה.

זוהר חלק ג' פרשת תזריע - דף מ"ו עמוד א'

לא. האדם בכללותו
"וַיִּצְרֶה ה' אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם עֶפְרָן מִן הָאֲדָמָה" וייצר - בשתי יודי"ן, בשני יצרים, יצר טוב ויצר רע, אחד נגד מים, ואחד נגד אש, ה' אלקים שם מלא, את האדם, כולל זכר ונקבה, עפר מן האדמה, זו העפר של ארץ הקדושה שמשם נברא, והוא המקום של בית המקדש, ויפח באפיו נשמת חיים, זו הנשמה הקדושה שנמשכה מאותן החיים שלמעלה,

זוהר חלק ג' פרשת תזריע - דף מ"ו עמוד א'

סד. בלי חכמה ובלי אנושית ובלי אמונה.

סה. כי אברהם הוא הראשון שהיה מודיע ומפרסם בעולם שיש רק בורא אחד ושהוא מנהיג העולם בהשגחה פרטית.

סו. כי אברהם ושרה היו מתקנים החטא של אדם וחיה כידוע.

זוהר תורה

ויהי האדם לנפש חיה, שנכלל בנפש קדושה מן חיה עליונה שהוציאה הארץ^[1] שכתוב: "תוצא הארץ נפש חיה", זו נפש מן חיה עליונה ההוא.

זוהר חלק ב' פרשת ויגש - דף ר"ה עמוד ב'

לב. שלשה מדרגות באדם - נפש רוח ונשמה

"וַיִּפַּח בְּאַפּוֹ נְשָׁמַת חַיִּים וַיְהִי הָאָדָם לְנֶפֶשׁ חַיָּה", אמר רבי יצחק: בוא וראה כאשר ברא הקדוש ברוך הוא לאדם, כנס עפרו מארבע רוחות העולם, ועשה את גופו במקום בית המקדש למטה, והמשיך עליו נשמת חיים מן בית המקדש שלמעלה, והנשמה היא כלולה בשלש מדרגות, ועל כן שלשה שמות הם להנשמה, כדמיון סוד העליון^[2] נפש רוח נשמה, נפש הרי ביארנו שהיא למטה מכולם, רוח הוא הקיום השולט על הנפש, והוא מדרגה עליונה על הנפש לקיים עליה בכל כראוי, נשמה היא קיום העליון על הכל ושולטת על הכל, היא מדרגה קדושה עליונה על כולם, ואלה שלש מדרגות נכללות בהאנשים, לאלה הזוכים לעבודת רבונם, שהרי בתחלה יש בו רק נפש, והיא תיקון קדוש להתתקן בה האדם, כיון שבא האדם להטהר במדרגה הזאת, נתתקן להתעטר ברוח, שהוא מדרגה הקדושה השורה על הנפש, להתעטר בו אדם ההוא שזוכה לזה, כיון שנתעטר בהם בנפש ורוח, וכנס ונתתקן בעבודת רבונו כראוי, אז שורה עליו גם נשמה, מדרגה עליונה הקדושה השולטת על הכל, בשביל להתעטר במדרגה עליונה הקדושה, ואז הוא שלימות של הכל, שלם בכל צדדים לזכות בעולם הבא, והוא אוהבו של הקדוש ברוך הוא, כמו שכתוב (משלי ח'): "לְהַנְחִיל אוֹהְבֵי יְשׁ", מי הם הנקראים אוהבי, אלה הם שנשמה קדושה יש בהם.

זהר חלק ג' פרשת ויקרא - דף י"ט

ויביאה אל האדם - בתיקון שלה ככלה בחופתה

רבי שמעון אמר: בוא וראה ממקור תהום רבה העליון נמצאת נקבה אחת, שהיא רוח מכל הרוחות, והרי ביארנו כי לילית שמה, והיא היתה נמצאת בתחלה אצל אדם הראשון, ובשעה שנברא אדם ונגמר גופו, נזדמנו על גוף ההוא אלף רוחות מצד בחינת שמאל^[3] זה בקש לכנוס בו וזה בקש לכנוס בו, ולא היו יכולים, עד שגער בהם הקדוש ברוך הוא, ואדם היה שוכב גוף בלי רוח, ומראה שלו ירוק היה, וכל אותן הרוחות היו סובבים עליו, בשעה ההיא ירד ענן אחד ודחה לכל אותן הרוחות, הוציא רוח ההוא של נפש חיה העליונה

זיו הזוהר

סז. חיה עלאה היינו עולם הבינה שנקרא אימא עלאה, הארץ היינו עולם המלכות שנקרא אימא תתאה, ונשמת אדם לא יכלה להופיע בעולם הזה ישר ממקור עילאה אלא שנצרכה להשתלשל על ידי עולם המלכות, והיינו הרמוז של תוצא הארץ.

סח. סוד העליון הוא ג' העולמות יצירה בריאה אצילות שהם למעלה מעולם הגשמי שנקרא עולם העשיה, וכן באדם הגוף הגשמי מעולם העשיה ונפש האלהית נגד עולם היצירה והרוח נגד עולם הבריאה והנשמה נגד עולם היצירה.

סט. כחות הטומאה נקראים בשם שמאל כיון ששורשם הוא במדת הדין.

לנפוח בו באדם, שיהיה כלול משני צדדים כראוי^[א] זה שכתוב: "וַיִּפַּח בְּאַפָּיו נְשָׁמַת חַיִּים וַיְהִי הָאָדָם לְנֶפֶשׁ חַיָּה", לנפש חיה - ממש^[א], וכאשר עמד אדם היתה נקבתו דבוקה בצדו, ואותה נשמה הקדושה שבו היתה בכח לשמש לצד זה ולצד זה, והיתה די לזה ולזה, לפי שכך היתה נכללת^[א] אחר כך נסר הקדוש ברוך הוא לאדם ותיקן לו נקבתו, זה שכתוב: "וַיִּבֶן ה' אֱלֹהִים אֶת הַצְּלָע וּגו'" ויביאה אל האדם בתיקון שלה ככלה לחופה, כשראתה לילית כך ברחוה, והיא בכרכי הים, ועד עתה מוכנת להרע לבני העולם.

זוהר חלק ב' פרשת תרומה - דף ק"נ עמוד א'

לג. גן עדן שלמטה מדור לרוחות הקדושים

"וַיִּטֵּעַ ה' אֱלֹקִים גֵּן בְּעֵדֵן מִקְדָּם", אמר רבי יצחק: גן עדן - הוא בארץ נטוע עם אותן הנטיעות שנטע שם הקדוש ברוך הוא, הוא נטע אותו בשם שלם כדמיון העליון למעלה^[א] וכל הצורות העליונות מרוקמות ומצוירות בזה הגן עדן שלמטה, ושם אותן הכרובים אין הם מפותחים בפתחי אנשים, מזהב או מדבר אחר, אלא שכל האורות שלמעלה מפותחים ומצוירים בצויר מרוקם, מעשי ידי אומנות השם השלם של הקדוש ברוך הוא, וכלם מחוקקים שם, וגם כל הדמותים והצורות שבעולם הזה כולם מצוירים שם, ומפותחים ונחקקים שם, הכל כדמיון הנמצאים בעולם הזה, ומקום זה הוא מדור לרוחות הקדושים, בין אלה שבאו לעולם הזה, בין אלה שלא באו לעולם הזה, ואלה שעתידיים לבוא לעולם הזה, כל אלה הרוחות מתלבשים בלבושים וגופות ופרצופים כדמיון עולם הזה, ומסתכלים שם בזיו כבוד רבונם, עד שבאים לעולם הזה, ובשעה שיוצאים משם לבוא לעולם הזה, מתפשטים אלה הרוחות מגוף ההוא ומן הלבוש אשר שם, ומתלבשים בגוף ובלבוש שבעולם הזה, ועושים מדורם בעולם הזה בלבוש וגוף הזה שהוא מטפה סרוחה, וכאשר בא זמנו ללכת ולצאת מעולם הזה, אינו יוצא עד שמלאך המות מפשיט לו לבוש הגוף הזה, ואחר כך כשזוכה הולך הרוח ומתלבש בגוף אחר ההוא אשר בגן עדן, שהפשיטו כאשר בא לעולם הזה, ואין שמחה להרוח מלבד בגוף ההוא הנמצא שם, ובה יושב והולך ומסתכל להבין בסודות עליונים, מה שלא יכל להבין ולהסתכל בעולם הזה בגוף הזה, וכאשר מתלבשת הנשמה באותו הלבוש של העולם ההוא, הרבה תענוגים והרבה שעשועים יש לה שם.

זיו הזוהר

ע. שני צדדים היינו זכר ונקבה.

עא. פירוש כדמיון נפש חיה שבשמים הכלולה מן בחינת זכר ומן בחינת נקבה.

עב. פירוש שגם הנשמה שלו היתה נכללת מן ב' בחינות של זכר ונקבה.

עג. פירוש כדמיון הגן עדן שלמעלה.

זוהר תורה

זוהר חלק א' פרשת ויגש - דף ר"ח

לד. וצדיק יסוד עולם

וְיִנְהַר מַעַדְן לְהַשְׁקוֹת אֶת הַגֶּן וְגו', אמר רבי אלעזר: כאשר ברא הקדוש ברוך הוא את העולם, תמכו על עמוד אחד, וצדיק שמו, וצדיק זה הוא קיום העולם, וזה הוא המשקה והזן לכל^[עד] שכתוב: **וְיִנְהַר יוֹצֵא מַעַדְן לְהַשְׁקוֹת אֶת הַגֶּן**^[עה] **וּמַשֶּׁם יִפְרֹד וְהָיָה לְאַרְבָּעָה רְאשִׁים**, מהו יפרד - אלא שאותו המזון והמשקה של הנהר ההוא נוטל הכל הגן, ואחר כך מתפזרת משקה ההוא לארבע צדדי העולם, וחרכבה הם המצפים לשתות ולהזין משם, כמו שכתוב: **"עֵינַי כָּל אֵלֶיךָ יִשְׁבְּרוּ וְאַתָּה נוֹתֵן לָהֶם אֶת אֲכָלָם בְּעֵתוֹ"**.

זוהר חלק א' פרשת בראשית - דף כ"ז עמוד ב'

לה. תפקיד האדם בעולם - לעבדה ולשמרה

וַיִּקַּח ה' אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם וַיְנַחֵהוּ בְּגֵן עֵדֶן לְעִבְדָּהּ וּלְשִׁמְרָהּ, אמר רבי שמעון: ויקח - מאין לקח אותו, אלא שלקחו מארבעה יסודות, שנאמר בהם: **וּמַשֶּׁם יִפְרֹד וְהָיָה לְאַרְבָּעָה רְאשִׁים** הפריש אותו מהם ויניחיהו בגן עדן, כדמיון זה עושה הקדוש ברוך הוא לכל אדם שנברא מן ד' יסודות, בזמן שחוזר בתשובה ועוסק בתורה, הקדוש ברוך הוא לוקח אותו משם, ועליהם נאמר: **וּמַשֶּׁם יִפְרֹד**, יפריש נפשו מתאוה שלהם וישם אותו בגן שלו שהיא השכינה הקדושה, לעבדה - במצוות עשה, ולשמרה - במצוות לא תעשה, אם זוכה לשמרה, נעשה הוא ראש על הד' יסודות, ונעשה נהר ששותים על ידו ולא על ידי אחר וניכר בו שהוא האדון והשליט עליהם, ואם עובר על התורה, הרי הוא שותה ממרירות עץ הרע שהוא יצר הרע, וכל האברים שהם מן ד' יסודות נאמר בהם: **וַיִּמְרְרוּ אֶת חַיֵּיהֶם וְגו'**.

זוהר חלק ב' פרשת תרומה - דף קס"ה

מצות התורה גורמין לאדם להשלים רוחו ונשמתו

רבי אלעזר אמר: הרי למדנו לעבדה ולשמרה, אלה הקרבנות, והכל אחד, אבל זה סוד של מצות התורה, לעבדה - אלה רמ"ח אברים העליונים, ולשמרה - אלה שס"ה אברים התחתונים, אלה העליונים של זכור, ואלה התחתונים שמור, והכל אחד^[עו] אשרי לזה הזוכה

זיו הזוהר

עד. הספירה המשמשת להעביר השפע מעולם של בחינת זכר אל העולם של בחינת נקבה נקראת בשם יסוד וצדיק, וזהו יסוד צדיק בשבעה נעלם, שהוא נעשה ונעלם במדה השביעית ספירת מלכות בחינת נקבה כאשר מעביר אליה השפע, והיינו גם כן אות ברית הוא לעולם, ועל ספירה זו שנקראת צדיק עומד העולם כי על ידו באה השפע מעולם העליון לעולם התחתון, והיינו שהוא משקה וזן את לכל. **עה.** עדן רמז על ספירת יסוד צדיק שנשפע על ידו השפע והגו רמז לספירת מלכות המקבלת השפע להשפיע בפרטיות להגבראים הנמצאים בעולם הזה. **עו.** לרמ"ח מצוות עשה קורא בשם אברים העליונים, ולשס"ה מצוות לא תעשה קורא בשם אברים

להשלימם, מצות התורה גורמין לאדם להשלים רוחו ונשמתו בעולם הזה ובעולם הבא, כל מי שעמלו בתורה, הוא עמל בחיים, חיים בעולם הזה, וחיים בעולם הבא, ניצל מכל עונשים רעים, שאין יכולין לשלוט עליו, אם על ידי עמלו בתורה כך, כל שכן מי שזוכה לשמור ולעשות.

זהר חלק א' פרשת בראשית - דף ל"ח עמוד א'

התקין הקדוש ברוך הוא את ההיכלות עבור נשמות הצדיקים

אמר רבי שמעון: בוא וראה בשעה שהכניס הקדוש ברוך הוא לאדם בגן עדן, היה רואה והסתכל משם כל סודות העליונים וכל החכמות, בשביל להבין ולהסתכל בכבוד רבונו, שבעה היכלות מדורים הם למעלה^[ע] שהם סוד האמונה העליונה, ושבעה היכלות הם בגן עדן שלמטה כדמיון שלמעלה, ובהם היה מדורו של אדם, ולאחר שנגרש מגן עדן, התקין אותם הקדוש ברוך הוא עבור נשמות הצדיקים, להשתעשע בהם כראוי מן הזיו של כבוד העליון.

זוהר חלק א' פרשת בראשית - דף נ"ה עמוד ב'

לו. על מה נצטוה האדם?

"וַיֵּצֵא ה' אֱלֹהִים עַל הָאָדָם לְאֹמֶר מִפֶּלַעַץ הֶגֶן אָכַל תֹּאכֵל וּגוֹ", הרי למדנו אין צו אלא עבודה זרה^[ע], ה' - זו ברכת ה', אלהים - אלו הדיינים, על האדם - זו שפיכת דמים, לאמר - זו גילוי עריות, מכל עץ הגן - ולא גזל, אכל תאכל - ולא אבר מן החי.

זוהר חלק ג' פרשת תזריע - דף מ"ד עמוד ב'

לו. הקדוש ברוך הוא עשה לאדם עזר כנגדו

"וַיֵּאמֶר ה' אֱלֹהִים לֹא טוֹב הָיְתָה הָאָדָם לְבַדּוֹ וּגוֹ", אמר רבי אחא: וכי לבדו היה, והרי כתוב: "זָכַר וּנְקָבָה בְּרָאִים", ולמדנו אדם בשני פרצופים נברא, וכאן אמר לא טוב היות האדם לבדו, אלא שלא השתמש בנקבתו ולא היתה לו עזר לנגדו, לפי שהיתה בצדו, והיו כאחד מאחור, ואז היה האדם לבדו, אעשה לו עזר כנגדו, מהו כנגדו, כנגד פניו, להתחבר זה בזה פנים בפנים, מה עשה הקדוש ברוך הוא, נסר לה ונטל הנקבה ממנו, זה שכתוב: "וַיִּקַּח אֶחָת מִצְלָעוֹתָיו", מהו אחת, זו הנקבה שלו, כמו שכתוב: "אֶחָת הִיא יוֹנְתֵי תַמְתִּי", ויביאה אל האדם, התקין לה ככלה והביא אותה להיות כנגד פניו, להאיר פנים בפנים, ובזמן שהיתה הנקבה מחוברת בצדו, היה האדם לבדו, אחר כך עלו על המטה שנים ועמדו שבעה

זוהר חלק ג' פרשת תזריע - דף מ"ד עמוד ב'

התחוננים כמובן שמצוות עשה חשובה יותר ממצוות לא תעשה, והכל אחד, כי משניהם נעשה המספר תרי"ג שהן תרי"ג אורות המלבישים לשכינה הקדושה.
עז. כונתו על הז' ספירות חג"ת נהי"מ [חסד, גבורה, תפארת, נצח, הוד, יסוד, מלכות] שהן סוד האמונה.
עח. אלה הז' מצוות שנצטוו עליהן בני נח.

זוהר תורה

ביחד^[ט] בוא וראה בשעה שנתתנה חוה אצל אדם ברכם הקדוש ברוך הוא, זה שכתוב: **"וַיְבָרֶךְ אוֹתָם אֱלֹקִים"**, כחזן שמברך לכלה שבע ברכות, מכאן למדנו, חתן וכלה כיון שנתברכו בשבע ברכות נדבקים הם ביחד כדמיון שלמעלה^[פ].

זהר חלק ג' פרשת קדושים - דף פ"ג עמוד א'

הקדוש ברוך הוא לקח את חוה והתקין אותה בתיקון

אמר רבי שמעון: כך הוא בודאי שהאדם לבדו היה, שלא היה לו עזרה מנקבתו, לפי שהיתה דבוקה בצדו, ולפיכך כתוב: **"אָעֲשֶׂה לוֹ עֶזְרָא"**, ולא כתוב אברא לו עזר ככתוב: **"זָכַר וַנִּקְבָּה בְרָאִים"**, אבל אעשה כתוב, ומהו אעשה, אתקן משמע, שהקדוש ברוך הוא לקח אותה מצדו והתקין אותה בתיקון והביא אותה לפניו, ואז השתמש אדם עם אשתו והיתה לו לעזר.

זוהר חלק ב' פרשת בשלח - דף נ"ה עמוד א'

לח. אביה ואמה של הכלה צריכים להכניסה ברשות החתן

"וַיְבִינָה ה' אֱלֹקִים אֶת הַצֵּלֶע וְגו'", אמר רבי חייא: מה עשה הקדוש ברוך הוא, התקין לנקבה ההיא ויסד יפיה על הכל והביאה לאדם, זה שכתוב: **"וַיְבִינָה ה' אֱלֹקִים אֶת הַצֵּלֶע וְגו' וַיְבִיֶאֱהָ אֶל הָאָדָם"**.

זהר חלק א' פרשת בראשית - דף מ"ט עמוד א'

חובת הפיוס קודם היחוד

רבי שמעון אמר: ויביאה אל האדם, מכאן למדנו שצריכים אביה ואמה של הכלה להכניסה ברשות החתן, כמו שכתוב (דברים כ"ב): **"אֶת בִּתִּי נָתַתִּי לְאִישׁ הַזֶּה לְאִשָּׁה"**, מכאן ואילך בעלה יבוא אצלה, שהרי הבית רשותה הוא, שכתוב ויבא אליה, ויבא גם אל רחל, בתחלה היה ויביאה אל האדם, עד כאן מוטל על אב ואם לעשות, ואחר כך הוא יבא אצלה, וכל הבית ברשותה הוא, ויקח הבעל רשות ממנה, רמז על זה נמצא בכתוב (בראשית כ"ג): **"וַיִּפְגַּע בְּמִקְוֵם וַיְלִין שָׁם"**, שנטל רשות בתחלה^[אפ] מכאן למדנו מי שמתחבר עם אשתו צריך לפייס ולבקש אותה ולהמתיק לה בדברי אהבה, ואם לאו אל ילין אצלה, כדי שיהיה רצון של שניהם ביחד בלי שום אונס, וילין שם כי בא השמש, להראות שאסור לו לאדם לשמש מטתו ביום, ויקח מאבני המקום וישם מראשותיו, כאן למדנו שאפילו אם יש למלך מטה של זהב ומלבושי כבוד לשכב בהם, והמטרונה התקינה לו מטה עשויה מן אבנים, יעזב את שלו וישכב במה שהיא תתקין לו, שכתוב וישכב במקום ההוא, בוא וראה מה כתוב כאן ויאמר

זוהר חלק ג' פרשת קדושים - דף פ"ג עמוד א'

ט. אדם וחיה קין עם תאומה והבל עם ב' תאומות.

פ. כי כן הוא בזיוג של העשר ספירות שאין בהם התפרדות ואל עיקר הזיוג של הג' ספירות תפארת יסוד מלכות נותנין שאר ז' הספירות ברכותיהן היינו שפע אורות שלהן.

פא. דורש ויפגע מלשון בקשה ופיוס.

האדם זאת הפעם וגוי, הרי זה נעימות דברים להמשיך עמה אהבה, ולהמשיך אותה אל רצונו שיתעורר בה אהבה, ראה כמה נעימים דברים האלה, כמה דברי אהבה הם, עצם מעצמי ובשר מבשרי, כדי להראות לה שהם אחד, ולא נמצא פירוד ביניהם בכל, עתה התחיל לשבח אותה, לזאת יקרא אשה, זאת היא שאין נמצא כמותה, זאת היא תפארת הבית, כל הנשים אצלה כמו קוף בפני אנשים, אבל לזאת יקרא אשה, זו שלימות של הכל, לזאת ולא לאחרת, כל זה הוא דברי אהבה, כמו שכתוב (משלי ל"א): **"רבות בנות עשו חיל ואת עלית על כלנה"**, **"על כן יעזב איש את אביו ואת אמו ודבק באשתו והיו לבשר אחד"**. כל זה להמשיך אותה באהבה ואחר כך להתחבר עמה.

זוהר חלק א' פרשת בראשית - דף ל"ה עמוד א'

לט. למה החטא גרם?

"והנחש ערום מפל חית השדה", רבי יצחק אמר - זה יצר הרע, רבי יהודה אמר - נחש ממש, באו לפני רבי שמעון, אמר להם ודאי הכל אחד, וסמאמר לו היה ונתראה על נחש, וצלם של נחש זה הוא השטן, והכל אחד, למדנו שבשעה ההוא ירד סמאמר לו מן השמים רוכב על נחש זה, וצלמו ראו כל הבריות וברחו ממנו, ויבאו אל האשה בפתוי דברים וגרמו מיתה לעולם, ודאי בחכמה הביא סמאמר לו קללות על העולם, והשחית עץ הראשון שברא הקדוש ברוך הוא בעולם^[פ] ודבר זה היה תולה על סמ"ך מ"ם אמר לו עד שבא עץ אחר הקדוש שהוא יעקב, ולקח ממנו הברכות שלא יתברך סמ"ך מ"ם אמר לו למעלה ועשו למטה, שהרי יעקב דמיון של אדם הראשון היה, ויפיו של יעקב יפיו של אדם הראשון היה, כתוב והנחש היה ערום, זה יצר הרע, זה מלאך המות, ולפי שהנחש הוא מלאך המות גרם מיתה לכל העולם.

זוהר חלק א' פרשת בראשית - דף נ"ב עמוד א'

מי שנמשך אחר רע אין לו דירה עם עץ החיים

ועד שהגיעו ישראל להר סיני - לא פסק זוהם שלו מן העולם, והרי אמרו כיון שחטאו אדם וחווה והתדבקו בהעץ ששורה בו מיתה למטה, מה כתוב וישמעו את קול ה' מתהלך בגן וגוי, מהלך אין כתוב כאן, אלא מ"ת הל"ך^[פ] בוא וראה קודם חטא אדם היה עולה והשיג בחכמת אור העליון, ולא היה נפרש מעץ החיים, כיון שחשק הרבה לדעת ולרדת למטה^[פ] נמשך אחריהם עד שנפרש מעץ החיים, והבין את הרע ועזב את הטוב, ועל זה כתוב (תהלים ה'): **"כִּי לֹא אֵל חָפֵץ רָשָׁע אֲתָהּ לֹא יִגְרָךְ רָע"**, מי שנמשך אחר רע אין לו דירה עם עץ החיים, וטרם שחטאו היו שומעים הקול מלמעלה, והיו יודעים חכמה

זוהר חלק א' פרשת בראשית - דף נ"ב עמוד א'

פב. זה אדם הראשון כי האדם נמשל לעץ.

פג. רמז על הגזרה שהמיתה הולכת אליהם.

פד. פירוש להבין ולהשיכל בחכמות החיצוניות והכשפים שהם לעומת הקדושה.

זוהר תורה

העליונה, ועמדו בקיום זוהר העליון ולא פחדו, כיון שחטאו אפירוש הקול שלמטה לא היו יכולים לעמוד בו.

זוהר חלק א' פרשת בראשית - דף ל"ה עמוד ב'

מ. הנחש בכל דבריו אמר שקר

וַיֹּאמֶר אֶל הָאִשָּׁה אַף וּגוֹ', רבי יוסי אמר: באף פתח ואף הניח בעולם, אמר לה להאשה בעץ זה ברא הקדוש ברוך הוא את העולם בודאי!^[90] אכלו ממנו והייתם כאלקים יודעי טוב ורע, שהרי הוא כך נעשה אלקים, שמו עץ הדעת טוב ורע, אמר רבי יהודה לא אמר כך, שאילו אמר בעץ זה ברא הקדוש ברוך הוא את העולם, אמת הדבר, כי הוא כגרזן ביד החוצב בו!^[91] אבל לא אמר אלא כי מעץ זה אכל הקדוש ברוך הוא ואז ברא את העולם!^[92] וכל אומן שונא לחברו, אכלו ממנו ואתם תהיו בוראי עולמות, ועל כן כי יודע אלקים כי ביום אכלכם ממנו וגו', ומשום שהוא יודע זאת פקד לכם עליו שלא תאכלו ממנו. אמר רבי יצחק בכל דבריו אמר שקר, גם בתחלת דיבורו שקר אמר, שכתוב: **"אַף כִּי אָמַר אֱלֹקִים לֹא תֹאכְלוּ מִכֶּל עֵץ הַגֶּן"**, ואינו כן, שהרי כתוב: **"מִכֶּל עֵץ הַגֶּן אָכַל תֹּאכְלוּ"**, וכל העצים התיר לו. רבי יהודה אמר מה עשה רשע ההוא, אמר הרי נגעתי לעץ הזה ולא המית אותי, אף את קרבי ונגעי בידך ולא תמותי, ודבר זה הוסיף לה מעצמו!^[93] מיד ותרא האשה כי טוב וגו', במה ראתה, אמר רבי יצחק עץ ההוא היה מעלה ריח טוב, כמו שכתוב (בראשית כ"ז): **"כִּרְיִחַ שְׂדֵה אֲשֶׁר בְּרִכּוֹ הִיא"**, ובשביל ריח טוב ההוא שהיה מעלה חמדה אותו. לאכול ממנו.

זוהר חלק א' פרשת ויחי - דף רכ"א

מא. בעת שאכל האדם מן עץ הדעת נתהפך לכמה גוונים

וַיִּתְּרָא כִּי טוֹב הָעֵץ לְמֹאכְל וּגוֹ', אמר רבי שמעון בוא וראה איך שהאנשים אין מבינים ואין יודעים ואין משגיחים!^[94] בשעה שברא הקדוש ברוך הוא לאדם והיה מכבדו

זיו הזוהר

- פח.** פירוש על ידי כחות שאינם נחשבים לעצמיות אלהות, אכלו ממנו פירוש השכילו ממנו.
- פז.** כי אין שום כח בעולם שלא יהיה נשתלשל מעצמיות האלהות, והבורא משתמש עם כל הכחות כרצונו כחוצב עם הגרזן שגם הגרזן נעשה על ידי החוצב.
- פז.** פירוש מעץ זה אכל היינו כמו שהאדם אוכל דבר מאכל שאינו עצמיות האדם והוא מקבל כח מן המאכל שיוכל לעבוד ולעשות כל מלאכה, וכדמיון זה אמר הנחש על הבורא.
- פח.** פירוש או שהכונה היא שהאדם הוסיף לאשתו איסור הנגיעה כדי להרחיקה מן העץ, על דרך שאיתא דאומרים לנזירא סחור סחור לכרמא לא תקרב, או שהכונה שהנחש בכח דברי הפיתוי שלו הכניס בלבה שתחשוב באמת שהצווי מן הבורא היה גם על איסור הנגיעה.
- פט.** שהרבה אנשים מחוסרי מדע סוברים שהענין כפשוטו שבשביל אכילת התפוח כעס הבורא וגזר מיתה

בכבוד עליון, בקש ממנו להתדבק בו, כדי שיהיה נמצא יחיד, בלב אחד, ובמקום הדביקות שלו אחד שלא נשתנה ולא מתהפך לעולם בקשר אחד ההוא שהכל נתקשר בו, זה שכתוב: **"וְעַץ הַחַיִּים בְּתוֹךְ הַגֶּן"** [x] אחר כך סרו מן דרך האמונה, ועזבו עץ האחד שהוא העליון מכל העצים, ובאו להתדבק במקום שיש בו השתנות ומתהפך מן גוון לגוון [א] מטוב לרע ומרע לטוב, וירדו מלמעלה למטה, והתדבקו למטה במקום שיש הרבה שינויים, ועזבו עץ ואחד שהוא העליון מכל העצים, זה שכתוב (קהלת ז'): **"אֲשֶׁר עֲשָׂה הָאֱלֹקִים אֶת הָאָדָם יֶשֶׁר וְהִמָּה בִקְשׁוֹ חֲשׁוֹנוֹת רַבִּים"**, ודאי שאז נהפך לבם כמו צד ההוא ממש פעמים לטוב פעמים לרע, פעמים לרחמים פעמים לדין, בזה הענין שהתדבקו ודאי בקשו חשבונו רבים והתדבקו בהם, אמר לו הקדוש ברוך הוא, אדם עזבת החיים ונדבקת במות, חיים, שכתוב ועץ החיים בתוך הגן, נקרא חיים, כי מי שמתחבר בו אינו טועם מיתה לעולם, ונדבקת בעץ אחר, הרי בודאי מות הוא לנגדך, זה שכתוב (משלי ה'): **"רְגֹלֶיךָ יִרְדּוּ מוֹת"**, וכתוב (קהלת ז'): **"וּמוֹצֵא אֲנִי מֵרַמְמוֹת אֶת הָאִשָּׁה"**, ודאי במקום מיתה נדבק ועזב מקום החיים, לפיכך נגזר עליו ועל כל העולם מיתה, אם הוא חטא כל העולם מה חטאו, אפשר תאמר שכל העולם אכלו מעץ זה שכך נזדמן לכל, אין כן, אלא בשעה שאדם עמד על רגליו, ראו אותו כל הבריות ופחדו ממנו, והיו מהלכים אחריו כעבדים אחר המלך, והוא אמר להם אני ואתם (תהלים צ"ג): **"בְּאוֹר נִשְׁתַּחֲוֶה וְנִכְרַעַה וְגוֹ"**, והלכו כלם אחריו. כיון שראו שאדם השתחוה למקום זה והתדבק בו, כלם נמשכו אחריו וגרם מיתה לכל העולם, ואז נשתנה אדם לכמה גוונים, לפעמים דין לפעמים רחמים, לפעמים מיתה לפעמים חיים, ולא עמד תמיד בקיום של אחד מהם, לפי שבמקום ההוא גרם לו כך, ועל כן נקרא חרב המתהפכת, שמתהפכת מצד זה לצד זה, מטוב לרע, מרחמים לדין, משלום למלחמה, מתהפכת היא בכל, לטוב ולרע, שכתוב ועץ הדעת טוב ורע, ומלך העליון היה מרחם על מעשיו, הזהירו ואמר לו ומעץ הדעת טוב ורע לא תאכל ממנו וגו', והוא לא קבל ממנו ונמשך אחר אשתו ונתגרש משם לעולם.

זוהר תורה

זיו הזוהר

על כל העולם, לכן יגלה כאן רש"י את הסוד הכמוס מה היה עיקר החטא, הגם דקיימא לן שאין מקרא יוצא מידי פשוטו, וכאשר אינני מבין בכח באופן שהכל יבינו לכן אשים מחסום בענין זה לפי עטי, והנני סומך על כל מבין בחכמת הקבלה שכל אחד יבין בהדרגה לפי הדעת שבמוחו.

צ. תפארת, שהיא דרך ישרה.

זוהר חלק א' פרשת בראשית - דף ל"ו עמוד א'

מב. על ידי האכילה גרמו מיתה לעולם

"וַתִּקַּח וַתֹּאכַל", הרי למדנו שסחטה ענבים לו, וגרמו מיתה לכל העולם, שהרי עץ הזה שורה בו מיתה^[א] והוא העץ השולט בלילה, וכאשר הוא שולט, כל בני העולם טועמים טעם מיתה.

זוהר חלק א' פרשת בראשית - דף ל"ו עמוד א'

מג. נפקחו עיניהם להבין ענינים רעים שבעולם

"וַתִּפְקַחְנָה עֵינֵי שְׁנֵיהֶם", רבי חייא אמר: שהרי נפקחו להבין ענינים רעים שבעולם, מה שלא הבינו עד עתה, כיון שהבינו ונפקחו להבין הרע, אז ידעו כי ערומים הם, שאבדו זיו העליון שהיה חופה עליהם, ונסתלק מהם, ונשארו ערומים ממנו, רבי יוסי אמר שאז הבינו כל מיני כשפים שבעולם.

זוהר חלק א' פרשת בראשית - דף נ"ג עמוד א'

בשעת החטא נלקח מאדם הראשון כל ההשגות

רבי יהודה אמר: "וַיִּדְעוּ כִּי עִרְמָם הֵם", בוא וראה כיון שחטא אדם, לקח הקדוש ברוך הוא ממנו אותן מיני אותיות אורות הקדושים שהכתירו הקדוש ברוך הוא בהן, ואז פחדו והבינו שהרי נפשטו מהן, זה שכתוב **"וַיִּדְעוּ כִּי עִרְמָם הֵם"**. בתחלה היו מלובשים באותן כתרי כבוד כמו בכלי זיין, חפשי מהכל, כיון שחטאו נפשטו מהם, ואז הבינו שהרי המיתה קוראת להם, והבינו שנפשטו מן החירות של הכל, וגרמו מיתה להם ולכל העולם, בשעה ההיא נגרעה זקיפת וקומת האדם מאה אמה, ואז נעשה התפרדות^[א] ועמד אדם בדין ונתקללה הארץ.

זוהר חלק א' פרשת בראשית - דף ל"ו

עד מתן תורה לא נתקן זוהמת הנחש

רבי יהודה אמר: אז שלשה נכנסו לדין ונידונו, ועולם התחתון נתקלל, ולא נתקיים בקיומו בשביל זוהם הנחש, עד שעמדו ישראל אצל הר סיני.

זיו הזוהר

- צא.** מלכות, היא דרך של חשבונות רבים, וסוף כל סוף צריך להאמין שכך היה רצון הבורא כדאיתא במדרש רבה שמביא הפסוק נורא עלילה על בני אדם, בענין זה.
- צב.** גם על פי פשטיות מובן שכל מין פרי עץ הגדל בארץ יש לו כח אחד בשמים ממעל.
- צג.** פירוש בין עולמות העליונים או הספירות הקדושות שהיחוד של קודשא בריך הוא ושכינתיה יהיה רק לפעמים ולפרקים ולא בתמידיות.

זוהר חלק א' פרשת בראשית - דף כ"ט עמוד א'

מד. רמז שבית המקדש עתיד להחרב

"וַיִּקְרָא ה' אֱלֹהִים אֶל הָאָדָם וַיֹּאמֶר לוֹ אַיֶּכָּה", כאן רמז לו שעתיד בית המקדש להחרב ולבכות עליו איכה, זה שכתוב: "אַיֶּכָּה יֵשְׁבֶה בְּדָד", א"י כ"ה[ד].

זוהר חלק א' פרשת וישלח - דף קע"א עמוד א'

מה. כשאין ישראל תומכים בתורה נותנים תמיכות לנחש

"וַיֹּאמֶר ה' אֱלֹהִים אֶל הַנָּחַשׁ כִּי עָשִׂיתָ זֹאת אָרוּר אַתָּה מִכָּל הַבְּהֵמָה וּמִכָּל חַיַּת הַשָּׂדֶה עַל גַּחֲנֶךָ תֵּלֵךְ וְעַפְרָתְךָ תֹּאכַל כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ", אמר רבי שמעון מהו על גחונך תלך, שנשברו תמיכות שלו ונקצצו רגליו, ואין לו על מה לסמוך, וכאשר ישראל אין רוצים לתמוך את התורה, נותנים להנחש תמיכות ושוקים להתקיים ולהתגבר בהם.

זוהר חלק ב' פרשת תרומה - דף קל"ז עמוד א'

מו. חוה וחיה בענין אחד עולות

"וַיִּקְרָא שֵׁם אִשְׁתּוֹ חַוָּה כִּי הִיא הִיְתָה אִם כָּל חַיִּי", חוה וחיה בענין אחד עולות, ועל שנסתלקה יו"ד ונכנסה במקומה וא"ו זה הוא כראוי, שהרי וא"ו תרמז על חיים בודאי, ועל כן חוה מן חיה, יו"ד לוקחת חיים מן וא"ו[ח].

זוהר חלק א' פרשת בראשית - דף ל"ו עמוד ב'

מז. המלבושים של האדם קודם החטא ולאחריו

"וַיַּעַשׂ ה' אֱלֹהִים לְאָדָם וּלְאִשְׁתּוֹ כְּתָנוּת עוֹר", אמר רבי יהודה הלבישם הקדוש ברוך הוא במלבושים שהעור נהנה מהם זה שכתוב כתנות עור, בתחלה היו כתנות אור, שהיו משתמשים בהם עם המלאכים שלמעלה, לפי שמלאכים העליונים היו באים ליהנות מאור ההוא זה שכתוב (תהלים ח'): "וּתְחַסְּרֵהוּ מְעַט מְאֻלָּהִים וְכָבוֹד וְהָדָר תַּעֲטֶרְהוּ", ועתה שחטאו כתנות עור, שהעור נהנה מהם ולא הנפש.

זיו הזוהר

צד. פירוש א"י כ"ה הנעשה מן תיבת איכה לרמז שמדת מלכות שנקראת כה נחסרה, וטעם הדבר הוא הפסק היחוד הקדוש.
צה. וא"ו מרמזת על מדת התפארת שנקרא עץ חיים והוא משפיע חיים ביו"ד היינו מדה עשירית שהיא מלכות, והרי לך סימן טוב כאן מספר צ"ה, שלעתיד עם יהי"ה יעלה יפ"ה, והבן זה.

זהר חלק ב' פרשת תרומה - דף ר"ח

כאשר חטא אדם הראשון הוסרו ממנו כל המלבושים

רבי יצחק אמר: כאשר חטא אדם הוסר ממנו מלבוש הכבוד ההוא שנתלבש בו בתחלה, כאשר הכניסו בגן עדן, ועתה הלבישו בלבוש אחר, מלבוש הראשון שנתלבש בו אדם בגן עדן הוא היה מאותן המרכבות שנקראות אחוריים, והם לבושים שנקראים לבוש צפרניים, וכאשר היה בגן עדן כל אותן המרכבות וכל אותן מחנות הקדושים כלם סבבו לאדם, ונשמר מהכל, ולא היה יכול דבר רע לקרב אליו, כיון שחטא והוסרו ממנו אותן הלבושים נתירא מדברים רעים ורוחות רעים, ונסתלקו ממנו אותן מחנות הקדושים, ולא נשארו בו אלא אותן הצפרניים בראשי האצבעות, שסובב להצפרניים סביב הזוהם צד הטומאה, ולפיכך אל יגדל אדם אותן הצפרניים של הזוהם, שהרי כמו שהם גדלים כך מתרבה הפסולת, וידאג בכל יום, וצריך לחתכם ואל ישליכם, שלא יגרם בזיון למקום ההוא, ויוכל להזנק, [אלא ישרפם] והכל כדמיון שלמעלה, שהרי לכל אחוריים סובב צד הטומאה, ולא נצרך במקום ישוב העולם, ואחר כך עשה לאדם מלבושים אחרים מעלי העצים של גן עדן התחתון, שהרי בתחלה היו אותן המלבושים מאותן האחוריים של גן עדן העליון, ועתה של גן עדן התחתון, ואותן המלבושים היו מעלים ריח בושם של הגן עדן, שהנפש מתישבת בהם, והיה שומח בהם.

זוהר חלק ב' פרשת בשלח - דף נ"ה

מח. לאחר החטא נסתמו מעיני החכמה של האדם

וַיִּשְׁלַחְהוּ ה' אֱלֹהִים מִגֵּן עֵדֶן, אמר רבי חייא כאשר ברא הקדוש ברוך הוא את העולם, הסתכל באדם להיות שולט על הכל, והיה דומה לעליונים ותחתונים, הורידו לארץ בדמות של כבוד, כשראו אותו הבריות, התאספו אצלו והשתחוו לפניו, ואימה ופחד נפל עליהם מיראתו, זה שכתוב: **וּמִזֶּרְעָם וְחַתְכֶּם יִהְיֶה עַל כָּל חַיַּת הָאָרֶץ וְגו'**, הכניסו לגנו שנטע שישמרנו, להיות לו שמחה על שמחה ולהשתעשע בו, עשה לו בימה יפה מחופה באבנים יקרות, ומלאכים עליונים שמחו לפניו, והבין חכמה עליונה יותר ממלאכים עליונים, והסתכל בכל, והבין והכיר את רבונו יותר מכל שאר בני העולם, אחר כך צוה לו על עץ אחד, ולא עמד במצות רבונו, אחר שחטא נסתמו ממנו מעיני החכמה, מה כתוב וישלחוהו ה' אלקים מגן עדן לעבד את האדמה[15].

זוהר תורה

זוהר תורה

צו. בחיים פשוטים ונמוכים כמו איכר העובד את האדמה.

זוהר חלק א' פרשת בראשית - דף נ"ג עמוד ב'

מט. כפי הדרך שהולך בה האדם כן מושך עליו כח ממונה מלמעלה

"וַיִּגְרַשׁ אֶת הָאָדָם וַיִּשְׁכַּן מִקֶּדֶם לְגֵן עֵדֶן וּגוֹ", אמר רבי אלעזר: וישכן - השכין אותם במקום הזה שהאדם גרם לסתום דרכים ושבילין, ולהשרות דינים על העולם, והמשיך קללות מיום ההוא והלאה, ואת להט החרב המתהפכת, כל אותן המתפשטים בתוקף הדינים על העולם, שמתהפכים להרבה גוונים כדי להפרע מן העולם, לפעמים לגברים לפעמים לנשים, לפעמים אש לוהט, ולפעמים לרוחות שאין מי שיכיר בהם, וכל זה לשמור את דרך עץ החיים, שלא יוסיפו לחטא כבתחלה, להט החרב, אלו הלוהטים אש ובדיל על ראשי הרשעים והחוטאים, ומתהפכים בגוונים לכמה מינים לפי דרכם של האנשים^[א] ועל כן נקראים להט, כמו שכתוב (מלאכי ג'): "וְלֹהֵט אַתֶּם הַיּוֹם הַבֹּא וּגוֹ", החרב - זה חרב לה', כמו שכתוב (ישעיה ל"ד): "חָרֵב לֵה' מְלֶאכֶה דָם וּגוֹ", אמר רבי יהודה להט החרב, כל אותן שרי הדין שלמטה שמתהפכים מצורה לצורה, כלם ממונים על העולם להרע ולקטרג על רשעי העולם, העוברים על מצוות רבונם, בוא וראה כיון שחטא אדם המשיך עליו כמה משחיתים רעים וכמה שרי משפט ופחד מכלם, ולא היה יכול להתגבר עליהם, המשיך עליו כח הטומאה וטימא עצמו ולכל בני העולם, ועל כן נשמע כי במה שהולך האדם, ולפי הדרך ההוא שמתדבק בו, כך מושך עליו כח ממונה שהולך לנגדו.

זוהר חלק א' פרשת בראשית - דף נ"ד עמוד א'

נ. קין בא מצד הטומאה והבל מצד הקדושה

"וְהָאָדָם יָדַע אֶת חַוָּה אִשְׁתּוֹ וּגוֹ", אמר רבי אבא: בוא וראה בזמן שאדם הולך בדרך האמת, וממשיך עליו רוח קדושה העליונה ומתדבק בו, הבן שיוליד ויצא ממנו לעולם, הוא מושך עליו קדושה עליונה, ויהיה קדוש בקדושת רבונו, כמו שכתוב (ויקרא כ'): "וְהִתְקַדְּשִׁתָּם וְהִיִּיתָם קְדוֹשִׁים", וכאשר הוא הולך בצד שמאל, וממשיך עליו רוח הטומאה ומתדבק בו, הבן שיצא ממנו לעולם הוא ממשיך עליו רוח טומאה, ויטמא בהטומאה של צד ההוא, אדם התדבק ברוח טומאה ההוא, ואשתו נדבקה בו בראשונה, ולקחה וקבלה זוהם ההוא ממנו^[א] הבן שהוליד, בן זה בנו של רוח הטומאה הוא, ועל כן שני בנים היו, אחד מן רוח הטומאה ההוא, ואחד שנולד כאשר אדם היה חוזר בתשובה, ולכן זה מצד הטומאה, וזה מצד הטהרה, רבי אלעזר אמר בשעה שהטיל הנחש זוהם ההוא בחוה, קבלה אותו, וכאשר שמש אדם עמה הולידה שני בנים, אחד מצד הטומאה ההוא, ואחד מצד האדם, והיה הבל בדמות צורה שלמעלה, וקין בדמות צורה שלמטה^[א] ולפיכך נפרשו דרכיהם זה מן זה, ודאי שקין היה הבן של רוח הטומאה, שהוא נחש הרע, והבל היה הבן

זוהר חלק א' פרשת בראשית - דף נ"ד עמוד א'

צו. פירוש להענישם כפי דרכם מדה כנגד מדה.

צח. פירוש שנתעברה ממנו.

צט. יש לומר פירוש צורה של מטה היינו עם זנב כמו קוף, וידוע שנמצא ביערות אפריקא קופים גדולים

של אדם, ולפי שקיין בא מצד מלאך המות, הרג את אחיו, שהרי הוא בצד שלו, וממנו כל מדורים רעים ומזיקים ושדים ורוחות באים לעולם, רבי יוסי אמר קין, הוא קן של מדורים רעים שבאו מצד הטומאה לעולם.

זהר חלק א' פרשת בראשית - דף ל"ו

כל דורות הצדיקים מתייחסים לשת

רבי יהודה אמר: שנים באו על חוה ונתעברה מהם והולידה שנים, בן הראשון היה הבן של זוהם הנחש, זה יצא למינו וזה יצא למינו, והרוחות שלהם היו נפרשים זה לצד זה, וזה לצד זה, זה היה דומה לצד שלו וזה היה דומה לצד שלו, מצד קין כל מדורים של צד משחיתים רעים ורוחות ושדים וכשפים באים לעולם, ומצד הבל בא צד הרחמים יותר, ולא בשלימות, שהיה עדיין כתערובת יין טוב ביין רע, ולא נתתקן העולם עמו עד שבא שת, ונתיחסו ממנו כל אותן הדורות של צדיקי העולם, ובו נשתל העולם, ומקין באים כל אותן החצופים והרשעים והחייבים שבועולם.

זהר חלק א' פרשת בראשית - דף נ"ד עמוד א'

נא. קין נתקרב לקץ כל בשר

"וַיְהִי מִקֵּץ יָמִים וַיָּבֵא קַיִן מִפְּרֵי הָאֲדָמָה מִנְחָה לַה'", אמר רבי שמעון מה מקץ ימים, זה הוא קץ כל בשר, ומי הוא, זה מלאך המות, וקין מן קץ ימים ההוא הביא קרבן, כן משמע שאמר מקץ ימים, ולא אמר מקץ ימיו.

זהר חלק ב' פרשת בא - דף ל"ד עמוד א'

בעת הקרבת הקרבן צריך שיהיה עיקר הקרבן לה'

קין דחה לקץ ימיו ונתקרב לקץ ימים, ולפיכך כתוב בדניאל (דניאל י"ב): "וְאָתָּה לֵךְ לִקְצֵי וְתִגְנוּחַ וְתַעֲמֹד לְגִרְלָךְ". ואמר דניאל לאיזה קץ, לקץ הימין או לקץ הימים, אמר לו לקץ הימין, ועל כן היה דוד מפחד ואמר (תהלים ל"ט): "הוֹדִיעֵנִי ה' קִצֵּי וּמִדַּת יָמֵי מַה הֵיא", קץ הימים או לקץ הימין, וכאן מה כתוב ויהי מקץ ימים, ולא מקץ ימיו, ולפיכך לא נתקבל קרבנו, שהרי מצד הטומאה היה, בוא וראה מה כתוב והבל הביא גם הוא, מה גם הוא, לרבות זה בזה [1] קרבנו היה הכל להקדוש ברוך הוא, ועיקר הקרבן להקדוש ברוך הוא.

זיו הזוהר

כמו אנשים ונקראים "גאריאל" וגם "אוראנג אוטאנג", וקרוב לאמת שהם תולדות קין, והם ממוצע בין אדם לחיה גמורה והחוקרים המחזיקים בשיטת "דארוואניזם" תומכים יתירותם שהאדם נתפתח מן הקוף "אוראנג אוטאנג" כיון שהגופים דומים זה לזה, ועיקר מה שמחלק ביניהם הוא הזנב והם מדברים כסומא בארובה, מתנבאים ואין יודעים מה מתנבאים כי מזכרי הזוהר הקדוש מובן הסוד של כל נבראים, ואם יש כאן התפתחות אין האדם נתפתח מן הקוף אלא להיפוך שזה הקוף תולדתו מן קין הנולד מן נחש ואשה, וגם ידוע הגמרא סנהדרין ק"ט שזו שאמרנו נעלה ונעשה מלחמה נעשו קופין ורוחין ושדים ולילין. ק. פירוש שהיה בקרבנו תערובת חלק קטון לצד הטומאה כענין מים אחרונים.

אלא שנתן חלק גם לצד הטומאה, כמו שכתוב **"וּמַחְלִבְהוּ"** [קא] וקין עשה עיקר הקרבן למקץ ימים, סוד של צד הטומאה, ונתן חלק גם להקדוש ברוך הוא, ועל כן לא נתקבל.

זהר חלק א' פרשת בראשית - דף נ"ד עמוד א'

קין נתקנא על נקבה יתירה שנולדה עם הבל

רבי אלעזר אמר: **"וְהִבֵּל הֵבִיא גַם הוּא מִבְּכֹרוֹת"**, לרבות צד העליון שבא מצד הקדושה, ולפיכך וישע ה' אל הבל ואל מנחתו ואל קין ואל מנחתו לא שעה, לא קבלו הקדוש ברוך הוא, ועל כן ויחר לקין מאד ויפלו פניו, שהרי לא נתקבלו פנים שלו, אותן הפנים של צד שלו, וקבלו הקדוש ברוך הוא להבל, ולפיכך כתוב ויהי בהיותם בשדה, בשדה זו אשה, כמו שכתוב: **"כִּי בַשָּׂדֶה מְצָאָה"**, קין נתקנא על נקבה יתירה שנולדה עם הבל ככתוב: **"וְתוֹסֵף לְלֶדֶת"** [קב].

זוהר חלק א' פרשת בראשית - דף ל"ו עמוד ב'

נב. דבר ה' לקין לאחר שהרג את הבל אחיו

"הֲלוֹא אִם תִּיטִיב שְׂאֵת וְאִם לֹא תִיטִיב לִפְתַּח חַטָּאת רִבֵץ וְגו'", אמר רבי יהודה כך אמר לו, הלא אם תטיב מעשיך שאת, מה שאת, ככתוב (בראשית מ"ט): **"יִתֵּר שְׂאֵת"** [קג] שהרי הבכור יש לו שבח יותר בכל ענין תמיד והדבר תולה במעשיו, ועל כן אם תטיב שאת, ואם לא תטיב לפתח חטאת רובץ, מה לפתח, זה הפתח שלמעלה, שממנו יוצאים הדינים בעבור מעשים רעים שבעולם, ולפתח ההוא חטאת רובץ, זה מלאך המות, והוא עתיד להפרע ממך, ואליך תשוקתו, עד שתכרת, ואתה תמשל בו, אמר רבי יהודה ואתה תמשל בו בתשובה.

זהר חלק א' פרשת בראשית - דף נ"ד עמוד ב'

הצד הרע בעבירה של האדם נדבק עליו ונוטר להיפרע ממנו

רבי אבא אמר: שאת - תתעלה למעלה ולא תרד למטה, רבי יוסי אמר כך שמעתי, שאת, יסיר ממך ויסלח לך התדבקות זו של רוח הטומאה, ואם לפתח חטאת רובץ, מה לפתח, זה מקום דין העליון שהוא פתח של הכל כמו שכתוב (תהלים קי"ח): **"פִּתְחוּ לִי שַׁעְרֵי צְדָקָה"**, פתח רובץ, צד ההוא שנדבקת בו ונתמשך עליך, יהיה נוטר לך להפרע ממך, כתרגומו [קד].

זוהר תורה זיו הזוהר

קא. כידוע שחלב הוא דבר איסור והוא מצד הטומאה.

קב. ותוסף ללדת את אחיו את הבל, את את לרבות שני תאומות שנולדו איתו.

קג. פירוש שהבכורה תהיה שייך אליו.

קד. שמתרגם ואם לא תוטיב עובדיך ליום דינא חטאך נטיר דעתיד לאתפרעא מנך אם לא תתוב.

זוהר תורה

זוהר חלק א' פרשת בראשית - דף ל"ו עמוד א'

נג. הארץ קבלה את קין במדור ארקא

"וַיְהִי בַּהֵיטֹם בְּשָׂדֵה וְגו'", אמר רבי יהודה מה בשדה, זו אשה, ועל כן עמד והרג אותו, שהרי מצד זה ירש להרג, מצד של סמאמר לו שגרם מיתה לכל העולם, ונתקנא קין להבל עבור נקבתו, רבי חייא אמר הרי אנו רואים שכתוב ויחר לקין מאד ויפלו פניו, על שלא נתקבל קרבנו, אמר לו כך הוא האמת והכל היה לנגדו.

זוהר חלק א' פרשת בראשית - דף נ"ד עמוד א'

עד שעשה קין תשובה לא קבלתו אף רוח שבועלים

רבי יצחק אמר: בוא וראה בשעה שהרג קין להבל, לא היה יודע איך יוציא נשמתו ממנו, והיה נושכו בשיניו כנחש, באותה שעה קלל אותו הקדוש ברוך הוא, והיה הולך לכל צדדי העולם, ולא היה מקום שיקבל אותו, עד שהכה על ראשו וחזר בתשובה לפני רבונו, אז קבלה הארץ אותו במדור שלמטה, רבי יוסי אמר הארץ קבלה אותו ללכת בה^[ק] שכתוב וישם ה' לקין אות, רבי יצחק אמר אינו כן, אלא למטה קבלה אותו הארץ במדור אחד אשר תחתיה, שכתוב הן גרשת אותי היום מעל פני האדמה, מעל פני האדמה נגרש, אבל למטה לא נגרש, ובאיזה מקום קבלה אותו הארץ, בארקא, וכל אותן הדברים שם עליהם כתוב (ירמיה ^ו): "יֵאבְדוּ מֵאַרְעָא וּמִן תַּחֲתֵי שְׁמַיָא אֱלֹהִי", ושם עשה מדורו, וזהו שכתוב וישב בארץ נוד קדמת עדן^[ק].

זוהר חלק א' פרשת בראשית - דף ל"ו עמוד ב'

נד. קין אומר להקדוש ברוך הוא אם מפניך אהיה נסתר כל המוצא אותי יהרגני

"הֲנִי גֵרֶשֶׁת אֹתִי הַיּוֹם מֵעַל פְּנֵי הָאֲדָמָה וְגו'", אמר רבי אלעזר בשעה שחטא קין היה מפחד, לפי שראה לפניו מיני מחנות מזוינים הבאים להרגו, וכאשר חזר בתשובה מה אמר, הן גרשת אותי היום מעל פני האדמה ומפניך אסתר, מה מפניך אסתר, אלא אהיה נהרס מבנין שלי^[קז] רבי אבא אמר כמו שכתוב (תהלים כ"ג): "וְלֹא הִסְתִּיר פְּנָיו מִמֶּנּוּ" - "וַיִּסְתֵּר מִלְּשֵׁה פְּנָיו", ועל זה אמר ומפניך אסתר, מאותן פנים שלך אהיה נסתר שלא ישגיחו עלי^[קח] ובשביל זה והיה כל מוצאי יהרגני.

זיו הזוהר

- קה. פירוש רק ללכת בה ממקום למקום אבל לא להתישב בה, שאם לא כן לא היה נצרך לאות במדורא דלתתא.
- קו. פירוש שנתישב בארץ שכל יושביה יהיו נדים ונאבדים.
- קז. דורש פניך לשון אף, ואסתר לשון הריסת בנין, שעל ידי האף יהרס בנין שלו שלא ישאר ממנו זרע אנשים זרע של קימא.
- קח. דורש פניך לשון השגחה, ואסתר לשון הסתרה.

זוהר חלק א' פרשת בראשית - דף ל"ו עמוד ב'

נה. אות מכ"ב אותיות נתן ה' על קין להגן עליו

וַיִּשָּׂם ה' לְקִין אוֹת וגו', מהו אות, אות אחת מעשרים ושתים אותיות של התורה נתן עליו להגן עליו.

תוספתא - זוהר חלק א' פרשת בראשית - דף נ"ד עמוד ב'

נו. על שחזר קין בתשובה נשאר בעונש נוד בלבד

וַיֵּצֵא קִין מִלְפָּנֵי ה' וגו', כיון שאמר קין גדול עוני מנשא, מחל לו הקדוש ברוך הוא מחצה מעונשו, משום שגזר עליו בתחלה ואמר לו נע ונד תהיה בארץ, ועתה נשאר בהעונש של נד בלבדו, זה שכתוב: **"וַיֵּצֵא קִין מִלְפָּנֵי ה' וַיֵּשֶׁב בְּאֶרֶץ נוֹד"**, כלומר שכאשר יצא מלפני ה', היה בשביל להיות נד בארץ ולא נע, ועוד אמרו שכאשר יצא קין מלפני ה', אמר לו אדם, בני מה נעשה על דינך, אמר לו קין, אבי כבר נתבשרתי שמחל לי הקדוש ברוך הוא להשאר בנוד בלבדו, אמר לו אדם איך נעשה כך, אמר לו קין בשביל שחזרתי בתשובה והודיתי לפניו, אמר אדם, וכי כך הוא רב וחזק כח התשובה, ואנכי לא ידעתי, התחיל לשבח לרבנו ולהודות לו, פתח ואמר מזמור שיר ליום השבת טוב להודות לה', כלומר טוב לשבח ולשוב ולהתודות לפני הקדוש ברוך הוא, ע"כ.

זוהר חלק א' פרשת בראשית - דף נ"ה עמוד ב'

נז. נעמה היא אמן של שדים

וְאַחֹת תוֹבֵל קִין נַעֲמָה, אמר רבי חייא מה ענין כאן שאמר הכתוב כי שמה נעמה, אלא משום שהיו אנשים זונים אחריה, ואפילו רוחות ושדים, רבי יצחק אמר אותן בני האלקים עז"א ועזא"ל זנו אחריה, רבי שמעון אמר אמן של שדים היתה, שמצד קין יצאה, והיא נתמנית עם לילי"ת באסכרה של תינוקות.

אמר לו רבי אבא והרי אמר מר שהיא נתמנית לשחק עם אנשים, ולפעמים היא מולדת רוחות בעולם מהם, ועד עתה היא קיימת לשחק עם אנשים, ובכל מקום שאלה הרוחות מוצאים אנשים הישנים יחידי בבית, ישרו עליהם ויאחזום ויתדבקו בהם, ומקבלים מהם התאוה שלהם ומולידים מהם, אחר כך פוגעים בו במחלות ואינו יודע סבתם, וכל זה יעשו בזמן חסרון הלבנה, אמר לו רבי אבא, והרי הם מתים כאנשים, ומפני מה נעמה זו היא מתקיימת עד עתה, אמר לו כך הוא, אבל לילי"ת ונעמ"ה ואגר"ת בת מחל"ת היוצאות מן צד הטומאה שלהן, כולן מתקיימות, עד שיעביר הקדוש ברוך הוא לרוח הטומאה מן העולם, שכתוב (זכריה י"ג): **"וְאֵת רוּחַ הַטְּמָאָה אֶעֱבִיר מִן הָאָרֶץ"**. אמר רבי שמעון וי להם לאנשים, שאינם יודעים ואין משגיחים ואין מבינים, וכלם אטומים, שאין יודעים כמה העולם

מלא מבריות משונות שאין נראות, וגם מדברים נעלמים [קט] שאלמלא ניתן רשות לעין לראות, היו מתפלאים האנשים איך יכולים להתקיים בעולם, בוא וראה נעמה זו אמן של שדים היתה, ומצדה באים כל אותן השדים שמתחממים מן אנשים, ונוטלים רוח התאווה מהם ומשחקים בהם ועושים אותם בעלי קרי, ולפי שבעל קרי בא מצד רוח הטומאה, צריך לטבול עצמו להטהר ממנו.

זוהר חלק א' פרשת בראשית - דף צ' עמוד ב'

נח. הוריד הקדוש ברוך הוא לאדם את ספר רזיאל המלאך

"תולדות אדם", אמר רבי שמעון: בוא וראה וכי ספר היה לו, אלא ביארו שהקדוש ברוך הוא הראה לו לאדם הראשון דור דור ודורשיו וכו', איך הראה לו, אפשר תאמר שראה ברוח הקודש שהם עתידים לבא לעולם, כזה שרואה בחכמה מה שעתיד לבוא לעולם, לא כן, אלא שראה בעין לכלם, ואותן הצורות שעתידים לעמוד בהן בעולם, כולן ראה בעין, מה הטעם, לפי שמיום שנברא העולם, כל הנפשות העתידות לעמוד באנשים, כולן קימות לפני הקדוש ברוך הוא באותה הצורה ממש שעתידות לעמוד בה בעולם הזה, כדמיון זה הם כל הצדיקים לאחר שיוצאים מזה העולם, כל נפשותם עולות, והקדוש ברוך הוא מזמין להם צורה אחרת להתלבש בה, כדמיון שהיו בזה העולם, בשביל זה כולן עומדות לפניו, וראה אותן אדם הראשון בעין.

זהר חלק א' פרשת בראשית - דף נ"ה עמוד א'

מי גרם לי שמחה - אדם הראשון שהוא פעלו של הקב"ה

רבי יצחק אמר: "תולדות אדם", ביארו החברים לענין הצורות, שהראה הקדוש ברוך הוא לאדם הצורות של כל הדורות שיבואו לעולם, וכל חכמי העולם ומלכי העולם שעתידים להקים על ישראל, כשהגיע לראות לדוד מלך ישראל שנוולד ומת, אמר מן שנים שלי אתן לו ע' שנים, ונגרעו מאדם ע' שנים והעלה אותן הקדוש ברוך הוא לדוד, ועל כן שבח דוד ואמר (תהלים צ"ב): **"כִּי שִׂמְחַתֵּנִי ה' בְּפַעֲלֶךָ בְּמַעֲשֵׂי יָדֶיךָ אֲרִינֶן"**, מי גרם לי שמחה בזה העולם, פעליך, זה אדם הראשון, שהוא פעלו של הקדוש ברוך הוא ולא פעלו של בשר ודם, מעשי ידיו של הקדוש ברוך הוא ולא של אנשים, ועל כן נגרעו אותן שבעים שנה מאדם, מאלף שנים שהיה לו להתקיים בהן.

זיו הזוהר

קט. מזה נראה ברור שרבי שמעון עם החבריה ידעו היטיב כל החכמות שהחוקרים מן דורות האחרונים נודע להם על ידי כלי הראות שנתחדשו להם המגדילים כל דבר אלף אלפי פעמים, ובכח אותן הכלים יראו שנמצא באויר העולם כמה וכמה מיני תולעים קטנים מאוד מאוד שאין ביכולת עין אדם לראותם ובהם סם חזק וחריף נורא מאוד מאוד המחוללים כל מיני מחלות רחמנא ליצלן, ויקראו לחכמה זו באקטעריאלאגיא, והם יקננו ביותר בכל מקום אי נקי וכל אדם נמצא תמיד בסכנה מהם, ועל זה ירמוז רבי שמעון שהעולם מלא מבריות משונות, ומה שאמר ממלין סתימין ירמוז על שאר כחות נסתרים כגון המזיקים שהם רוחנים.

לאברהם וחנוך ניתן ספר תולדות אדם

וכאשר הגיע לראות דורו של רבי עקיבא וראה תורתו היה שמח, ראה מיתתו והיה עצוב, פתח ואמר (תהלים ק"לט): "וְלִי מִה יִקְרוּ רַעֲיָה אֶל מִה עֲצָמוּ רְאִשֵׁיהֶם" [ק] זה ספר, ספר ודאי [קיא] והרי ביארו שכאשר היה אדם בגן עדן, הוריד לו הקדוש ברוך הוא ספר על ידי רזיאל מלאך הקדוש, הממונה על סודות עליונים קדושים, ובספר הזה חקוקות צורות עליונים וחכמה הקדושה, וע"ב מיני חכמות היו מתפרשות ממנו לשש מאות וע' צורות של סודות עליונים [קיב] והיה עמו צפון וגנוז ספר ההוא עד שיצא אדם מגן עדן, שהרי בתחלה היה מחשב בו, והשתמש כל יום בגנזי אוצרות של רבונו [קיג] ונתגלו לו סודות עליונים, מה שלא ידעו מלאכים עליונים. כיון שחטא ועבר על מצות רבונו פרח ספר ההוא ממנו, והיה אדם מכה בידיו על ראשו ובוכה, ונכנס במי גיחון עד ערפו, והמים עשו בגופו בקיעות בקיעות ונשתנה זיו שלו, בשעה ההיא רמו הקדוש ברוך הוא לרפאל והחזיר לו ספר ההוא, ובו היה עוסק אדם, והניח הספר לשת בנו, וכן לכל אותן התולדות [קיד] עד שהגיע לאברהם, ובו היה יודע להסתכל בכבוד רבונו, וכן לחנוך ניתן לו ספר, והסתכל ממנו בכבוד העליון.

זהר חלק א' פרשת בראשית - דף ל"ז עמוד ב'

הורידו לאדם הראשון ספר משמים ובו היה יודע חכמה העליונה

רבי אבא אמר: ספר ודאי הורידו לו לאדם הראשון, ובו היה יודע חכמה העליונה, וספר זה הגיע לאנשי אלקים חכמי הדור, ומי שזכה להשגיח בו ידע בו חכמה העליונה, והיו משגיחים בו והבינו בו, וספר זה הוריד לו שר הרזים, ושלושה שליחים ממונים היו לפניו [קטו] ובשעה שיצא אדם מגן עדן אחז ספר ההוא, כאשר יצא פרח ממנו, התפלל ובכה לפני רבונו והחזירו לו כמקדם, כדי שלא תשכח החכמה מאנשים, ויתגיעו להכיר את רבונו וכך למדנו שספר היה לו לחנוך, וספר הזה ממקום ספר תולדות אדם היה.

זוהר חלק א' פרשת בראשית - דף נ"ה עמוד ב'

נט. ברכות אינן נמצאות אלא במקום שנמצאים זכר ונקבה

"זָכָר וּנְקֵבָה בְּרָאָם וַיְבָרֶךְ אֹתָם וּגו'", אמר רבי שמעון: סודות עליונים נתגלו באלה שני הכתובים, זכר ונקבה בראם להבין מזה כבוד העליון סוד האמונה, שמכח הסוד הזה נברא האדם בוא וראה שבזה הסוד שנבראו שמים וארץ נברא האדם [קטז] בהם כתוב אלה

זוהר תורה זיו הזוהר

קי. פירוש מה עצמו ראשיהם לעמוד בניסיון היתור גדול על קדושת השם.

קיא. רבי יצחק הביא מקודם דעת החברים שזה ספר מרמז על הצורות של כל הדורות, ועתה אומר דעתו שזה ספר היינו ספר ממש.

קיב. ירמז על שם הקדוש בן ע"ב אותיות שיוצאין ממנו תר"ע מיני פעולות שונות.

קיג. היינו סוד הספירות העליונות והפרצופים שגם המלאכים אין משיגים אותם ושואלים איה מקום כבודו.

קיד. היינו אלה ראשי עשרים הדורות שהיו צדיקים והיו יראים להשתמש בספר ההוא.

קטו. שר הרזים שהוא המלאך רזיאל מסר לאדם ג' מלאכים מלמדים ללמוד עמו בספר ההוא.

קטז. פירוש מסוד הזדווגות כחות האלהות של בחינת זכר ובחינת נקבה, שנקראים אורות וגם ספירות,

זוהר תורה

תולדות השמים והארץ, באדם כתוב ביום הבראם זכר ונקבה בראם, מכאן שכל צורה שלא נמצא בה זכר ונקבה אין היא צורה עליונה כראוי, בוא וראה בכל מקום שלא נמצאו זכר ונקבה ביחד, אין הקדוש ברוך הוא משים מדורו במקום ההוא, וברכות אינן נמצאות אלא במקום שנמצאים זכר ונקבה, שכתוב ויברך אותם ויקרא את שמם אדם ביום הבראם, ולא כתוב ויברך אותם ויקרא את שמו אדם, שאפילו אדם לא נקרא אלא זכר ונקבה ביחד.

זוהר חלק א' פרשת בראשית - דף נ"ד

ס. שת נולד בתיקון הגוף ובתיקון הנפש

וַיְחַי אָדָם שְׁלֹשִׁים וּמֵאָת שָׁנָה וַיּוֹלַד בְּדָמוֹתָיו כְּצִלְמוֹ וַיִּקְרָא אֶת שְׁמוֹ שֵׁת, אמר רבי יצחק: מעת ההיא שהרג קין להבל התפרש אדם מאשתו, ושתי רוחות נקבות היו באות ומתחברות עמו, והוליד רוחות ושדים המשוטטים בעולם, ואל תקשה לך דבר זה, שהרי אדם כאשר הוא בא בחלמו, באות רוחות נקבות ומשחקות עמו, ומחממות ממנו ומולידות אחר כך, ואלה נקראים נגעי בני אדם, ואינם מתהפכים אלא לצורות אנשים, ואין להם שערות בראשם, ועל זה כתוב בשלמה (שמואל ב' ז'): **"וְהִכְחִיתוּ בְּשֵׁבֶט אַנְשִׁים וּבְנוֹגְעֵי בְנֵי אָדָם"**. וכדמיון זה אפילו רוחות זכרים באים לנשי העולם, ומתעברות מהם ומולידות רוחות, וכלם נגעי בני אדם נקראים, אחר ק"ל שנה נתלבש אדם בקנאה, והתחבר באשתו והוליד בן, וקרא שמו שת, סוד סוף האותיות בהתקשרות חקוקיתן^[קט] רבי יהודה אמר זה סוד שהרוח שנאבד נתלבש בגוף אחר בעולם^[קט] זה שכתוב כי שת לי אלקים זרע אחר תחת הבל, ואמר רבי יהודה כתיב ויולד בדמותו כצלמו, משמע שבנים האחרים לא היו בצורה שלו, וזה בדמותו כצלמו, בתיקון הגוף ובתיקון הנפש בדרך ישר, כמו שאמר רבי שמעון משמו של רבי ייבא הזקן, שבנים האחרים בהתדבקות זוהם הנחש ואותו שרכב עליו, שהוא סמ"ך מ"ם אמר לו, היו^[קט] ולפיכך לא היו בצורתו של אדם, ואם תשאל הרי אמרת שהבל מצדו של אדם היה, כך הוא, אבל שניהם לא היו בצורה שלמטה^[קט] אמר לו רבי יוסי כך הוא, שהרי כתוב והאדם ידע את חוה אשתו ותהר ותלד את קין, ולא כתוב ויולד את קין, ואפילו בהבל לא כתוב ויולד, אלא ותוסף ללדת את אחיו את הבל, וזה הוא סוד הדבר, אבל

זיו הזוהר

והיינו הך שעליהם מרמז שמים וארץ מהפסוק אלה תולדות השמים והארץ, כי שמים מרמז על בחינת זכר והארץ מרמז על בחינת נקבה.
ק"ז. פירוש סוף אותיות האל"ף ב"ת כמו שהן נקשרות בסדר חקיקתן נמצא בסופן שתי אותיות האלה ש"ת והן מרמזות על התיסדות העולם כמו אבן שתייה שממנו נברא העולם, וכן מן שת נתיסד העולם.
ק"ח. דעת ר"י שלפיכך נקרא שת על שם השימה והשיטה בקרבו רוחו של הבל על דרך גלגול.
ק"ט. כנזכר לעיל שהנחש שהוא סמ"ך מ"ם בא על חוה והטיל בה זוהמא ומזה נולד קין, והזוהר מחולק בזה עם הגמרא סנהדרין ל"ח כי לפי שסדרו שם השעות של יום ו' שבו נוצר האדם משמע שקין והבל קודם החטא נולדו.
קכ. שאף על פי שהבל מכח אדם נברא מכל מקום היה מעורב גם בו קצת זוהמא מן כח הנחש ולכן גם הוא לא נולד בצורה השלמה הראויה להיות באדם שלמטה בעולם הגשמי.

בשת מה כתוב ויולד בדמותו כצלמו. רבי שמעון אמר מאה ושלושים שנה התפרש אדם מאשתו, וכל אותן מאה ושלושים שנה היה מוליד רוחות ושדים בעולם, מפני אותו הכח של הזוהם שהיה נמשך בקרבן [קרא] כיון שכלה ממנו זוהם ההוא, חזר וקנא לאשתו והוליד בן, בזה כתוב ויולד בדמותו כצלמו, בוא וראה כל אדם שהולך לצד שמאל ומטמא דרכיו, כל רוחות טמאות מושך על עצמו, ורוח הטומאה מתדבק בו ואינו סר ממנו, והתדבקות רוח הטומאה ההוא נעשה באדם זה ולא באחר, משום שהתדבקות של הרוחות אין היא אלא באלה שמבקשים להתדבק בהם, אשרי אלה הצדיקים שהולכים בדרך הישר, הם זכאים באמת, ובניהם זכאי העולם, ועליהם כתוב (משלי ב'): **"כִּי יִשְׁרִים יִשְׁכְּנוּ אָרֶץ"**.

זוהר חלק א' פרשת בראשית - דף נ"ו עמוד א'

סא. בימי אנוש הבינו אף הנערים בחכמות עליונות ולא האמינו בהקדוש ברוך הוא
"וַיְהִי כֹל יְמֵי אָנוֹשׁ וּגְו", אמר רבי אלעזר: בימי אנוש היו מבינים האנשים בחכמת כשפים וקסמים לעצור כחות השמים, ולא היה אדם למן היום שיצא אדם מגן עדן, והוציא עמו החכמה של עלי העץ שיעסוק בה, שהרי אדם ואשתו ואלה שיצאו עמו, עד שבא אנוש עזבו חכמה ההיא, כאשר בא אנוש ראה אותן חכמות העליונות, אז עסקו בהן ועשו בהן פעולות וכשפים וקסמים, ולמדו מהם עד שנתפשטה חכמה ההיא בדור המבול, וכולם היו עושים פעולתם להרע, והיו תקופים אצל נח באותן החכמות, ואמרו שלעולם לא יוכל הדין לשרות עליהם, שהרי הם עשו בחכמה לדחות לכל אותן שרי הדין, ומן אנוש התחילו כולם לעסוק בחכמות האלה, זה שכתוב אז הוחל לקרא בשם ה', רבי יצחק אמר כל אותן הצדיקים שהיו ביניהם אחר כך בדור ההוא, כלם עמלו למחות בהם, כמו ירד מתושלח וחנוך, ולא יכלו, עד שנתרבו רשעים מורדים ברבונם ואמרו (איוב כ"א): **"מִה שִׁדֵי כִּי נַעֲבֹדְנוּ"**, וכי טפשות כזו היו אומרים, אלא לפי שידעו כל החכמות האלה, וידעו כל ממוני העולם שנפקדו עליהם, והיו בוטחים בהם, עד שהחזיר הקדוש ברוך הוא את העולם כמו שהיה, שהרי בתחלה היה מים במים, ואחר כך החזיר לעולם כבתחלה, ולא נחרב לגמרי, שהרי ברחמים השגיח עליהם, שכתוב (תהלים כ"ט): **"ה' לְמַבּוֹל יָשֹׁב"**, ולא כתוב אלקים, בימי אנוש אפילו הנערים של אותו הדור היו מסתכלים בחכמות עליונות, והיו מבינים בהן.

טפשות דור בני המבול

אמר רבי ייסא אם כן טפשים היו, שלא היו יודעים שעתיד הקדוש ברוך הוא להביא עליהם מי המבול וימותו בהם, אמר רבי יצחק יודעים היו, אבל אחזו טפשות בלבם, שהם היו יודעים מלאך ההוא הממונה על אש, ומלאך הממונה על מים, והיו יודעים לעצור אותם שלא יוכלו לעשות דין עליהם, והם לא ידעו שהקדוש ברוך הוא שולט על הארץ, וממנו יבוא הדין על העולם, אלא הבינו שהעולם נפקד בידי ממונים האלה, ובהם מתנהג כל עניני

זוהר תורה

קכא. היינו על ידי אכילת עץ הדעת טוב ורע.

זוהר תורה

העולם, ולפיכך לא היו מסתכלים בהקדוש ברוך הוא, ולא היו משגיחים בפעולתו, עד שנשחתה הארץ, ורוח הקודש מכריז בכל יום ואומר (תהלים ק"ד): **"יִתְּמוּ חַטָּאִים מִן הָאָרֶץ וְרָשָׁעִים עוֹד אֵינָם"**, והאריך הקדוש ברוך הוא להם כל הזמן ההוא שהיו אלה הצדיקים, ירד מתושלח וחנוך, מתקיימים בעולם, כיון שנסתלקו מן העולם אז הוריד הקדוש ברוך הוא את הדין עליהם ונאבדו, כמו שכתוב: **"וַיִּמְחוּ מִן הָאָרֶץ"**.

זוהר חלק א' פרשת בראשית - דף נ"ו עמוד ב'

סב. חנוך לקחו הקדוש ברוך הוא טרם זמנו שלא יחטא

"וַיִּתֵּן הַלֶּךְ חֲנוּךְ אֶת הָאֱלֹהִים וַאֲיַנְנוּ וְגו'", אמר רבי יוסי: בוא וראה חנוך צדיק היה, והקדוש ברוך הוא ראה אותו שיחטא אחר כך, ולקט אותו טרם שיחטא, זה שכתוב (שיר השירים ו'): **"וְלִלְקֹט שׁוֹשְׁנִים"**, לפי שנותנים ריח טוב לוקט אותם הקדוש ברוך הוא טרם שיחטאו, ואיננו כי לקח אותו אלקים, ואיננו להאריך ימים כשאר אנשים שהיו מאריכים ימים, מה הטעם, לפי שלקחו הקדוש ברוך הוא קודם שהגיע זמנו, ר"א אמר חנוך לקחו הקדוש ברוך הוא מן הארץ והעלהו לשמי מרומים, ומסר בידו כל אוצרות העליונים ומ"ה מפתחות מסתרי אותיות דקיקות, שבהן משתמשים מלאכי עליון, וכלם נמסרו בידו.

זוהר חלק א' פרשת בראשית - דף ל"ו

אלמלא שמר אדם מלאכול את עץ הדעת היה קיים לעולם

רבי אבא אמר: למדנו שספר היה לו לחנוך, וספר הזה ממקום הספר תולדות אדם היה, וזה הוא סוד של חכמה, שהרי מן הארץ נלקח^[קכב] זה שכתוב: **"וַאֲיַנְנוּ כִּי לָקַח אֱתוֹ אֱלֹהִים"**. והוא שנקרא נער^[קכג] ככתוב (משלי כ"ב): **"חֲנוּךְ לְנַעַר עַל פִּי דַרְכּוֹ"**, וכל אוצרות עליונים נמסרו בידו, והוא מוסר ונותן בעשיית שליחות^[קכד] ואלף מפתחות נמסרו בידו, מאה ברכות נוטל בכל יום וקושר עטרות לרבנו^[קכה], מן זה העולם לקחו הקדוש ברוך הוא לשימוש, זה שכתוב: **"כִּי לָקַח אֱתוֹ אֱלֹהִים"**, וממנו נמסר הספר שנקרא ספר חנוך, כאשר העלה אותו הקדוש ברוך הוא הראה לו כל גנוי עליונים, הראה לו עץ החיים בתוך אמצעות הגן ועליו וענפיו, הראה לו העץ שנצטוו עליו אדם, והראה לו מקומו של אדם בגן עדן, וראה שאלמלי שמר אדם מצוה זו, היה יכול להתקיים תמיד ולהיות תמיד שם, והכל אנו

זיו הזוהר

קכב. פירוש שנלקח לרקיע השמים ובודאי היה לו מקודם כמה פעמים עליית נשמה והראה לו הקדוש ברוך הוא כל גנוי עליון והוא כתב הכל בספר שהניחו בזה העולם טרם שעלה לגמרי.
קכג. זה הוא המלאך מטטרו"ן שר הפנים.
קכד. פירוש כל מה שהוא משפיע למטה אין זה מידו אלא שעושה הכל על דרך שליחות על פי רצון והציווי מן גבוה שעל גבוה.
קכה. אלה העטרות הן מן תפילות ישראל.

רואים בספר חנוך, זכאים הם אותן חסידים עליונים שחכמה העליונה נתגלה להם, ולא תשכח מהם לעולם, כמו שכתוב (תהלים כ"ה): "סוד ה' לִירָאָיו וּבְרִיתוֹ לַהֲוֹדֵיעִים".

זוהר חלק א' פרשת בראשית - דף נ"ח עמוד א'

סג. נח נולד מהול ולפיכך קראו שמו נח על שם הנחמה שיביא לעולם

"וַיִּקְרָא אֶת שְׁמוֹ נֹחַ לְאָמֹר זֶה יִנְחַמְנוּ מִמַּעֲשֵׂנוּ וּגו'", אמר רבי יוסי מאין היה יודע, אלא בשעה שקלל הקדוש ברוך הוא את העולם, שכתוב ארורה האדמה בעבורך, אמר אדם לפני הקדוש ברוך הוא, רבוננו של עולם עד מתי יהיה העולם בקללה, אמר לו עד שיולד לך בן מהול כדמיון שלך, והיו מצפים עד השעה שנולד נח, וכיון שנולד ראה אותו מהול רשום באות הקדוש, וראה שהשכינה מתדבקת עמו, אז קרא שמו על מה שיעשה אחר כך, בתחלה לא היו יודעים לזרוע לקצור ולחרוש, והיו עושים עבודת האדמה בידיהם, כיון שבא נח התקין להם אומנות, וכל הכלים הנצרכים לתקן האדמה שתעשה פירות, זה שכתוב זה ינחמנו ממעשנו ומעצבון ידינו מן האדמה, שהוא הוציא האדמה ממה שנתקללה, שהיו זורעים חטים וקוצרים קוצים ודרדרים, ולפיכך כתוב איש האדמה, רבי יהודה אמר איש האדמה, כמו שכתוב: "אִישׁ נֹעֵמִי", לפי שנקרא צדיק, והוציא את האדמה בקרבן שעשה ממה שנתקללה, שכתוב לא אוסיף לקלל עוד את האדמה בעבור האדם, ובשביל זה נקרא איש האדמה, ועל כן קרא לו שם על מה שעתיד לבוא [קסו].

זוהר חלק א' פרשת בראשית - דף כ"ה עמוד א'

סד. עז"א ועז"ל הפילים הקדוש ברוך הוא מן העולם הבא

"וַיִּרְאוּ בְנֵי הָאֱלֹהִים אֶת בְּנוֹת הָאָדָם כִּי טֹבֹת הֵנָּה", אלה הם מאותן הנפילים שנפלו מלמעלה, שכאשר בקש הקדוש ברוך הוא לברוא אדם, שאמר נעשה אדם בצלמנו וגו', בקש לעשות אותו ראש על עליונים, להיות הוא נגיד ומצוה על כולם ולהיות הם נפקדים על ידו, כדמיון יוסף שנאמר בו (בראשית מ"א): "וַיִּפְקֹד פְּקִידִים עַל הָאָרֶץ", ואלה המלאכים קטרגו לו ואמרו (תהלים ח'): "מָה אָנוּשׁ כִּי תִזְכְּרֵנוּ וּגו'", שעתידי לחטוא לפניך, אמר להם הקדוש ברוך הוא אם אתם הייתם למטה כמוהו, יותר הייתם חוטאים ממנו, מיד ויראו בני האלקים את בנות האדם וגו', חשקו בהן, והפילים הקדוש ברוך הוא למטה והסגרים בשלשלאות [קסז] והם עז"א ועז"ל, שמהם נשמות הערב רב, שנקראים נפילים, על שהפילו עצמם לזנות אחר נשים היפות, ולפיכך הפילים הקדוש ברוך הוא מן עולם הבא, שלא יהיה להם חלק שם, ונתן להם שכרם בעולם הזה, כמו שכתוב: "וּמַשְׁלֵם לְשֹׁנָיו אֶל פְּנֵיו

זוהר חלק א' פרשת בראשית - דף כ"ה עמוד א'

קנו. פירוש על שם העתיד לבוא שעתיד לתקן להם מנוח על ידי כלי אומנות של חרישה וקצירה.
קנו. תחת הרי החשך.

זוהר תורה

לְהַאֲבִידוֹ.

זהר חלק א' פרשת בראשית - דף ל"ו עמוד א'

הבאים מקין אינם נקראים אלא בני אלקים

רבי חייא אמר: בניו של קין נקראו בני אלקים, שהרי כאשר בא סמא"ל על חוה הטיל בה זוהם, ונתעברה וילדה את קין, ותבנית שלו לא היתה דומה לשאר אנשים, וכל אותן הבאים מן צד שלו לא היו נקראים אלא בני האלקים.

זהר חלק ג' פרשת אחרי מות - דף ע"ו

בשעה שנגזר על האדם מיתה - פרש אדם מחוה

רבי יוסי אמר: משעה שנגזר על אדם ועל כל העולם מיתה, אמר למה אני מוליד לבהלה, מיד היה פורש מאשתו, ושתי רוחות נקבות היו באות ומזדווגות עמו וילדו ממנו, ואותן שנולדו היו המזיקים שבעולם, ונקראים נגעי בני אדם, והם מצוים אצל אנשים ושורים בפתח הבית ובבורות ובבתי כסאות, ולכן האיש שנמצא בפתח ביתו שם הקדוש שדי עם התגין העליונים [מכת] כל אלה הרוחות בורחים ומתרחקים ממנו זה שכתוב (תהלים צ"א): **"וַיִּנְגַע לֹא יִקְרַב בְּאֵהָלָהּ"**, מה ונגע לא יקרב, אלו הנגעי בני אדם, ומאותן הרוחות הוליד אדם בנות הדומות ליופי העליונים וליופי התחתונים, ולכן כתוב ויראו בני האלקים את בנות האדם כי טובות הנה וגו', וזנו כולן אחריהן.

זוהר חלק א' פרשת בראשית - דף נ"ח עמוד א'

סה. הנפילים הם שכתוב ועוף יעופף על הארץ

"הַנְּפִילִים הָיוּ בְּאֶרֶץ וגו'", למד רבי יוסי שהם עז"א ועזא"ל, כמו שאמרו שהפילים הקדוש ברוך הוא מקדושה שלמעלה, ואם תשאל איך יכלו להתקיים בזה העולם, אמר רבי חייא הם היו מאותן שכתוב בהם ועוף יעופף על הארץ, והרי אמרו שהם נראים לאנשים כתבנית אנשים, ואם תשאל איך יכולים להתהפך, הרי אמרו שיכולים להתהפך לכמה גונים, ובשעה שירדו נתגשמו באויר העולם והיו נראים כאנשים, ואלו עז"א ועזא"ל, הם שמרדו למעלה והפילים הקדוש ברוך הוא ונתגשמו בארץ, נתקיימו כך ולא יכלו עוד להתפשט ממנו, ואחר כך זנו אחר נשי העולם, ועד היום הזה הם קיימים ומלמדים כשפים לאנשים, והולידו בנים וקראו להם ענקים גבורים, ואלה הנפילים נקראים בני אלקים.

זוהר תורה

זיו הזוהר

קכח. ז' תגין כנזכר בספר מצוות שימורים.

זהר חלק א' פרשת בראשית - דף ל"ז עמוד א'

ששים הם בארץ כמנין שלמעלה

המה הגבורים, אמר רבי יהודה ששים הם בארץ כמנין שלמעלה, כתוב כאן המה הגבורים אשר מעולם אנשי השם, וכתוב שם (שיר השירים ג'): "שְׁשִׁים גְּבוּרִים סָבִיב לָהּ".

זוהר חלק א' פרשת בראשית - דף נ"ו עמוד ב'

סו. נתמלאה סאתם כשהיו שופכי דמים לחנם

"וַיֵּרָא ה' כִּי רַבָּה רַעַת הָאָדָם בְּאֶרֶץ וּגו'", אמר רבי יהודה כל רעות היו עושים, ולא נתמלאה סאתם עד שהיו שופכי דמים לחנם על הארץ, ומי הם, שהיו משחיתים זרעם על הארץ, זה שכתוב: "רַק רַע פֶּל הַיּוֹם", כתוב כאן רק רע כתוב שם (בראשית ל"ח): "וַיְהִי עַר בְּכוֹר יְהוּדָה רַע בְּעֵינֵי ה'", אמר רבי יוסי: וכי רע אין הוא רשע, אמר לו לא, רשע אפילו המרים ידו לנגד חברו, אעל פי שלא עשה לו כלום, נקרא רשע, כמו שכתוב (שמות ב'): "וַיֹּאמֶר לְרַשָּׁע לְמָה תִּפְהָ רַעַךְ", הכית לא כתיב - אלא תכה, אבל רע לא נקרא אלא מי שמשחית זרעו, ומטמא עצמו ומטמא לארץ, ונותן כח ותוקף לרוח הטומאה שנקרא רע, שכתוב רק רע כל היום, ואינו נכנס בהיכל המלך, ואינו רואה פני השכינה, לפי שבזה נדחית השכינה מהעולם.

זוהר חלק א' פרשת בראשית - דף נ"ז עמוד א'

סז. הקדוש ברוך הוא כביכול נעצב על לבו כשמאביד מעשי ידיו מן העולם

"וַיִּנָּחַם ה' כִּי עָשָׂה אֶת הָאָדָם בְּאֶרֶץ וַיִּתְעַצֵּב אֵל לְבוֹ", אמר רבי יוסי: בוא וראה כאשר הקדוש ברוך הוא עושה דין ברשעי העולם, אף על פי שהם חוטאים לפני הקדוש ברוך הוא ומרגיזים לו כל יום, אינו רוצה להאבידם מן העולם, וכאשר מסתכל במעשיהם מתנחם עליהם מפני שהם מעשי ידיו, ומאריך להם בעולם, ובשביל שהם מעשי ידיו מקבל נחמה, ומתנחם עליהם וחס עליהם וכאשר יבקש לעשות בהם דין, כביכול נעצב, כי יען שהם מעשי ידיו נעצב עליהם, כמו שכתוב (דניאל ו'): "וַיִּדְחֹן לֹא הִנְעַל קְדְמוֹהֵי", ואם תשאל הרי כתוב (תהלים צ"ו): "הוֹד וְהָדָר לְפָנָיו עוֹז וְחִדְוָה בְּמִקְוָמוֹ", אבל בוא וראה ויתעצב אל לבו כתוב, אל לבו נעצב ולא למקום אחר, לבו, כמו שכתוב (שמואל א' ב'): "כִּאֲשֶׁר בְּלִבִּי וּבִנְפֹשֵׁי יַעֲשֶׂה" [קטן].

על מה ניחם ה'

רבי יצחק אמר: ויניחם ה', כמו שכתוב (שמות ל"ב): "וַיִּנָּחַם ה' עַל הָרָעָה אֲשֶׁר דִּבֶּר לַעֲשׂוֹת לְעַמּוֹ", רבי ייסא אמר לטוב, רבי חזקיה אמר לרע, רבי ייסא אמר לטוב, כמו שאמרו

זוהר תורה

קטן. לב ונפש ירמזו למדת מלכות ספירה התחוננה ועולם העשיה.

זוהר תורה

שהקדוש ברוך הוא מתנחם מפני שהם מעשי ידיו וחס עליהם, ויתעצב, מפני שהם חוטאים לפניו, ורבי חזקיה אמר לרע, שכאשר הקדוש ברוך הוא מבקש להאביד רשעי עולם, מקבל תנחומין עליהם, ומקבל תנחומין כביכול כמי שמקבל תנחומין על מה שאבד, וכיון שקבל תנחומין ודאי הדין נעשה^[קל] ואין הדבר תולה בתשובה, מתי תולה בתשובה, טרם שמקבל תנחומין עליהם, ואם קבל תנחומין עליהם אין תולה עוד הדבר בתשובה כלל, והדין נעשה, ואז מוסיף דין על דין, ומגביר למקום דין ההוא לעשות הדין, ומאביד את הרשעים מן העולם, והכל נרמזו במקרא שכתוב וינחם ה', קבל תנחומין, ואחר כך ויתעצב אל לבו, נתן גבורה למדת הדין לעשות הדין, רבי חייא אמר וינחם ה' כי עשה את האדם בארץ, קבל תנחומין וחדוה כאשר עשה הקדוש ברוך הוא לאדם בארץ, שהוא כדמיון דמות העליון^[קלא] וכל מלאכי עליון היו משבחים להקדוש ברוך הוא כשראו אותו בדמות העליון, ואמרו (תהלים ח): "וַתִּחַסְּרֵהוּ מֵעַט מַאֲלָהִים וְכָבוֹד וְהָדָר תַּעֲטֶרְהוּ". ולאחר שחטא אדם נעצב הקדוש ברוך הוא על שחטא, כיון שנתן פתחון פה למלאכי השרת שאמרו לפניו בתחלה כשהיה מבקש לברוא לאדם, מה אנוש כי תזכרנו וכן אדם כי תפקדנו, אמר רבי יהודה ויתעצב אל לבו, מפני שבקש לעשות בהם הדין, שנאמר (דברי הימים ב' כ'): "בַּצָּאֵת לִפְנֵי הַחֲלוּץ וְאֹמְרִים הוֹדוּ לֵה' כִּי לְעוֹלָם חֲסִדוֹ", ואמר רבי יצחק מפני מה לא כתוב כאן כי טוב, אלא לפי שהאביד מעשי ידיו בשביל ישראל^[קלב] כדמיון זה כשהיו ישראל עוברים את הים, באו מלאכי עליון לומר שירה לפני הקדוש ברוך הוא בלילה ההוא, אמר להם הקדוש ברוך הוא והרי מעשי ידי טובעים בים ואתם אומרים שירה, לכן כתוב (שמות י"ד): "וְלֹא קָרַב זֶה אֶל זֶה כָּל הַלַּיְלָה", אף כאן בכל זמן שיש איבוד רשעים מן העולם, אז עצבות נמצאת עליהם.

זוהר חלק א' פרשת בראשית - דף נ"ח עמוד א'

סח. על אף שהקדוש ברוך הוא מתריע על הרע שיביא אין האדם יכול להשמר מפני הדין

"וַיֹּאמֶר ה' אֲמַחֶה אֶת הָאָדָם וּגוֹ", רבי יוסי פתח (ישעיה נ"ה): "כִּי לֹא מַחֲשָׁבוֹתֵי מַחֲשָׁבוֹתֵיכֶם", בוא וראה כאשר האדם רוצה לנקום מאחר, שותק ואינו אומר כלום, שאלו הודיעו ישמור עצמו ולא יוכל לו, אבל הקדוש ברוך הוא אינו עושה כך, אינו

זוהר תורה

קל. מקשים איך יתכן לרבי חזקיה הפסוק וינחם ה' על הרעה וגו' דשם משמע בודאי לטוב כדעת רבי ייסא, ויש לתרץ דיש עוד חילוק שאם כתוב אחר כך ויתעצב אל לבו, משמע שניתנה רשות וכח למדת הדין לעשות הדין בכל תוקף ועוז, אבל אם לא כתוב ויתעצב לא ניתן רשות להוציא העונש בכל תוקפו אלא שהגם שהדין נחלט להעשות כיון שכתוב וינחם, מכל מקום נמתק הדין שהעונש יהיה נעשה לפרקים מעט מעט ועל זה כתוב וביום פקדי ופקדתי וגו'.

קלא. פירוש בעל קומה ובעל חכמה בינה ודעת.

קלב. פירוש האנשים מדקדקים ומסתכלים לעשות סימן על השם, אבל הקדוש ברוך הוא אין מדקדק על השם, כי יש ששמותם נאים ומעשיהם כעורים, והעיקר הוא כיון שהאיש הולך תמים מוצא חן בעיני הקדוש ברוך הוא ומתברך בכל טוב.

עושה דין בעולם עד שמכריזו ומודיע להם פעם ושתים ושלש, לפי שאין מי שיוכל למחות בידו, שיאמר לו מה תעשה, ואין ביכולת להשתמר ממנו, ואין ביכולת להתיצב נגדו, בוא וראה ויאמר ה' אמחה את האדם וגו', הודיעם על ידי נח, והתרה בהם כמה פעמים ולא שמעו, אחר שלא שמעו הביא עליהם הדין והאבידים מעל פני הארץ.

זוהר חלק א' פרשת בראשית - דף נ"ח עמוד ב'

סט. נ"ח בהיפוך אותיות ח"ן, ע"ר בהיפוך אותיות ר"ע

"וְנִחַ מִצָּא חֵן בְּעֵינֵי ה'", אמר רבי יצחק בוא וראה נח כאשר נולד קראו לו על שם הנחמה, לאמר זה ינחמנו ממעשנו וגו', להיות השם גורם אבל אצל הקדוש ברוך הוא אינו כן, נ"ח בהיפוך אותיות ח"ן, כמו שכתוב: "וְנִחַ מִצָּא חֵן בְּעֵינֵי ה'", אמר רבי יוסי ח"ן היינו נ"ח, בצדיקים שמותם גורם לטוב, אבל ברשעים שמותם גורם לרע, בנח כתיב ונ"ח מצא ח"ן בעיני ה', בער בכור יהודה נהפכו האותיות לרע, ע"ר היינו ר"ע, רע בעיני ה', בוא וראה כיון שנולד נח, ראה מעשי האנשים שהם חוטאים לפני הקדוש ברוך הוא, והיה מסתיר עצמו ועמל בעבודת רבונו, כדי שלא ילך בדרכיהם, ואם תשאל במה היה עמל, בספר ההוא של אדם ובספר ההוא של חנוך, והיה עמל בהם לעבוד לרבונו, בוא וראה שכך הוא, שהרי נח מאין היה יודע להקריב קרבן לרבונו, אלא לפי שמצא בהספרים חכמה זו על מה מתקיים העולם, וידע שעל קרבן מתקיים, ולולא הקרבן לא היו מתקיימים עליונים ותחתונים.

זוהר חלק א' פרשת בראשית - דף נ"ט עמוד א'

צדיקים אור להם ורשעים אפלה להם

פתח רבי שמעון ואמר: כתוב: "וְאֶרְחַצְדִּיקִים כְּאוֹר נֶגְהָ הוֹלֵךְ וְאוֹר עַד נֶכּוֹן הַיּוֹם", מה כאור נוגה, כאור המאיר ההוא שברא הקדוש ברוך הוא במעשה בראשית, הוא האור שגנו להם להצדיקים לעולם הבא, הולך ואור, שהוא נתעלה באורו תמיד ולא נגרע ממנו, אבל ברשעים מה כתוב, דרך רשעים כאפלה לא ידעו במה יכשלו, ובוא וראה עתיד הקדוש ברוך הוא להאיר להם לצדיקים לעולם הבא, וליתן להם שכר חלקם, מקום שעין לא שלטה להשיג אותו, כמו שכתוב (ישעיה ס"ד): "עֵין לֹא רָאָתָה אֱלֹהִים וּזְלַתְךָ יַעֲשֶׂה לְמַחְפָּה לּוֹ", זכאים הם הצדיקים בעולם הזה ובעולם הבא, עליהם כתוב (תהלים ק"מ): "צְדִיקִים לְעוֹלָם יִירָשׁוּ אָרֶץ", וכתוב: "אֶךְ צְדִיקִים יוֹדוּ לְשִׁמְךָ יִשְׁבּוּ יִשְׂרָאֵל אֶת פְּנֵיךָ", "בְּרוּךְ ה' לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן".

זוהר תורה

תַּפְלָה לְאַחַר הַלְמוּד

מוֹדָה אֲנִי לְפָנֶיךָ הַשֵּׁם אֱלֹהֵי וְאַלְהֵי אֲבוֹתַי שֶׁצִּיְתִינִי לְלִמּוּד וְלַהֲגוּת בְּסֵפֶר הַקְּדוֹשׁ הַזֶּה וְיִהְיֶה עֵינְךָ אֵלֶיךָ, וְזִכְרוֹת הַתְּנָאִים הַקְּדוֹשִׁים שֶׁלְמַדְנוּ תוֹרָתְךָ יַעֲמוּד לָנוּ וְלִזְרַעְנוּ וְנִזְכֶּה לְהִבְטָחַת הַנְּבִיא (יִשְׁעִיָּה נ"ט כ' כ"א) וְכֹּא לְצִיּוֹן גּוֹאֵל וְלִשְׁבִי פֶשַׁע בִּיעֲקֹב נָאֵם ה'. וְאֲנִי זֹאת בְּרִיתִי אִתְּכֶם אָמַר יְהוָה רֹחֵי אֲשֶׁר עָלֶיךָ וּדְבָרֵי אֲשֶׁר שָׁמַעְתִּי בְּפִיךָ לֹא יִמּוּשׁוּ מִפִּיךָ וּמִפִּי זָרַעַךָ וּמִפִּי זָרַע זָרַעַךָ אָמַר ה' מַעֲתָה וְעַד עוֹלָם. וְיִתְקַיֵּם בְּנוֹ הַנְּבוֹאָה (יִשְׁעִיָּה נ"א ט"ז) וְאֲשִׁים דְּבָרֵי בְּפִיךָ וּבְצֶל יָדֵי כְּסִיתֶיךָ לְנִטְעַ שְׁמַיִם וְלִיסַד אֶרֶץ וְלֵאמֹר לְצִיּוֹן עֲמִי אֵתָה. וּבִרְפַת מַשָּׁה רַעֲיָא מְהִימְנָא תַתְּגַלָּה בְּמַהֲרָה דִּידוֹן, ה' בְּדַד יִנְחֶנּוּ וְאִין עֲמוּ אַל נְכַר, יִרְאוּ עֵינֵינוּ וְיִשְׁמַח לְבָנוּ וְתִגַּל נַפְשָׁנוּ בִּישׁוּעָתֶךָ בְּאַמֶּת בְּאִמֹר לְצִיּוֹן מְלַךְ אֱלֹהֵיךָ, בְּרוּךְ ה' לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן.

תַּפְלָה לְאַחַר לְמוּד הַזֶּה

אֱלֹהֵינוּ וְאַלְהֵי אֲבוֹתֵינוּ מְלַךְ רַחֲמֵן רַחֵם עָלֵינוּ טוֹב וּמִטֵּיב הַדֶּרֶשׁ לָנוּ. שׁוּבָה אֵלֵינוּ בְּהַמּוֹן רַחֲמֶיךָ בְּגִלְלֵי אֲבוֹת שֶׁעָשׂוּ רְצוֹנָךָ. בְּנֵה בֵיתְךָ כְּבַתְחֻלָּה וְכוֹנֵן מְקַדְשֶׁךָ עַל מְכוֹנֵנוּ. וְהִרְאֵנוּ בְּבִנְיָנוּ וּשְׁמִיחָנוּ בְּתַקּוֹנוּ. וְהַשֵּׁב כְּהַנִּים לְעַבּוּדְתְּךָ וְלְוִיִּים לְדוּכְנָם לְשִׁירִים וְלִזְמֵרִים. וְהַשֵּׁב יִשְׂרָאֵל לְגוֹיָהֶם. וּמְלֵאָה הָאָרֶץ דְּעָה אֶת ה' לִירְאָה וְלֵאֱהָבָה אֶת שְׁמֶךָ הַגָּדוֹל הַגְּבוּר וְהַנּוֹרָא אָמֵן כּוֹן יְהִי רְצוֹן.

גודל השכר והזכות בהוראת אצבע!

הגר"א במשלי (יב, יד), מבאר גודל הזכות שיש למזכי הרבים ומוכיח את חבריו, אם שמע, מקבל שכר על כל מה שיעשה לדורות, וגם אם לא שמע, אז מקבל כל חלקו הטוב, וזה שלא שמע לוקח ממנו את חלק הגיהנום שלו.

הידעת? ברגע אחת אתה יכול לזכות לעולמות נצח! "עין לא ראתה.."
- עתה הכול בידך - אתה יכול לחלק ס' "ערכה של שעה", שמעודד ומעורר ללמוד זזה"ק בכל יום. וכל הלומד שעה זזה"ק בשבת עולה לו למאה מיליון שנה תורה, ואם תכפיל בכל שבתות השנה ויו"ט, לכל ימי חייו, תגיע ל' 640 מיליארד שנה תורה. ואם בזכותך יתארגן שיעור לעשר יהודים, תגיע ל' 6 טריליון ו' 400 מיליארד שנה תורה. -
ובזזה"ק (פ' ויצא קס"א). כתוב: שכל מה שנותנים משמים הוא באלף, ועוד כידוע כל עשרה ביה שכינה שריה, אתה מכפיל כל מנין יהודים באלף. **תגיע ל' 6 זיליון ו' 400 טריליון שנה תורה.** - ומי יוכל לחשב את גודל השכר הנצחי שיש לך מכך בוודאות!!!

[לקבלת ספרים בחינם לחלוקה: 0548436784, "מפעל הזוהר העולמי" ש"ע" מוסדות האלמין].

זוהר תורה

"הראנו בנינו שמחנו בתקוני"

הקול הזהור
 שיעורים בזהור הימי
0722-990044

מפעל
הזוהר
 העולמי

כי לא תשכח מפני זרעו
קול
הרשב"י
0722-990055

נחל לביש 24/8, בית שמש
054-843-6784

אהרן תורה

